

ความสัมพันธ์ระหว่างกรณีศึกษาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

ชวิตา พรหมขวัญ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2556

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

**THE RELATIONSHIP BETWEEN SUPERVISION IN SCHOOLS
AND ACHIEVEMENT IN SCHOOLS UNDER SURATTANI
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3**

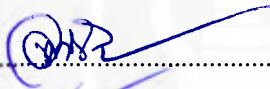
CHAWISA PROMKWAN

**Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the Master
of Education Degree in Educational Administration
Nakhon Si Thammarat Rajabhat University
Academic Year 2013**

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างกรณีศึกษาในกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

ผู้วิจัย นางชวิศา พรหมขวัญ
สาขาวิชา การบริหารการศึกษา

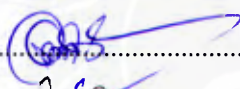
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

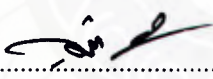

.....ประธาน
(ดร.อรุณ จุติผล)

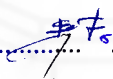

.....กรรมการ
(ดร.สมพร ญาณสุตร)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
(ดร.อโนทัย ประสาน)

.....กรรมการ
(ดร.อรุณ จุติผล)

.....กรรมการ
(ดร.สมพร ญาณสุตร)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สำเริง จันทุม)

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ไว้เป็นส่วนหนึ่ง
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา

วันที่ 13 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2557

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3
ผู้วิจัย	ชวิศา พรหมขวัญ
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	ดร.อรุณ จุติผล
กรรมการที่ปรึกษา	ดร.สมพร ญาณสูตร

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 29 คน หัวหน้างานวิชาการ จำนวน 29 คน และครูผู้สอน จำนวน 264 คน รวม 322 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระบบการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวางแผนการนิเทศ รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและด้านการพัฒนาครูผู้สอน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการประเมินผลการนิเทศ
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายกลุ่มสาระการเรียนรู้ อยู่ในระดับปรับปรุง โดยกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ภาษาไทย รองลงมาคือ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ภาษาต่างประเทศ
3. ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เกิดจากการทำแบบทดสอบประเมินผลระดับชาติ (O-NET) ใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของการนิเทศภายในของสถานศึกษาในแต่ละด้านกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ABSTRACT

The Title	The Relationship between Supervision in Schools and Achievement in Schools under Surattani Primary Educational Service Area office 3
The Author	Chawisa Promkwan
Program	Education Administration
Thesis Chairman	Dr.Arun Jutiphon
Thesis Advisors	Dr.Somporn Yanasoot

The purposes of this research were to investigate the relationship between supervision in schools and achievement in schools under The primary Educational Service Area office 3. The sample were 29 administrators, 29 Chief Academic, 264 teachers and totaling 322. Data were collected by mean of questionnaires and analyzed by using processed program computing to obtain percentage, frequency, mean, standard deviation and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient.

The research results revealed that:

1. The supervision in schools were at high level. Considering that it was also found the average maximum is planning supervision. Followed by the development of the course and the development of teachers. And aspects with on average minimum of planning and supervision.
2. The Achievement in Schools. Considering that it was also found the average maximum is Thai. Followed by the Social studies religion and culture aspects with on average minimum of English.
3. The relationship between Supervision in Schools and Achievement in Schools was positive at rather high and there was statistic significance at .01 level. However, it was found that each aspect, The relationship between Supervision in Schools and Achievement in Schools was positive and there was statistic significance at .01 level.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างกรณีศึกษาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ได้ต้องขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความอนุเคราะห์ของ ดร.อรุณ จุติผล ประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.สมพร ญาณสูตร เป็นกรรมการที่ปรึกษา และคณะครู-คณาจารย์ในสาขาการบริหารการศึกษาทุกท่าน ที่คอยดูแลเอาใจใส่ให้คำปรึกษาและแนะนำการแก้ไขข้อบกพร่องทุกขั้นตอนเป็นอย่างดี ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้เป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณ ดร.บุรินทร์ภักดิ์ พรหมมาศ นางอัมพรพิสุทธิ เทวพงษ์ นายสุราษฎร์ สุภาวงศ์ นายประพิศ คงกุลทอง และนางอุบล สันตธรรม ผู้เชี่ยวชาญที่ทรงคุณวุฒิที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจ แก้ไข ปรับปรุงและให้ข้อเสนอแนะต่างๆ ในการสร้างเครื่องมือ

ขอขอบคุณ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการและครูผู้ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ทุกท่าน ที่เสียสละเวลาอันมีค่าของท่าน ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นตามความเป็นจริงเพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการนำไปใช้ในการวิจัยได้อย่างถูกต้อง

ขอขอบคุณ คุณพุทธพร ลำประไพ และเพื่อนๆ นักศึกษาสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ปีการศึกษา 2555 ทุกท่านที่ให้อำนาจใจในการศึกษา และทำวิทยานิพนธ์ตลอดมา รวมทั้งขอบคุณคุณพ่อ คุณแม่และสมาชิกในครอบครัวที่คอยส่งเสริม สนับสนุนและให้กำลังใจ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบให้แก่ บิดา มารดา ครู - อาจารย์ สมาชิกในครอบครัวและผู้มีพระคุณทุกท่าน

ชวิตา พรหมขวัญ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษา	10
การปฏิรูปการเรียนรู้สู่การนิเทศการศึกษา	10
ความหมายของการนิเทศ	14
ความหมายของการนิเทศการศึกษา.....	14
ความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา.....	15
การนิเทศแบบต่างๆ.....	18
การนิเทศภายในสถานศึกษา.....	25
ความหมายของการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษา	25
ความจำเป็นในการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษา.....	26

หลักการนิเทศภายในโรงเรียน	28
กระบวนการการนิเทศภายในสถานศึกษา.....	30
ความมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา	34
ขอบเขตของการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษา.....	37
บทบาทของบุคลากรในการนิเทศภายในสถานศึกษา.....	38
บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษา.....	40
คุณลักษณะที่พึงประสงค์เกี่ยวกับบุคลากรทางการนิเทศการศึกษา.....	43
การดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	
ตามแนวคิดของ กลิกแมน (Glickman, 1985)	45
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน	47
ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Learning Achievement)	47
ความหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (O-NET).....	47
ความเป็นมาของการจัดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (O-NET).....	48
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	50
งานวิจัยในประเทศ.....	50
งานวิจัยต่างประเทศ	51
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	53
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	53
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	54
การสร้างและการหาค่าคุณภาพเครื่องมือ.....	55
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	56
การวิเคราะห์ข้อมูล	56
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	59
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60

บทที่	หน้า
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	84
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	84
วิธีดำเนินการวิจัย.....	84
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	85
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	85
การวิเคราะห์ข้อมูล	86
สรุปผลการวิจัย.....	86
อภิปรายผลการวิจัย.....	89
ข้อเสนอแนะ	91
บรรณานุกรม	93
ภาคผนวก.....	97
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	98
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการวิจัย	100
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	111
ภาคผนวก ง คำดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC).....	123
ประวัติผู้วิจัย	134

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอำเภอของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 354
2	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพขนาดโรงเรียน และกลุ่มสาระที่ทำการสอน (n = 322).....61
3	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 (n = 322)62
4	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ด้านการวางแผนการนิเทศ โดยภาพรวมและรายข้อ (n = 322)63
5	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ด้านการพัฒนาหลักสูตร โดยภาพรวมและรายข้อ (n = 322)64
6	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ด้านการพัฒนาการเรียนการสอน โดยภาพรวมและรายข้อ (n = 322).....66
7	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ด้านการพัฒนาครูผู้สอน โดยภาพรวมและรายข้อ (n = 322)69
8	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ด้านการพัฒนากลุ่มและดำเนินการปฏิบัติงานนิเทศ โดยภาพรวมและรายข้อ (n = 322).....71

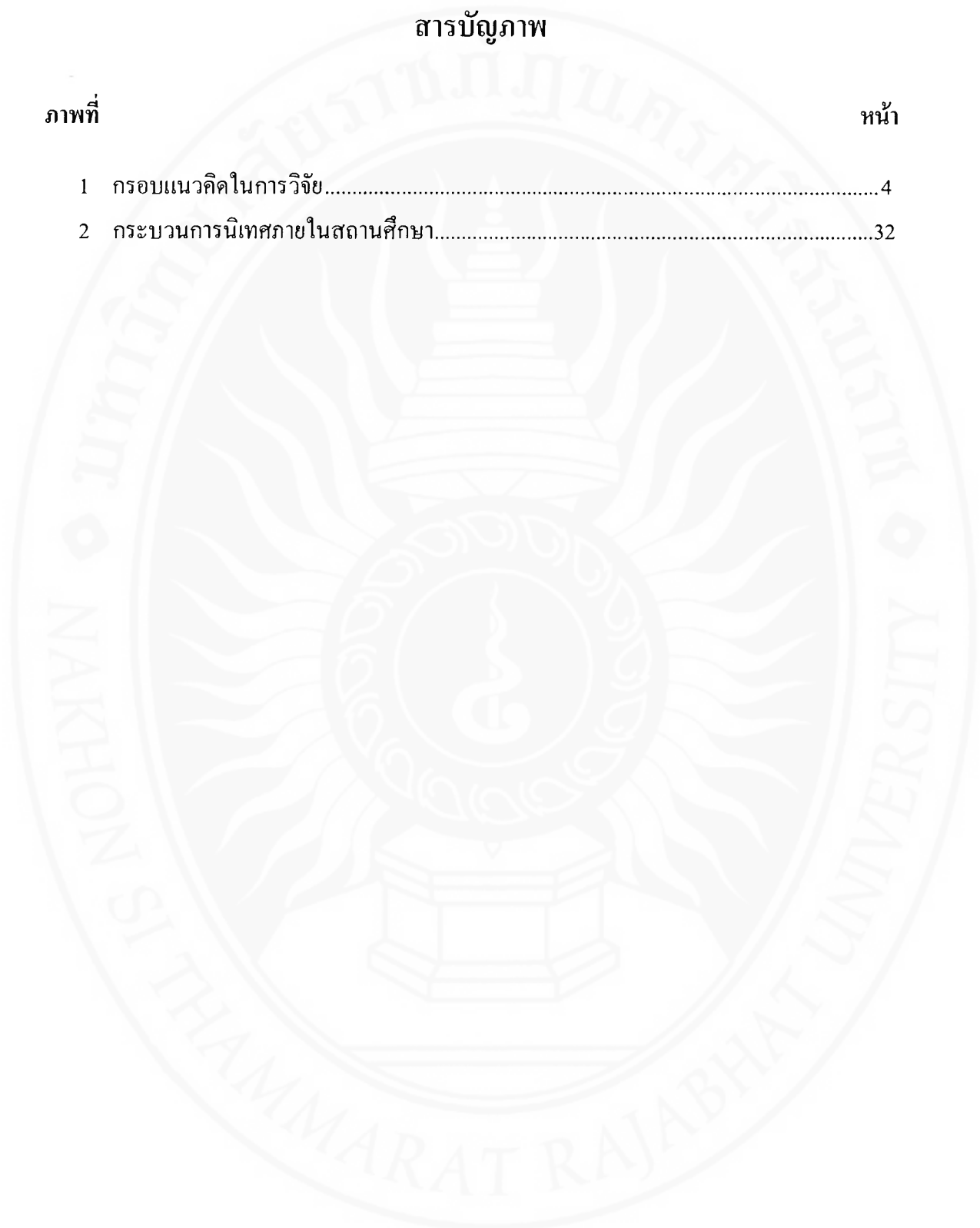
ตารางที่

หน้า

- 9 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3
ด้านการสร้างเสริมกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศ
โดยภาพรวมและรายข้อ (n = 322).....72
- 10 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการนิเทศภายในของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3
ด้านการประเมินผลการนิเทศ โดยภาพรวมและรายข้อ (n = 322).....74
- 11 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน จากการทำแบบทดสอบประเมินผลระดับชาติ
(O-NET) ในปีการศึกษา 2555 แยกตามรายสถานศึกษา76
- 12 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3.....80

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
2 กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา.....	32

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศชาติ เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนา มนุษย์ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ส่วนที่ 4 แนวนโยบายด้านศาสนา สังคม การสาธารณสุข การศึกษาและวัฒนธรรม มาตรา 80 ได้บัญญัติไว้ว่า รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านสังคม การสาธารณสุข การศึกษาและวัฒนธรรม ข้อ 3 พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบ ให้สอดคล้องกับ ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษา ของชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของ สังคมโลก รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 1 บททั่วไปในความมุ่งหมายและหลักการ มาตรา 6 ได้กล่าวไว้ว่าการจัดการศึกษา ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญาความรู้และ คุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (ราชกิจจานุเบกษา, 2550, 22)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษามาตรา 48 ความว่าให้หน่วยงานต้นสังกัดและ สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพ ภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริการการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำ รายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อ นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก และมาตรา 50 กล่าวว่าให้สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่มีข้อมูล เกี่ยวกับสถานศึกษา ตลอดจนให้บุคลากรคณะกรรมการของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ปกครองและ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาให้ข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่พิจารณาเห็นว่าเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติ ภารกิจของสถานศึกษา ตามคำร้องขอของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

หรือบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง ที่ทำการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษานั้น (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2545, 29)

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) จากข้อมูลการประเมินคุณภาพภายนอกและจากรายงานผลการประเมินผู้บริหารสถานศึกษาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาหลายแห่ง ละเลยในการนิเทศภายในสถานศึกษา ไม่มีข้อมูลการนิเทศภายใน ทำให้เป็นภาพสะท้อนให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาไม่เห็นความสำคัญของการนิเทศภายในสถานศึกษา ซึ่งผลกระทบที่เกิดขึ้น คือสถานศึกษาส่วนใหญ่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา ในการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้วยซึ่งปัจจุบันกระแสเกี่ยวกับคุณภาพของสถานศึกษาเพิ่มขึ้นมากเนื่องจากใน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 6 มาตรา 48 ว่าด้วย มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ได้ระบุไว้ว่าสถานศึกษาทุกแห่งต้องจัดให้มีระบบการประเมินคุณภาพตนเองทุกปีและให้ถือว่าการประเมินคุณภาพตนเอง เป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง แล้วจัดทำเป็นรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด และเปิดเผยต่อสังคมเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อเป็นการรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก (กรองทอง จิรเดชากุล, 2550, 2)

ปัจจุบันรัฐได้ให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในด้านคุณภาพของผู้เรียน อันเนื่องมาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนทั้งในระดับสถานศึกษา ในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและในระดับชาติ มีระดับต่ำลงเมื่อเทียบกับปีการศึกษาที่ผ่านมา เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เกิดจากการทำแบบทดสอบประเมินผลระดับชาติ (O – NET) ในแต่ละปีการศึกษาที่ผ่านมา เห็นได้ว่าใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และภาษาต่างประเทศ มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่ต่ำลงและมีแนวโน้มที่จะต่ำลงไปกว่าเดิมอีก หากไม่ได้รับการแก้ไข พัฒนาและมีการยกระดับคุณภาพการศึกษาขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม โดยสถานศึกษาและหน่วยงานตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในทุกๆ ภาคส่วน รวมไปถึงตัวผู้เรียนเองที่ควรมีการนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในปีการศึกษาที่ผ่านมาเป็นข้อมูลสารสนเทศในการกำหนดเป้าหมายของระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและมีการพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมาย ซึ่งจะส่งผลต่อระดับคุณภาพการศึกษาโดยภาพรวมของสถานศึกษานั้นๆ ทั้งนี้โดยนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนของสถานศึกษาต่างๆ จากการทำแบบทดสอบระดับชาติ (O-NET) มาใช้ในการพิจารณาและแบ่งระดับ

คุณภาพสถานศึกษา ซึ่งรัฐได้จัดให้มีสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) ซึ่งมีฐานะเป็น องค์กรมมหาชนและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้ดำเนินการประเมินผล การศึกษาระดับชาติโดยมีรูปแบบของการประเมิน คือ การสอบประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (NT : National Test) เพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียน ตรวจสอบกำกับดูแลและพัฒนา คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ การทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET : Ordinary National Educational Test) จัดสอบทั้งหมด 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ ภาษาไทย สังคมศึกษา ภาษาต่างประเทศ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การงานพื้นฐานอาชีพและเทคโนโลยี ศิลปะและสุขศึกษาและพลศึกษา การสอบวัดความถนัดทั่วไป (GAT : General Aptitude Test) และการสอบวัดความถนัดเฉพาะทาง (PAT: Professional Aptitude Test) (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2555)

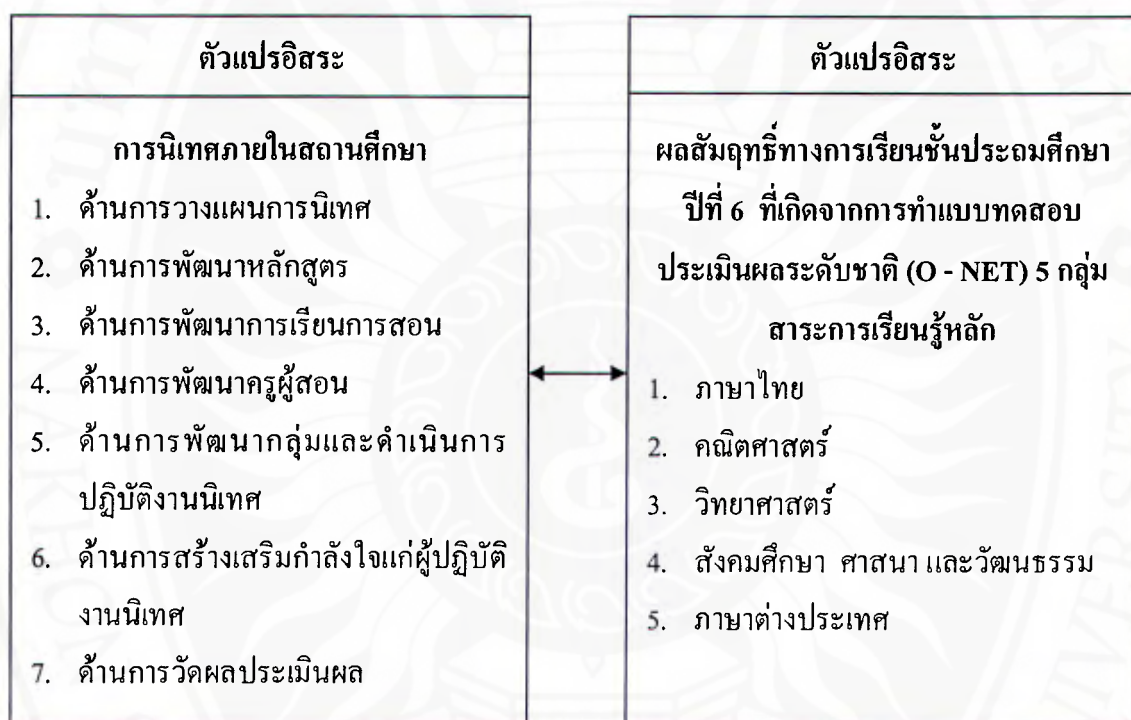
จากข้อมูลดังกล่าว การนิเทศภายในของสถานศึกษาจะมีส่วนช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการทำแบบทดสอบระดับชาติ (O-NET) ใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลักหรือไม่ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่าผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 มีการนิเทศภายในสถานศึกษาในระดับใด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 จากการทำแบบทดสอบระดับชาติ (O-NET) ใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลักมีลักษณะอย่างไร และการนิเทศภายในของสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หรือไม่ และสัมพันธ์ในระดับใด เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นแนวทางในการส่งเสริม สนับสนุน การบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและเป็นแนวทางในการพัฒนา คุณภาพการศึกษาของไทยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระบบการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เกิดจากการทำ แบบทดสอบประเมินผลระดับชาติ (O-NET) ใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลักสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของ สถานศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เกิดจากการทำแบบทดสอบประเมินผลระดับชาติ (O-NET) ใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลักสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในสถานศึกษา ผู้วิจัยเห็นว่า การนิเทศภายในสถานศึกษามีความสัมพันธ์และส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนใน คลิ๊กแมน (Glickman, 1985) 7 ด้าน ซึ่งในแต่ละด้านมีกระบวนการนิเทศตามวงจร PDCA (Deming Circle) มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน คือ ผลการทดสอบประเมินผลระดับชาติ (O-NET) ของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก ผู้วิจัยจึงกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษาดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

การนิเทศภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เกิดจากการทำแบบทดสอบประเมินผลระดับชาติ (O - NET) ใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในสถานศึกษาซึ่งได้แก่ การดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนการนิเทศ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนาการเรียนการสอน ด้านพัฒนาครูผู้สอน ด้านพัฒนา กลุ่มและดำเนินการปฏิบัติงานนิเทศ ด้านการสร้างเสริมกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศ และด้านการวัด ผลประเมินผล ตามกระบวนการนิเทศภายใน ได้แก่ การศึกษาสภาพปัจจุบัน/ปัญหา การวางแผน การปฏิบัติการ และการประเมินผลกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ซึ่งได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เกิดจากการทำแบบทดสอบประเมินผลระดับชาติ (O-NET) ของผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการและ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำนวน 179 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 179 คน หัวหน้างานวิชาการ จำนวน 179 คน และครูผู้สอน จำนวน 1,633 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 1,991 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการและ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำนวนทั้งสิ้น 322 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 29 คน หัวหน้างานวิชาการ จำนวน 29 คน และครูผู้สอน จำนวน 264 คน โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) และ เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างมีสัดส่วนและการสุ่มอย่างง่าย

3. ขอบเขตด้านตัวแปร ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ สภาพการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา ตามแนวคิดของ กลlickแมน (Glickman, 1985) ประกอบด้วย

- 3.1.1 ด้านการวางแผนการนิเทศ
- 3.1.2 ด้านการพัฒนาหลักสูตร
- 3.1.3 ด้านการพัฒนาการเรียนการสอน

3.1.4 ด้านการพัฒนาครูผู้สอน

3.1.5 ด้านการพัฒนาครูและดำเนินการปฏิบัติงานนิเทศ

3.1.6 ด้านการสร้างเสริมกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศ

3.1.7 ด้านการวัดผลประเมินผล

3.2 ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ที่เกิดจากการทำแบบทดสอบประเมินผลระดับชาติ (O-NET) ใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก คือ

3.2.1 ภาษาไทย

3.2.2 คณิตศาสตร์

3.2.3 วิทยาศาสตร์

3.2.4 สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

3.2.5 ภาษาต่างประเทศ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การบริหารงานนิเทศภายใน หมายถึง การนิเทศการศึกษาที่ดำเนินการภายในสถานศึกษา ซึ่งมีผู้บริหารและบุคลากรภายในสถานศึกษาร่วมมือกันเพื่อปรับปรุงงานต่างๆ เป็นการส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอันจะนำมาซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ประกอบด้วย 7 ด้าน ประกอบด้วย

1.1 การวางแผนการนิเทศ หมายถึง ขั้นตอนของผู้บริหาร ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ จะทำการประชุมปรึกษาหารือเพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาและความต้องการจำเป็นที่จะต้องมีการนิเทศ รวมทั้งวางแผนถึงขั้นตอนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศ และรายงานขั้นตอนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับ การนิเทศที่จัดขึ้น

1.2 การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง งานที่เกี่ยวกับการพิจารณา ทบทวนและปรับปรุง เนื้อหาสาระในบทเรียน การวางแผนการเรียนการสอน การจัดวัสดุอุปกรณ์ในชั้นเรียน

1.3 การวิจัยเชิงปฏิบัติการ หมายถึง งานเกี่ยวกับการศึกษาเรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้น ในชั้นเรียนและในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบโดยคณะทำงาน เพื่อไปสู่จุดประสงค์ใน การเรียนการสอน และการมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

1.4 การฝึกอบรมครูประจำการ หมายถึง การให้ความรู้ก่อนการดำเนินการนิเทศ เป็นการบริการเกี่ยวกับการสนับสนุน โอกาสในการเรียนรู้แก่คณะครูในสถานศึกษา เพื่อจัดหา คณะทำงานที่เหมาะสม รวมถึงการให้โอกาสแก่คณะครูในการรับรู้เกี่ยวกับการลงโทษ และการสนับสนุน

ตามกฎคำสั่ง ระเบียบของสถานศึกษา เป็นขั้นตอนของการให้ความรู้ความเข้าใจ ในสิ่งที่จะดำเนินการ จะต้องอาศัยความรู้ ความสามารถอย่างไรบ้าง จะมีขั้นตอนในการดำเนินการอย่างไร และจะอย่างไร จึงจะให้ ได้ผลงานอย่างมีคุณภาพ ขั้นนี้จำเป็นทุกครั้งที่สำหรับการเริ่มการนิเทศที่จัดขึ้นใหม่ไม่ว่าจะเป็นเรื่องใดก็ตาม และมีความจำเป็นสำหรับงานนิเทศที่ไม่ได้ผล หรือได้ผลไม่ถึงขั้นที่พอใจ ซึ่งจำเป็นจะต้องทำการทบทวนให้ความรู้ในการปฏิบัติงานที่ถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง

1.5 การพัฒนาทีมและดำเนินการปฏิบัติงานนิเทศ หมายถึง งานเกี่ยวกับการให้ คณะครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนในสถานศึกษา การทดสอบความรู้ รวมทั้งทักษะต่างๆ เพื่อพัฒนาวิชาชีพครู และการฝึกให้ครูรู้จักทำงานกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นผู้สามารถดำเนินการปฏิบัติงานนิเทศ ซึ่งประกอบด้วย การปฏิบัติงาน 3 ลักษณะ คือ 1) การปฏิบัติงานของผู้รับการนิเทศ ขั้นนี้ผู้รับการนิเทศลงมือปฏิบัติงานตามความรู้ความสามารถ 2) การปฏิบัติงานของครูในการนิเทศ ขั้นนี้ผู้ให้การนิเทศและควบคุมคุณภาพ ให้งานสำเร็จออกมาทันตามกำหนดเวลา และมีคุณภาพสูง 3) การปฏิบัติงานของผู้สนับสนุนการนิเทศผู้บริหารก็จะให้การบริการสนับสนุนในเรื่องวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนเครื่องมือต่างๆ ที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างได้ผล

1.6 การสร้างเสริมกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศเพื่อให้ความช่วยเหลือครูโดยตรง หมายถึง งานที่ให้ความช่วยเหลือครูโดยตรง เป็นขั้นตอนของการเสริมแรงของผู้บริหารเพื่อให้ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจ และยังเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ขั้นนี้อาจดำเนินการไปพร้อมๆ กันกับที่ครูรับการนิเทศ ก่อนปฏิบัติงานหรือหลังการปฏิบัติงานเสร็จก็ได้ เป็นการช่วยเหลือครูโดยตรงในเรื่องของการสังเกตการณ์ การสอน การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ครูโดยตรง ในการปรับปรุงการสอน การให้ความช่วยเหลือครูเกี่ยวกับการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน

1.7 การประเมินผลการนิเทศ หมายถึง ขั้นตอนที่ผู้นิเทศทำการประเมินผลการดำเนินงาน ที่ได้ดำเนินการนิเทศผ่านไปแล้วว่าเป็นอย่างไร หลังจากการประเมินผลการนิเทศ หากพบว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคอย่างหนึ่งอย่างใด ที่ทำให้การดำเนินงานไม่ได้ผลก็สมควรจะต้องทำการปรับปรุงแก้ไข ซึ่งการปรับปรุงแก้ไขอาจจะทำโดยการให้ความรู้เพิ่มเติมในสิ่งที่ทำใหม่อีกครั้งหนึ่ง ในกรณีที่ผลงานออกมายังไม่ถึงขั้นที่น่าพอใจ หรือการดำเนินงานเป็นไปไม่ได้ผลตามวัตถุประสงค์ต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานทั้งหมด และถ้าประเมินผลเกิดประสพผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้แล้ว ถ้าหากต้องการจะดำเนินการนิเทศต่อไปก็สามารถทำได้เลยไม่ต้องให้ความรู้เรื่องนั้นอีก

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน หมายถึง คะแนนร้อยละเฉลี่ยที่ได้จากการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

ของสำนักทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (O-NET) ใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และภาษาต่างประเทศ

3. สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำนวน 179 โรงเรียน ซึ่งมีทั้งเปิดทำการสอนตั้งแต่ ระดับก่อน ประถมศึกษาระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบระบบการดำเนินงานการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

2. ได้ทราบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในแต่ละปีการศึกษา และนำไปใช้ในการพัฒนาระบบการดำเนินการนิเทศ

3. ได้ทราบความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ว่ามีความสัมพันธ์ กันในระดับใด

4. เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการส่งเสริม ปรับปรุงและพัฒนาการนิเทศภายในของ สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษา
 - 1.1 การปฏิรูปการเรียนรู้สู่การนิเทศการศึกษา
 - 1.2 ความหมายของการนิเทศ
 - 1.3 ความหมายของการนิเทศการศึกษา
 - 1.4 ความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา
 - 1.5 การนิเทศแบบต่างๆ
2. การนิเทศภายในสถานศึกษา
 - 2.1 ความหมายของการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษา
 - 2.2 ความจำเป็นในการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษา
 - 2.3 หลักการนิเทศภายในโรงเรียน
 - 2.4 กระบวนการการนิเทศภายในสถานศึกษา
 - 2.5 ความมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา
 - 2.6 ขอบเขตของการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษา
 - 2.7 บทบาทของบุคลากรในการนิเทศภายในสถานศึกษา
 - 2.8 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษา
 - 2.9 คุณลักษณะที่พึงประสงค์เกี่ยวกับบุคลากรทางการนิเทศการศึกษา
 - 2.10 การดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามแนวคิดของ กลlickแมน

(Glickman, 1985)

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน
 - 3.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Learning Achievement)
 - 3.2 ความหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (O-NET)
 - 3.3 ความเป็นมาของการจัดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (O-NET)

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 วิจัยในประเทศ

4.2 วิจัยต่างประเทศ

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษา

การปฏิรูปการเรียนรู้สู่การนิเทศการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 1 ถึง 47 ต้องการให้ผู้เรียนได้รับการเรียนรู้ที่ดี จึงต้องมีการปฏิรูปการเรียนรู้ การปฏิรูปการเรียนรู้ หมายถึง การปรับหรือเปลี่ยนแปลงเจตคติ ความคิด มุมมอง แนวคิด กระบวนทัศน์ ตลอดจนความเชื่อ บางประการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เจริญเต็มศักยภาพตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกับทุกฝ่าย จะเห็นได้ว่าบุคคลที่มีบทบาทสำคัญยิ่งในการปฏิรูปการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ให้เกิดความสำเร็จได้นั้น คือ ครูผู้สอนนั่นเอง สำหรับยุทธศาสตร์การเรียนรู้ที่สำคัญ ได้แก่ การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งครูต้องเข้าใจว่าการสอนหรือการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น ไม่ใช่วิธีสอนแต่เป็นเทคนิคการจัดการให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยยึดผู้เรียนเป็นหลักให้เกิดการเรียนรู้ อย่างมีความหมาย ได้คุณภาพและมาตรฐานโดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมบูรณ์ ทั้งด้านร่างกาย สมอง สติปัญญา จิตใจและจิตวิญญาณ ตลอดจนคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต ทำให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข การที่ครูผู้สอนจะปฏิบัติงาน ดำเนินการปฏิรูปการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนได้ตามประสงค์นั้น จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุน การส่งเสริม และการบริหารจัดการศึกษาอย่างดี มีคุณภาพจากผู้บริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษา เอกชนจำเป็นต้องใช้ระบบการกำกับติดตาม และการนิเทศภายในมาช่วยสร้างความมั่นใจให้แก่ครูผู้สอน ตลอดจนการมีส่วนร่วมเพื่อช่วยกันนำพาให้สถานศึกษาไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ ในที่สุด และยังได้ให้ความหมายของการปฏิรูปการเรียนรู้ หมายถึง การปรับปรุงให้การจัดการศึกษามีความเหมาะสมเพื่อได้กระบวนกรเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น มีความหมายและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนและสังคม “กระบวนกรเรียนรู้” หมายถึงการดำเนินการอย่างมีขั้นตอนหรือการใช้วิธีการในการสร้างความเข้าใจในเนื้อหาสาระหรือประสบการณ์ต่างๆ เพื่อให้เกิด การเรียนรู้ ส่วนผลของการเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำ รวมทั้งความรู้สึก ค่านิยมและทักษะที่เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น การปฏิรูปการเรียนรู้ หมายถึง การปรับวิธีเรียนเปลี่ยนวิธีสอน ดังนั้นจึงครอบคลุม การปฏิรูปครู ผู้เรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้เข้าใจถึงธรรมชาติของการเรียนรู้ ซึ่งมีลักษณะดังนี้ (หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551)

1. การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสติปัญญา หรือกระบวนการทางสมองซึ่งบุคคลใช้ในการสร้างความเข้าใจหรือการสร้างความหมายของสิ่งต่างๆ ให้แก่ตนเอง ดังนั้น การเรียนรู้จึงเป็นกระบวนการของการจัดกระทำต่อข้อมูลและประสบการณ์ มิใช่เป็นเพียงการรับข้อมูลหรือประสบการณ์เท่านั้น

2. การเรียนรู้เป็นงานเฉพาะตน หรือเป็นประสบการณ์ส่วนตัวที่ไม่มีผู้ใดเรียนรู้หรือทำแทนการได้

3. การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสังคม เนื่องจากบุคคลอยู่ในสังคมซึ่งเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อตนเอง การปฏิสัมพันธ์ทางสังคมจึงสามารถกระตุ้นการเรียนรู้และขยายขอบเขตของความรู้ด้วย

4. การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นได้ทั้งจากความคิด การกระทำ การปฏิบัติการแก้ปัญหาและการศึกษาวิจัยต่างๆ

5. การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ตื่นตัว สนุกและทำให้ผู้เรียนรู้ ผูกพันและเกิดการใฝ่รู้ การเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่นำมาซึ่งความสนุกสนานหรือท้าทายให้ ใฝ่รู้สู่สิ่งยาก

6. สภาพแวดล้อมที่เหมาะสม สามารถเอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี

7. การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ ทั้งในโรงเรียนครอบครัว และชุมชน

8. การเรียนรู้คือการเปลี่ยนแปลง กล่าวคือการเรียนรู้จะส่งผลต่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตนเอง ทั้งทางด้านเจตคติ ความรู้สึก ความคิดและการกระทำเพื่อการดำรงชีวิตอย่างเป็นปกติสุข และความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

9. การเรียนรู้เป็นกระบวนการต่อเนื่องตลอดชีวิต บุคคลจำเป็นต้องเรียนรู้อยู่เสมอเพื่อพัฒนาชีวิตจิตใจของตนเองการสร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตจึงเป็นกระบวนการพัฒนาที่ยั่งยืน ช่วยให้บุคคลและสังคมมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2541, 1-3)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวดที่ 4 มาตรา 22-30 มีสาระสำคัญดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอนต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและประสบการณ์การเรียนรู้ยึดหลักดังนี้

1.1 ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ดังนั้นจึงต้องจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศ รวมทั้งแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ให้หลากหลาย เพื่อเอื้อต่อความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติที่สอดคล้องกับความรู้และความสนใจ เหมาะสมแก่วัย

และศักยภาพของผู้เรียนเพื่อให้การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่และเป็นการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน อันก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์เพื่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคมและประเทศชาติ โดยการประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครอง บุคคล ชุมชน และทุกส่วนของสังคม

1.2 ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด การเรียนการสอนมุ่งเน้นประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงต้องจัดให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น มีนิสัยรัก การเรียนรู้และเกิดการใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

2. จุดหมายและเนื้อหาสาระของหลักสูตร การจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

2.1 ความรู้เกี่ยวกับตนเองและความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ครอบครัว ชุมชน ชาติและสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของสังคมไทยและระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.2 ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจ และประสบการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน

2.3 ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทยและการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา

2.4 ความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์และด้านภาษาเน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง

2.5 ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

3. กระบวนการเรียนรู้

3.1 จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

3.2 ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ความรู้ มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

3.3 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

3.4 จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วน สมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

3.5 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมๆ กันจากสื่อการเรียน การสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ

3.6 จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับ บิดามารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

4. การประเมินผลการเรียนรู้ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบ การศึกษา

5. การส่งเสริมการจัดการกระบวนการเรียนรู้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 25 และมาตรา 27-30 ได้กำหนดบทบาทในการส่งเสริม การเรียนรู้ของรัฐและสถานศึกษาต่างๆ ดังนี้

5.1 รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยาน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การกีฬาและนันทนาการ แหล่งข้อมูลและแหล่งการเรียนรู้อื่นอย่าง พอเพียงและมีประสิทธิภาพ

5.2 ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ

5.3 ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับ สภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดี ของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

5.4 หลักสูตรการศึกษาระดับต่างๆ ต้องมีลักษณะหลากหลายและมีความเหมาะสม ของแต่ละระดับ โดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมกับวัยและศักยภาพ สาระของ หลักสูตรทั้งที่เป็นวิชาการและวิชาชีพ ต้องมุ่งพัฒนานคนให้มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม

5.5 ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพรวมทั้ง การส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา

จากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษาสรุปได้ว่า การปฏิรูปการเรียนรู้ที่มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญคือ การให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เพราะฉะนั้นในการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้พัฒนาตนเองได้ จึงต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ การศึกษาทุกระบบต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสม มีการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมตามความสนใจของผู้เรียน ผีกทักษะกระบวนการคิด ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง มีการวัดและประเมินผลอย่างเหมาะสมด้วยวิธีการที่หลากหลาย ทั้งนี้การปฏิรูปการเรียนรู้จะบรรลุถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้นั้นจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุน การส่งเสริมและการบริหารจัดการศึกษาอย่างดี มีคุณภาพจากผู้บริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนจำเป็นต้องใช้ระบบการกำกับติดตามและการนิเทศภายในมาช่วยสร้างความมั่นใจให้แก่ครูผู้สอน ตลอดจนการมีส่วนร่วมเพื่อช่วยกันนำพาให้สถานศึกษาไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ในที่สุด

ความหมายของการนิเทศ

นักการศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่านได้ให้ความหมายของการนิเทศไว้หลายลักษณะแตกต่างกันไปตามวิวัฒนาการด้านการศึกษาดังนี้

การนิเทศ ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2551 ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึง การชี้แจง การแสดง การจำแนก

การนิเทศ ตรงกับคำภาษาต่างประเทศว่า Supervision แปลว่าการให้ความช่วยเหลือ แนะนำ หรือปรับปรุง

วิลเลส และบอนดี (Wiles and Bondi, 2004, 14) ได้ให้ความหมายของการนิเทศว่าเป็นความร่วมมือ เป็นการปฏิสัมพันธ์มากกว่าการชี้นำ เป็นประชาธิปไตยมากกว่าเผด็จการ และเน้นครูเป็นสำคัญมากกว่าผู้นิเทศเป็นสำคัญ

วิลเลส และบอนดี (Wiles and Bondi, 2004, 13) ให้ความหมายของการนิเทศว่าเป็นการใช้กระบวนการภาวะผู้นำมีวัตถุประสงค์เพื่อการปรับปรุงการสอน

จากความหมายของการนิเทศ สรุปได้ว่า การนิเทศ หมายถึง เป็นการให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนแนะนำให้ผู้รับการนิเทศสามารถปฏิบัติและพัฒนางานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการมองรอบด้าน เข้าใจปัญหาหรือโครงสร้างของงานที่ตนรับผิดชอบอยู่ทั้งหมด

ความหมายของการนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการหนึ่งที่สำคัญในการพัฒนาการศึกษานักการศึกษและผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่านได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาไว้หลายลักษณะแตกต่างกันไปตามวิวัฒนาการด้านการศึกษา ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2548, 28) กล่าวว่ากรณีพิเศษเป็นการจัดการบริหารการศึกษา ด้านหนึ่ง เพื่อการชี้แนะให้ความช่วยเหลือและความร่วมมือกับครู และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครู และเพื่อเพิ่มคุณภาพของนักเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของการศึกษา ส่วนกรณีพิเศษการสอนเป็นส่วนย่อยของการนิเทศเพื่อมุ่งปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน โดยมุ่งที่พฤติกรรมของครูที่จะส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน

วิชรา เล่าเรียนดี (2550, 3) กล่าวว่ากรณีพิเศษการศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินงาน ร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ เพื่อให้การช่วยเหลือ แนะนำ และให้ความร่วมมือกับครู ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจะส่งผลต่อการเรียนของผู้เรียน เป็นสำคัญ

ประกิต สิงห์ทอง (2552, 12) ได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ว่าการนิเทศ การศึกษาหมายถึง กระบวนการช่วยเหลือผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคและวิธีการต่างๆ ให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล

โรงเรียนราชประชาสามาศัย ฝ่ายมัธยมรัชดาภิเษก ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2554, 5) การนิเทศภายในโรงเรียนหมายถึง กระบวนการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน โดยผู้บริหารและบุคลากร ทุกคนในโรงเรียนร่วมมือกันโดยใช้เทคนิควิธีการและกิจกรรมการนิเทศแบบต่างๆ เพื่อพัฒนาบุคลากร ให้มีความรู้ความสามารถเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล มีการประสานสัมพันธ์และเสริมสร้างขวัญ กำลังใจ โดยมีเป้าหมายร่วมกัน คือ คุณภาพของคน คุณภาพของงาน คุณภาพการจัดการศึกษาของ โรงเรียนและคุณภาพของนักเรียน

ฮาริส (Harris, 1985, 9) กล่าวว่ากรณีพิเศษการศึกษา หมายถึง สิ่งทีบุคลากรในโรงเรียน กระทำต่อบุคลากรหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อคงไว้หรือเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานของโรงเรียนที่ส่งผล โดยตรงต่อกระบวนการสอนที่ใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน

จากความหมายของการนิเทศศึกษาสรุปได้ว่าการนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการ ในการทำงานร่วมกันระหว่างครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหาร ศิษยานิเทศก์ ในของครูอันเป็น เป้าหมายสูงสุดในด้านการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา

สาระสำคัญของความมุ่งหมายของการนิเทศศึกษามีดังนี้

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2546, 24-25) ได้ระบุถึงจุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา โดยมุ่งเน้นที่กระบวนการพัฒนาครู ในด้านต่างๆ ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพที่ดีให้แก่ครู ในด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการและทางความคิด ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความคิดสร้างสรรค์และความมุ่งมั่น มีอุดมการณ์ในอันที่จะอบรมนักเรียนให้เป็นผู้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ตามความต้องการของสังคมและประเทศชาติ

2. เพื่อพัฒนาวิชาชีพครูและเสริมสร้างสมรรถภาพด้านการสอนให้แก่ ครู ในด้านการวิเคราะห์และปรับปรุงจุดประสงค์การเรียนรู้ วิธีการศึกษาพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน การเลือกและปรับปรุงเนื้อหาการสอน การพัฒนากระบวนการเรียนการสอน การพัฒนาการใช้ประกอบการเรียนการสอน การดำเนินการกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสม และการประเมินผลการเรียนการสอน

3. เพื่อพัฒนากระบวนการทำงานของครูโดยใช้กระบวนการกลุ่ม ได้แก่ การร่วมมือกัน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการแก้ปัญหาการสอน การร่วมมือกันทำงานอย่างเป็นขั้นตอน มีระบบ ระเบียบ การร่วมมือกันทำงานด้วยความเข้าใจ เห็นอกเห็นใจ และยอมรับซึ่งกันและกัน การร่วมมือกันทำงานอย่างมีเหตุมีผลในการพัฒนาหลักสูตร สามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง และก้าวหน้าเกิดประโยชน์สูงสุด การประสานความร่วมมือระหว่างเครือข่ายการนิเทศ และแหล่งวิทยาการ ในการบริการช่วยเหลืองานวิชาการของโรงเรียน

4. เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในตำแหน่งวิชาชีพ โดยสร้างความมั่นใจในความถูกต้อง เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรและการสอน สร้างความสบายใจในการทำงานร่วมกัน และสร้างความก้าวหน้าในวิชาชีพครู

กรองทอง จิระเชษฐกุล (2550, 4) ได้กล่าวถึงความจำเป็นหรือจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในไว้ดังนี้

1. เพื่อปรับปรุงคุณภาพของการจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐานใกล้เคียงกัน
2. เพื่อให้บุคลากรภายในสถานศึกษามีความรู้ ความสามารถ มีความคุ้นเคยและใกล้ชิด ปัญหามากที่สุด

3. เพื่อให้บรรยากาศในการนิเทศมีความเป็นกันเอง และสามารถปฏิบัติงานนิเทศได้อย่างต่อเนื่อง

ธีรศักดิ์ เลี้ยวไรสง (2550, 2) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมาย ของการนิเทศภายในไว้ 4 ประการ ดังนี้

1. พัฒนาค้น คือ เน้นความรู้ ทักษะ เจตคติ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ดี
2. พัฒนางาน คือ เน้นภารกิจหลัก ได้แก่ การสอน เทคนิควิธีการสอน
3. ประสานสัมพันธ์ คือ เน้นความร่วมมือ ความเข้าใจ ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน
4. สร้างขวัญและกำลังใจ คือ เน้นการส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ให้เกิดความมั่นใจในการทำงาน

บอตัน และบรู๊คเนอร์ (Burton and Brueckner, 1955, 96-97) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาโดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ

1. เป้าหมายสูงสุดของการนิเทศ คือ การส่งเสริมความเจริญเติบโตของผู้เรียนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาสังคมให้ดีขึ้น

2. เป้าหมายรองของการนิเทศ คือ การส่งเสริมการใช้ภาวะผู้นำ ในการพยายามปรับปรุงโปรแกรมการศึกษาอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอตลอดปี ทุกระดับการศึกษาภายในระบบการพัฒนา และจากประสบการณ์การเรียนรู้หรือเนื้อหาหนึ่งไปยังอีกเนื้อหาหนึ่ง

3. เป้าหมายในระดับต้น คือ การร่วมมือกันพัฒนาองค์ประกอบที่พึงประสงค์ในการเรียนการสอน ได้แก่

3.1 กระบวนการนิเทศทุกวิธีจะช่วยในการปรับปรุงวิธีการเรียนการสอน

3.2 การนิเทศจะช่วยสร้างสิ่งแวดล้อมหรือบรรยากาศทางกายภาพ สังคมและจิตวิทยาที่เอื้อต่อการเรียน

3.3 การนิเทศจะช่วยในการประสานและบูรณาการความพยายามและวัสดุทางการศึกษาทั้งหมดเพื่อให้การศึกษาดำเนินต่อไปอย่างต่อเนื่อง

3.4 การนิเทศจะช่วยในการประสานความร่วมมือของทุกคนเพื่อแก้ปัญหาของตนเองและคนอื่นอันจะเป็นการส่งเสริมวิธีการสอนที่ถูกต้องและป้องกันปัญหาในการสอน

3.5 การนิเทศจะช่วยกระตุ้น และพัฒนาผู้สอนให้มีความคิดในทางสร้างสรรค์

จากความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาสรุปได้ว่าการนิเทศภายในโรงเรียนมีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาครูให้มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยการประสานความร่วมมือ การช่วยเหลือแนะนำของผู้บริหารและเพื่อนครูเป็นสำคัญ เพื่อสร้างลักษณะความเป็นผู้นำให้แก่ครู โดยนำเอาความสามารถพิเศษและประสบการณ์มาใช้ให้เป็นประโยชน์ นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของคณะครูในโรงเรียนอันจะส่งผลถึงประสิทธิภาพ และประสิทธิผลตามอุดมการณ์และหลักการจัดการศึกษาของชาติ และเพื่อให้โรงเรียนสามารถพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนการสอนโดยตรง เพื่อให้ครูพัฒนาตนเองทางการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาการในวิชาชีพของตนเองให้เจริญก้าวหน้าขึ้นด้วยในเวลาเดียวกัน โดยความร่วมมือร่วมใจกันระหว่างบุคลากรในโรงเรียนอย่างแท้จริง ซึ่งนำไปสู่ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้องในการทำงานร่วมกัน

การนิเทศแบบต่างๆ

สาระสำคัญของรูปแบบการนิเทศประเภทต่างๆ มีดังนี้

1. การนิเทศเป็นรายบุคคล เป็นรูปแบบที่ผู้ให้การนิเทศช่วยเหลือ แนะนำให้คำปรึกษาในเรื่องต่างๆ เป็นรายบุคคลแก่ผู้รับการนิเทศ โอลิวา และเพียวเลส (Oliva and Pawlas (2001, 59) กล่าวถึงข้อดีของการนิเทศเป็นรายบุคคลว่า คือ

1.1 สามารถสนองความต้องการพิเศษของครูเป็นรายบุคคล

1.2 เป็นการแสดงให้เห็นว่าผู้นิเทศให้ความสนใจครูแต่ละคน

1.3 ถ้าสนองความต้องการของครูได้ ก็จะสามารถลดการต่อต้านของครูเกี่ยวกับการนิเทศแบบกลุ่มที่ไม่ประสบผลสำเร็จ

1.4 ถ้าการดำเนินการเป็นไปด้วยความเหมาะสม การนิเทศแบบรายบุคคลช่วยให้ครูกล้าที่จะบอกข้อบกพร่องของตนเอง

1.5 การนิเทศแบบรายบุคคลทำให้เกิดความสัมพันธ์ส่วนบุคคล ความไว้วางใจระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศมากกว่าการนิเทศแบบกลุ่ม การนิเทศเป็นรายบุคคลเป็นวิธีการที่ผู้นิเทศจะทำงานร่วมกับผู้รับการนิเทศโดยตรง ดังนั้นความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนิเทศจึงขึ้นอยู่กับความสามารถในการทำงานร่วมกันของทั้งสองฝ่าย การนิเทศเป็นรายบุคคลสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การสังเกตการสอน การสาธิตการสอน การเยี่ยมชั้นเรียน การให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล ในที่นี้ขอเสนอรายละเอียดของเทคนิคของการนิเทศเป็นรายบุคคลบางเทคนิคดังนี้

1.5.1 การสังเกตการสอน เทคนิควิธีนี้ใช้มาเป็นเวลานาน และในปัจจุบันก็ยังเป็นเทคนิคที่ใช้อยู่ โดยสามารถจะนำไปใช้ควบคู่กับเทคนิคการนิเทศอื่นๆ เช่น การให้คำปรึกษา แนะนำ หรือการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน ผู้นิเทศต้องเข้าใจว่าการสังเกตการสอนไม่ใช่การประเมินครู แต่เป็นการให้ความช่วยเหลือครูในการพัฒนาตนเอง โดยการศึกษาสำรวจความต้องการและปัญหาของครูผู้สอน ให้คำปรึกษาแนะนำ ครูตามความต้องการและประเมินผลการสอนของครู โดยผู้นิเทศควรมีแนวปฏิบัติในการสังเกตการณ์สอนดังนี้

1) ควรสร้างเจตคติที่ดีต่อการสังเกตการณ์สอน

2) ควรให้ครูเข้าใจจุดมุ่งหมายของการนิเทศ

3) ควรให้ผู้สอนมีส่วนร่วมวางแผนในการสังเกตการณ์สอน

4) ควรสังเกตการณ์สอนเฉพาะประเด็นที่กำหนดไว้กับครูผู้สอน

5) ควรทำให้บรรยากาศในห้องเรียนเป็นบรรยากาศที่เป็นมิตร ไม่ตึงเครียด

และพยายามหาจุดเด่นของผู้สอนให้มาก

6) การนิเทศควรจัดทำแผนการเชื่อมชั้นเรียนเพื่อสังเกตการณ์สอน
ล่วงหน้า

เซอร์ริส (Harris, 1985, 83) กล่าวว่าเมื่อทำการสังเกตการณ์สอน ผู้นิเทศ
จะต้องตอบคำถามว่า เกิดอะไรขึ้นในชั้นเรียน ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นสามารถอธิบายได้หรือไม่ และ
มีความหมายอย่างไร มีกฎเกณฑ์อะไรที่ควบคุมพฤติกรรมในบริบทนี้ และจะอธิบายปรากฏการณ์
ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน ได้อย่างถูกต้องชัดเจนอย่างไร การให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล เป็นรูปแบบที่ใช้
อยู่เป็นประจำโดยส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นเมื่อผู้นิเทศเชื่อมชั้นเรียน และพบปัญหาเกี่ยวกับการสอน
การตรวจงาน การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ของครู รวมทั้งพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของครู ผู้นิเทศ
จะให้คำปรึกษาแก่ครูเป็นการเฉพาะ ซึ่งอาจจะเป็นการให้คำปรึกษาในห้องพักครู ห้องนิเทศ และ
ห้องผู้บริหารหลักการในการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล คือ

1) ควรเป็นการให้การปรึกษาแบบไม่เป็นทางการให้มีบรรยากาศที่เป็น
กันเอง

2) ผู้นิเทศต้องเตรียมข้อมูลประกอบการนิเทศให้พร้อม ทั้งข้อมูลเกี่ยวกับ
สภาพปัญหา ผลการสังเกตการณ์สอน รวมทั้งเตรียมข้อมูลเพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาครู

3) ควรเป็นการนิเทศบนฐานของความต้องการ ซึ่งจะทำให้ครูผู้รับการนิเทศ
เกิดความเต็มใจยอมรับปัญหาและเกิดความต้องการแสวงหาแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงตนเอง
มากขึ้น

4) การกำหนดแนวทางการแก้ปัญหาหรือการพัฒนาดตนเองของครู
ควรเป็นสิ่งที่ครูเป็นผู้กำหนดเอง หรือผู้นิเทศเอื้ออำนวยให้ครูได้แสวงหาแนวทางที่เหมาะสมกับตนเอง

5) ผู้นิเทศควรติดตามผลการนิเทศ เพื่อสามารถสรุปผลการนิเทศได้อย่าง
ชัดเจน เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาต่อไป

1.5.2 การสาธิตการสอน เป็นการฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความเข้าใจวิธีการสอน
อย่างหนึ่งอย่างใดที่เหมาะสมกับสถานศึกษา ข้อที่ควรคำนึงถึง คือ การต้องตระหนักว่า ไม่มีวิธีการ
สอนแบบใดที่ดีที่สุดแบบที่สุด และไม่มีวิธีการสอนใดที่ไม่ดีโดยสิ้นเชิง วิธีการสอนหนึ่งอาจ
เหมาะสมกับบริบทหรือสภาพการณ์ของสถานศึกษาหรือในชั้นเรียนหนึ่งๆ การสาธิตการสอนที่ดี
จะต้องมีการเตรียมการอย่างรอบคอบ และมีความมุ่งหมายที่แน่นอน โดยให้ครูได้มีโอกาสเห็นและ
เรียนรู้วิธีการสอนใหม่ๆ ครูจะต้องได้รับการฝึกฝนในเรื่องการสังเกต และบันทึกสิ่งที่สังเกตการณ์สอน
อย่างระมัดระวัง และสามารถนำข้อมูลเหล่านั้นมานำเสนอ อภิปรายข้อค้นพบซึ่งอาจมีทั้งจุดดีและจุด
ด้อย ภายหลังจากการสาธิตการสอน สำหรับการสาธิตการสอนนี้หากเป็นการสาธิตให้เฉพาะ ครูคนใด

คนหนึ่งก็ถือว่าเป็นการนิเทศเป็นรายบุคคล แต่หากเป็นการสาธิตให้ครูหลายๆ คนดูก็ถือเป็นการนิเทศแบบกลุ่ม

1.5.3 การเยี่ยมชมชั้นเรียน (Intervisitation) การเยี่ยมชมชั้นเรียนแตกต่างจากการสาธิต การสอนตรงที่การสาธิตการสอนมีการเตรียมการสำหรับครูเพียงเล็กน้อย แต่จะเป็นการเยี่ยมชมชั้นเรียนที่จะทำให้เห็นสภาพที่แท้จริง หรือใกล้เคียงสภาพที่เป็นจริงมากที่สุด ผู้เยี่ยมชมหรือผู้สังเกตจะต้องบอกจุดมุ่งหมายล่วงหน้าก่อนการสังเกต และเตรียมผู้สอนหรือผู้ที่将被สังเกตโดยเลือกบุคคลที่มีความชำนาญในทักษะการสอนบางอย่างที่ผู้เยี่ยมชมต้องการสังเกต ผู้สังเกตและผู้สอนจะต้องทำการพบปะเพื่อทำความตกลงกัน มีการแจกรายละเอียดให้กับผู้สังเกตการณ์ เช่น จุดมุ่งหมายที่จะไปดูการสอน บันทึกการสอน ลักษณะของห้องเรียนและรายละเอียดเกี่ยวกับผู้เรียนบางคนในห้อง และจะต้องมีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อกันและกันภายหลังจากที่สังเกตการสอนแล้ว จึงจะทำให้การเยี่ยมชมชั้นเรียนได้ผลดีสมตามจุดมุ่งหมาย การเยี่ยมชมชั้นเรียนเป็นเทคนิคที่ใช้กันมากที่ให้ครูที่มีจุดอ่อนและต้องการความช่วยเหลือไปดูครูที่มีลักษณะตรงกับที่ตนต้องการสอนทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างครูด้วยกัน

1.5.4 การเดินผ่านชั้นเรียน (Walkthrough) เป็นวิธีการในการนิเทศที่ Carolyn J. Downey ได้พัฒนาขึ้น โดยใช้ชื่อว่า การนิเทศแบบเดินผ่านชั้นเรียน 3 นาที (Three-Minute Walkthrough Supervision) ผู้นิเทศจะใช้การเดินผ่านชั้นเรียนซึ่งสามารถจะจับภาพที่ชัดเจนได้เลยว่ามีอะไรเกิดขึ้นในชั้นเรียน แต่การใช้วิธีการนี้อาจต้องเดินผ่านหรือเยี่ยมชมชั้นเรียนบ่อยครั้งจึงจะสามารถระบุได้ชัดเจนว่าการจัด การเรียนรู้ในชั้นเรียนเป็นอย่างไร โดยหลังจากการเดินผ่านชั้นเรียนหลายๆ ครั้ง ผู้นิเทศจะต้องมีการสนทนาแลกเปลี่ยนพูดคุยกับครู และต้องเป็นการสนทนา อย่างกัลยาณมิตรเพื่อช่วยในการพัฒนาวิชาชีพครู

โคแกน (Cogan, M.L., 1973, 10-12) ได้นำเสนอวงจรการนิเทศ (The cycle of supervision) โดยแบ่งออกเป็น 8 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้นิเทศ เป็นการช่วยให้ครูเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญและลำดับขั้นของการนิเทศ และเป็นการแนะนำ ให้ครูเข้าใจถึงบทบาทและหน้าที่ของผู้นิเทศ ขั้นตอนนี้ต้องเกิดขึ้นก่อนที่ผู้นิเทศจะเข้าไปสังเกตการณ์สอน

ขั้นที่ 2 การวางแผนร่วมกับครู ครูและผู้นิเทศจะร่วมกันวางแผนการจัดการเรียนรู้ แผนโดยทั่วไปจะประกอบด้วย ผลลัพธ์ของการสอน การคาดการณ์ปัญหาการสอน วัสดุอุปกรณ์ และกลยุทธ์การสอน กระบวนการเรียนรู้ การให้ข้อมูลย้อนกลับและการประเมิน

ขั้นที่ 3 การกำหนดกลยุทธ์ในการสังเกต ผู้นิเทศจะต้องกำหนดเป้าหมาย กระบวนการเรียนรู้ การจัดการด้านกายภาพ และจัดการทางเทคนิคต่างๆ สำหรับการสังเกต และการเก็บรวบรวม

ข้อมูล ในขั้นตอนนี้ควรให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนด ซึ่งจะช่วยให้ครูได้คุ้นเคยกับกระบวนการนิเทศแบบคลินิกมากขึ้น

ขั้นที่ 4 การสังเกตการสอน ผู้นิเทศสังเกตการสอน โดยตนเองหรือมีผู้สังเกตคนอื่นๆ และอาจใช้เทคนิคอื่นในการบันทึกเหตุการณ์ในชั้นเรียน

ขั้นที่ 5 การวิเคราะห์กระบวนการเรียนการสอน หลังจากการสังเกต ครูและผู้นิเทศจะวิเคราะห์เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนร่วมกัน ในขั้นแรกทั้ง 2 ฝ่ายอาจแยกกันวิเคราะห์ แล้วจะนำข้อมูลมาวิเคราะห์ร่วมกันอีกครั้ง ขั้นตอนนี้ต้องดำเนินการอย่างระมัดระวัง โดยต้องพิจารณาความสามารถในการพัฒนาของครูและความต้องการของครูในสถานการณ์นั้น

ขั้นที่ 6 การวางแผนเพื่อกำหนดกลยุทธ์ เป็นการดำเนินการร่วมกันของทั้งครูและผู้นิเทศ หากสามารถวางแผนร่วมกันได้ก็จะทำให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินการประชุมปรึกษาหารือ

ขั้นที่ 7 การประชุมปรึกษาหารือ โดยทั่วไปการประชุมปรึกษาหารือจะดำเนินการระหว่างผู้นิเทศและครู แต่ถ้าเป็นความต้องการของครูและสถานการณ์เหมาะสมอาจเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนร่วมกับอื่นๆ เข้าร่วมประชุมปรึกษาหารือได้นอกจากนั้นการประชุมปรึกษาหารือในบางครั้งอาจจัดขึ้นเองโดยครูและเพื่อนครู โดยไม่ต้องมีผู้นิเทศก็ได้

ขั้นที่ 8 การปรับปรุงแผน หากการประชุมปรึกษาหารือมีความเหมาะสมและสามารถให้ข้อเสนอแนะและทำให้ครูเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในชั้นเรียนได้ ครูและผู้นิเทศอาจหยุดกระบวนการวิเคราะห์ และร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับบทเรียนที่ผ่านมาและเริ่มต้นวางแผนสำหรับบทเรียนต่อไป

จะเห็นได้ว่าวัตถุประสงค์หลักของการนิเทศแบบคลินิกเป็นการพัฒนาครูให้มีความรับผิดชอบในวิชาชีพที่จะวิเคราะห์พฤติกรรมการสอนของตน และเปิดโอกาสให้ผู้นิเทศเข้ามาช่วยเหลือและถือเป็นการกำกับตนเอง อย่างไรก็ตาม โคแกนกล่าวว่าขั้นตอนทั้ง 8 ขั้นตอนนั้นอาจจะเปลี่ยนแปลงหรือตัดลดขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งได้ ขึ้นอยู่กับการความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้นิเทศ

กลีคแมน กอร์ดอน และ โรส กอร์ดอน (Glickman Gordon, and Ross-Gordon, 2009, 229-230) ได้สรุปและลดขั้นตอนการดำเนินการนิเทศแบบคลินิก โดยแบ่งเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การพูดคุยกับครูก่อนสังเกตการสอน (Preobservation) ผู้นิเทศจะพูดคุยกับครูเพื่อกำหนด 1) เหตุผลและจุดมุ่งหมายของการสังเกตการสอน 2) จุดเน้นในการสังเกตการสอน 3) วิธีการและแบบสังเกตที่ใช้ 4) ระยะเวลาที่ใช้ในการสังเกต 5) ระยะเวลาพูดคุยหลังการสังเกต ประเด็นที่กล่าวมาข้างต้นผู้นิเทศจะต้องทำความเข้าใจกับครูก่อนเพื่อความเข้าใจที่ตรงกัน

ขั้นที่ 2 การสังเกตการณ์สอนในชั้นเรียน (Observation) เป็นการดำเนินการตาม ข้อตกลงที่กำหนดไว้ให้สำเร็จ โดยผู้สังเกตอาจใช้การสังเกตแบบเดียวหรือหลายแบบผสมผสานกัน อย่างไรก็ตามในการสังเกตการสอน ต้องมีการบันทึกการสังเกต ซึ่งควรเป็นบันทึกแบบบรรยายสภาพ หรือเหตุการณ์ที่สังเกต (Descriptions) ก่อนที่จะสรุปตีความเหตุการณ์ (Interpretation) ซึ่งเป็นการ ตีความหมายที่สรุปได้จากเหตุการณ์เหล่านั้น

ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์และการตีความการสังเกตและกำหนดวิธีการพูดคุย หลังจากการ สังเกตการสอนในชั้นเรียน และมีการบันทึกข้อมูลไว้โดยละเอียดเพื่อการทำ ความเข้าใจและตีความ ข้อมูลในการจัดทำข้อสรุปเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน หลังจากนั้นผู้นิเทศ จะทำการตกลงกับครูว่าจะกำหนดวิธีการพูดคุยอย่างไร ซึ่งอาจกำหนดเป็น 4 แนวทาง คือ 1) แบบสั่งการ และควบคุม ผู้นิเทศอาจวิธีการพูดคุยโดยเสนอข้อมูลการสังเกต และข้อค้นพบจากการตีความและ ขอความเห็นจากครูในการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนา 2) แบบสั่งการและให้ข้อมูล ผู้นิเทศร่วมมือ กับครูโดยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการสังเกตการสอน แล้วให้ครูนำเสนอการตีความข้อค้นพบ และข้อตกลงเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกัน 3) แบบร่วมคิดร่วมทำผู้นิเทศอธิบายผลการสังเกต การสอนและกระตุ้นให้ครูวิเคราะห์ตีความ และวางแผนการพัฒนาคด้วยตนเอง และ 4) แบบไม่สั่งการ ผู้นิเทศให้ข้อมูลเกี่ยวกับการสังเกตการสอนแก่ครูก่อนพูดคุยหลังการสังเกต ซึ่งช่วยให้ครูได้ พิจารณาทบทวนข้อมูลล่วงหน้า และให้ครูนำเสนอการสรุปตีความเองในการพูดคุยหลังการสังเกต

ขั้นที่ 4 การพูดคุยหลังการสังเกต เมื่อกำหนดวิธีการพูดคุยแล้ว จึงกำหนดนัดหมายครู เพื่อให้ครูได้รับทราบข้อสังเกตและสิ่งที่ประทับใจจากการสังเกต โดยสะท้อนสิ่งที่ผู้นิเทศได้สังเกต อย่างชัดเจน การดำเนินการพูดคุยจะดำเนินไปตามที่ได้กำหนดไว้แล้ว สำหรับการ จัดทำ แผนพัฒนา ในอนาคต อาจขึ้นอยู่กับผู้นิเทศ หรืออาจขึ้นอยู่กับทั้งครูและผู้นิเทศ หรือเป็นหน้าที่ของครูก็ขึ้นอยู่กับ ข้อตกลงที่กำหนดไว้ในตอนต้น

ขั้นที่ 5 ขั้นการติชม เป็นขั้นของการทบทวนรูปแบบและกระบวนการตั้งแต่การพูดคุย กันก่อนการสังเกตจนถึงการพูดคุยกันหลังการสังเกต ขั้นนี้อาจกำหนดไว้เป็นช่วงสุดท้ายของการพูดคุย หลังการสังเกต หรือกำหนดวันขึ้นใหม่เพื่อการพูดคุย ประเด็นคำถามในการพูดคุย อาจประกอบด้วย อะไรคือจุดเด่น จุดด้อยในการดำเนินการ มีข้อเสนอแนะเพื่อการเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง ข้อคิดเห็นที่ได้ จากครูช่วยให้ผู้นิเทศได้ทบทวนและปรับปรุงการปฏิบัติการณ์เทศให้มีประสิทธิภาพส่งผลดีต่อ การทำงานร่วมกันได้

2. รูปการนิเทศแบบร่วมพัฒนา (Collegial and Collaborative Supervision) การนิเทศแบบ ร่วมพัฒนานี้มีลักษณะต่างๆ กัน เช่นการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน (Peer coaching) การนิเทศแบบ ชี้นำแนะทางปัญญา (Cognitive coaching) และการนิเทศโดยครูพี่เลี้ยง (Mentoring) ซึ่งรูปแบบการนิเทศ

ดังกล่าวมีแนวคิดหลักคือ การความร่วมมือกันของครู แต่รูปแบบทั้ง 3 ลักษณะก็มีจุดเน้นบางส่วนที่แตกต่างกัน สาระสำคัญของรูปแบบทั้ง 3 มีดังนี้ (Beach and Reinhartz, 2000, 141-145)

2.1 รูปแบบการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน (Peer coaching) เป็นการนิเทศที่ใช้ทีมครูข้ามระดับและข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ในการความช่วยเหลือสนับสนุนและการให้กำลังใจซึ่งกันและกันในการพัฒนาการเรียนการสอน โดยบทบาทของผู้นิเทศเป็นผู้เอื้ออำนวยในขณะร่วมงานกับครูในกลุ่มเพื่อน แนวทางที่ใช้จะดำเนินการเป็นกลุ่มเล็กในการเรียนรู้โดยอาจนำกระบวนการนิเทศแบบคลินิกมาประยุกต์ใช้ ในระหว่างการเรียนรู้ในกลุ่มมีการตั้งคำถามเพื่อช่วยให้ครูมีความเข้าใจในด้านการเรียนการสอนของตนอย่างชัดเจน ทั้งนี้สมาชิกในกลุ่มและผู้นิเทศต้องร่วมกันวิเคราะห์และให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อช่วยให้ครูตัดสินใจในการปรับปรุงการเรียนการสอนของตนเอง ทักษะที่สามารถนำมาใช้ประกอบด้วย ทักษะการสังเกต การสื่อสาร และทักษะการแก้ปัญหา การนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อนนี้ช่วยให้ครูประยุกต์ใช้ทักษะการสอนใหม่ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงานให้มากขึ้น

2.2 การนิเทศแบบชี้แนะทางปัญญา (Cognitive coaching) เป็นกระบวนการที่ไม่เน้นการตัดสินใจตามความคิดแต่จะใช้การประชุมวางแผน การสังเกตและการประชุมเพื่อสะท้อนพฤติกรรม การสอน และยังใช้ในการวางกลยุทธ์ที่มีลักษณะเฉพาะ เพื่อจะเสริมสร้างการรับรู้ การตัดสินใจเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนของนักเรียน เป็นการพัฒนาปรับปรุงกระบวนการคิดของครู จุดมุ่งหมายสำคัญของรูปแบบการนิเทศนี้คือ

2.2.1 การพัฒนาและรักษาความไว้วางใจ

2.2.2 การสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้

2.2.3 การส่งเสริมความงอกงามในพฤติกรรมที่เป็นอิสระและพึ่งพาอาศัยกัน

การนิเทศแบบชี้แนะทางปัญญามีองค์ประกอบ 3 ประการ คือ 1) การประชุมวางแผน ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้มีการสร้างความไว้วางใจระหว่างสมาชิกในกลุ่ม มุ่งเน้นเป้าหมายเพื่อการเตรียมการสอน และสร้างตัวชี้วัดเพื่อสะท้อนพฤติกรรมการสอน 2) การสังเกตการสอน เป็นการให้บริบทสำหรับการสอนแนะ เพื่อนำไปใช้ในการกำหนดกลยุทธ์การเก็บรวบรวมข้อมูลที่สอดคล้องกับสิ่งที่กำหนดไว้ในแผน 3) การประชุมเพื่อสะท้อนพฤติกรรมการสอน เกิดขึ้นภายหลังการสังเกตพฤติกรรมการสอน เพื่อให้ครูสามารถพิจารณาเปรียบเทียบและพฤติกรรมก่อนเข้ามามีส่วนร่วมในการประชุม การสอนแนะจะช่วยให้ครูได้บอกถึงความรู้สึกประทับใจในการสอนของตนเอง โดยนำพฤติกรรมการสอนที่กำหนดให้ไปสังเกตในขั้นตอนการวางแผนและการสังเกตการสอนให้มาอภิปรายร่วมกัน รูปแบบนี้จะประสบความสำเร็จก็ต่อเมื่อผู้นิเทศมีเวลาเพียงพอให้สมาชิกในกลุ่มได้ทำงานร่วมกัน ด้วยบรรยากาศที่มีอิสระในการพิจารณาประเด็นที่ไม่คุ้นเคยและทำการสังเกต

ซึ่งกันและกัน จึงเป็นรูปแบบที่อยู่บนพื้นฐานของความไว้วางใจ ผลของการนิเทศแบบนี้ทำให้ครูมีความเป็นตัวของตัวเอง มั่นใจในตนเอง และมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอน

2.3 รูปแบบการนิเทศโดยครูพี่เลี้ยง (Mentoring) เป็นรูปแบบที่ใช้วิธีการร่วมมือกัน โดยมีการช่วยเหลือเพื่อจะถ่ายโอนบทเรียนของประสบการณ์วิชาชีพ โดยเน้นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสำคัญว่าจะมีบทบาท 5 บทบาท คือ บทบาทการสอน การสนับสนุน การให้กำลังใจ การให้คำปรึกษา และการสร้างสัมพันธภาพ และผู้ที่ทำหน้าที่เป็นครูพี่เลี้ยง ควรมีบทบาทดังนี้

2.3.1 การให้ข้อเสนอแนะโดยช่วยให้ผู้รับการนิเทศได้เข้าใจวัฒนธรรมของสถานศึกษาและเข้าใจนโยบายและแนวทางการปฏิบัติงานภายในสถานศึกษา

2.3.2 การให้การสอนแนะในการฝึกฝนเพื่อช่วยให้เกิดการพัฒนาวิชาชีพ โดยใช้รูปแบบการช่วยเหลือ

2.3.3 ในบทบาทนี้ครูพี่เลี้ยงจะเป็นเพื่อนหรือที่ปรึกษาที่จะให้คำแนะนำในการที่จะระบุ วิเคราะห์ และแก้ปัญหาการเรียนการสอนให้กับผู้รับการนิเทศ

2.3.4 ครูพี่เลี้ยงจะเป็นผู้ให้กำลังใจและพัฒนา โดยให้การยกย่องและร่วมฉลองความสำเร็จการนิเทศโดยครูพี่เลี้ยงเป็นรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ เพราะช่วยให้เกิดการเรียนรู้และปรับปรุงพฤติกรรมการสอนในระยะเวลาอันสั้น การใช้ครูพี่เลี้ยงช่วยให้เกิดการถ่ายโอนประสบการณ์ระหว่างครูและครูพี่เลี้ยงซึ่งเป็นการพัฒนาวิชาชีพ อย่างไรก็ตาม รูปแบบการนิเทศนี้ จะประสบความสำเร็จได้ ครูพี่เลี้ยงซึ่งเป็นแบบอย่างการปฏิบัติจะต้องได้รับการคัดเลือกและฝึกฝนมาเป็นอย่างดี ในการสร้างสัมพันธภาพเพื่อให้เกิดการสื่อสารที่ดีซึ่งจะขจัดอคติและทัศนคติที่ไม่ดีในการรับการนิเทศ

จากการนิเทศแบบต่างๆ สรุปได้ว่ารูปแบบการนิเทศแต่ละลักษณะต่างมีลักษณะเฉพาะของตน และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ร่วมกันได้ การจะเลือกใช้รูปแบบใดจำเป็นที่จะต้องพิจารณาเลือกให้เหมาะสม ทั้งนี้ในการเลือก ควรคำนึงถึงประเด็นต่อไปนี้ 1) จุดหมายของการนิเทศ โดยพิจารณาว่ามีจุดมุ่งหมายในการนิเทศอย่างไร เพราะแต่ละรูปแบบจะสนองต่อจุดมุ่งหมายแตกต่างกันไป เช่น ต้องการให้ผู้นิเทศมีความรู้ ก็เลือกเทคนิควิธี ในการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ หรือจัดแหล่งวิชาการที่ครูศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองได้ 2) เวลาที่ใช้ในการนิเทศ ผู้นิเทศควรพิจารณาเวลาในการจัดกิจกรรมว่าต้องการเวลามากน้อยเพียงใด หากมีเวลาจำกัดก็ไม่สามารถจัดทัศนศึกษาหรือออกภาคสนามไปนอกเขตสถานศึกษา 3) งบประมาณที่ใช้ในการนิเทศ การนิเทศที่ไปศึกษานอกสถานที่อาจต้องการงบประมาณค่าใช้จ่ายมากกว่า การเชิญวิทยากรหรือการประชุมปรึกษาหารือ 4) ขนาดของกลุ่มผู้รับการนิเทศ การนิเทศเป็นรายบุคคลโดยทั่วไป จะใช้การสังเกตการณ์สอนและปรึกษาหารือเพื่อแก้ไขปัญหาการสอน แม้จะเสียเวลามากแต่ก็ได้ผลค่อนข้างสูง และการนิเทศเป็นกลุ่ม กลุ่มผู้รับการนิเทศ

ขนาดเล็กไม่เกิน 10 คน เช่น กลุ่มครูที่สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกัน และการรับนิเทศในด้าน ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการสอน โดยสามารถใช้อภิปราย ระดมสมอง บทบาทสมมุติหรือการปรึกษาหารือ กันได้ เป็นกลุ่มที่พอเหมาะในเวลาและค่าใช้จ่าย และ 5) ความพร้อมของบุคลากรและบรรยากาศ ของสถานศึกษา เช่น สถานศึกษาที่มีครูซึ่งมีความรู้ความสามารถเฉพาะตัวบางอย่าง และมีบรรยากาศ ที่เป็นกัลยาณมิตรเป็นพื้นฐานอาจเลือกและพัฒนาให้เกิดการนิเทศแบบร่วมพัฒนา เป็นต้น

การนิเทศภายในสถานศึกษา

ความหมายของการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษา

การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นกระบวนการหนึ่งที่สำคัญในการพัฒนาการศึกษา นักการศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่านได้ให้ความหมายของการนิเทศภายในโรงเรียนไว้หลาย ลักษณะแตกต่างกันไปตามวิวัฒนาการด้านการศึกษา ดังนี้

สุรศักดิ์ ปาเส (2546, 22) กล่าวว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง การปฏิบัติงาน ร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษากับบุคลากรครูในสถานศึกษานั้นๆ ในการปรับปรุง แก้ไข พัฒนาการปฏิบัติงานของบุคลากรครูให้มีประสิทธิภาพ และส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน

วัชรรา เล่าเรียนดี และคณะ (2546, 130) กล่าวว่า การนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง การทำงานร่วมกันของบุคลากรภายในโรงเรียนในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีขั้นตอน เพื่อแก้ไขปรับปรุงพัฒนางานให้ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียน

ชาญชัย อาจินสมาจาร (2547, 22) กล่าวว่า การนิเทศภายในโรงเรียน คือ กระบวนการ สร้างสรรค์ที่ไม่หยุดนิ่งในการให้คำแนะนำและการชี้ช่องทางในลักษณะที่เป็นกันเองแก่ครูและ นักเรียนเพื่อการปรับปรุงตัวของเขา ตลอดจนสภาพการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทาง การศึกษาที่พึงประสงค์

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2548, 15-16) กล่าวว่า การนิเทศภายใน หมายถึง กระบวนการ จัดบริหารการศึกษาเพื่อชี้แนะให้ความช่วยเหลือและความร่วมมือกับครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับ การจัดการศึกษา เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครูและเพิ่มคุณภาพของนักเรียนให้เป็นไปตาม เป้าหมายของการศึกษา

กรองทอง จิรเดชากุล (2550, 4) กล่าวว่า การนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง การส่งเสริม สนับสนุน หรือให้ความช่วยเหลือครูในโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามภารกิจ หลัก คือ การสอนหรือการสร้างเสริมพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน ทั้งทางร่างกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคม ให้เต็มตามวัยและตามศักยภาพ โดยความร่วมมือของบุคลากรในโรงเรียน

การนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง ความพยายามของบุคลากรในสถานศึกษาที่จะปรับปรุงส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนการสอนให้ดีขึ้น และเป็นกระบวนการทำงานที่ครู-อาจารย์ ในสถานศึกษาร่วมกันคิด ร่วมกันทำกิจกรรมต่างๆ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และสมรรถภาพทางวิชาการของครู และสถานศึกษาให้มีคุณภาพสูงขึ้น ส่งผลต่อผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19, 2552, 13)

การนิเทศภายในโรงเรียนหมายถึง กระบวนการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน โดยผู้บริหารและบุคลากรทุกคนในโรงเรียนร่วมมือกัน โดยใช้เทคนิควิธีการและกิจกรรมการนิเทศแบบต่างๆ เพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล มีการประสานสัมพันธ์และเสริมสร้างขวัญกำลังใจโดยมีเป้าหมายร่วมกัน คือ คุณภาพของคน คุณภาพของงาน คุณภาพการจัดการศึกษาของ โรงเรียนและคุณภาพของนักเรียน (โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ฝายมัธยมรัชดาภิเษก ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2554, 5)

จากความหมายของการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษา สรุปได้ว่าการนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการ กิจกรรมการนิเทศที่ผู้บริหาร รองผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้าฝ่ายต่างๆ และครูผู้เชี่ยวชาญใน โรงเรียนร่วมมือกันจัดขึ้น โดยดำเนินการอย่างเป็นระบบ เพื่อส่งเสริม สนับสนุน ให้ความช่วยเหลือแนะนำ ให้คำปรึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ให้ครูในสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จในการจัดกิจกรรมและกระบวนการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้เกิดการพัฒนาความรู้ ความสามารถ และพฤติกรรมกรเรียนการสอนได้ด้วยตนเอง อันจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ในสถานศึกษานั้นๆ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้

ความจำเป็นในการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษา

การนิเทศการศึกษาเป็นศาสตร์ทางการบริหารที่มีความสำคัญในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถและมีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงสุด มีนักวิชาการที่กล่าวถึงความสำคัญของการนิเทศการศึกษาไว้ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2548, 262-263) ได้กล่าวถึงความสำคัญและความเป็นมาของการนิเทศภายใน โรงเรียน โรงเรียนเป็นหน่วยปฏิบัติในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การศึกษาจะมีคุณภาพขึ้นอยู่กับที่การจัดการเรียนการสอนของครูในสถานศึกษา ดังนั้นภารกิจหลักของ โรงเรียนก็คือ การดำเนินงานด้านวิชาการ ได้แก่ งานหลักสูตรและการเรียนการสอน และมีภารกิจในการสนับสนุนการเรียนการสอน เช่น งานอาคารสถานที่ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานความสัมพันธ์ระหว่าง

โรงเรียนกับชุมชน งานธุรการและการเงิน และได้กล่าวถึงความสำคัญของการนิเทศการเรียนการสอน ดังนี้

1. ศึกษานิเทศก์มีจำนวนจำกัดไม่สามารถนิเทศได้อย่างทั่วถึงและเจาะลึกถึงการเรียนการสอนในห้องเรียน
2. การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นการใช้ทรัพยากรในโรงเรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งบุคลากรมีจำนวนมากและมีความชำนาญในสาขาเป็นการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการศึกษาด้วย
3. การนิเทศภายในโรงเรียนจะสร้างความใกล้ชิดความคุ้นเคยกันและการทำงานร่วมกัน มีความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน เกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกันในการทำงาน
4. การประสานในโรงเรียนสะดวกเพราะความคุ้นเคยกัน สามารถประชาสัมพันธ์งานได้ทั่วถึง

กรองทอง จิระเชษฐกุล (2550, 4) ได้กล่าวไว้ดังนี้

1. เพื่อปรับปรุงคุณภาพของการจัดการศึกษา ให้ได้มาตรฐานใกล้เคียงกัน
2. ปริมาณศึกษานิเทศก์ไม่เพียงพอกับความต้องการของครูและสถานศึกษา
3. บุคลากรภายในสถานศึกษา มีความรู้ความสามารถ มีความคุ้นเคยและใกล้ชิดปัญหา
มากที่สุด
4. บรรยากาศในการนิเทศมีความเป็นกันเอง และสามารถปฏิบัติงานนิเทศได้อย่างต่อเนื่อง ในการนิเทศภายในโรงเรียนมีหลักการนิเทศ ซึ่งเป็นแนวปฏิบัติที่ผู้นิเทศต้องนำไปปฏิบัติ ขณะทำการนิเทศ เพื่อให้การดำเนินงานของโรงเรียน โดยเฉพาะทางด้านวิชาการบรรลุผลตามความมุ่งหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากความจำเป็นในการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษาสรุปได้ว่า ความจำเป็นของการนิเทศภายในโรงเรียน คือระบบการนิเทศการศึกษามีกำลังไม่เพียงพอที่จะดูแลและให้ความช่วยเหลืออย่างทั่วถึง ในปัจจุบันครูในโรงเรียนแต่ละแห่งเป็นผู้มีความรู้ความสามารถมากขึ้น ตลอดจนความเปลี่ยนแปลงทางสังคม หลักสูตรและเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การรักษามาตรฐานของการศึกษาต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญ โดยเลือกจากผู้ที่มีความรู้ความสามารถมาทำงาน และช่วยนิเทศความรู้ใหม่ๆ ให้แก่ครูที่สอนประจำให้มีความคิดกว้างไกล ก้าวหน้าต้องพัฒนาตนเอง ซึ่งจะทำให้แก้ไขปัญหาได้ตรงเป้าหมายจึงกล่าวได้ว่าการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการในการปรับปรุงและพัฒนาการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้นักเรียนได้รับประโยชน์สูงสุด

หลักการนิเทศภายในสถานศึกษา

การนิเทศภายในโรงเรียนนอกจากจะเป็นการปฏิบัติโดยยึดจุดมุ่งหมายเป็นหลักการแล้ว จำเป็นต้องใช้หลักการนิเทศในการดำเนินงานเพื่อให้งานที่ปฏิบัติเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้น ก่อนที่จะดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน ควรมีการสร้าง ความเข้าใจในหลักการนิเทศภายใน เพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ซึ่งมีผู้ให้ทรรศนะไว้ดังนี้

เซอร์จีโอเวนนี และสตาร์ท (Sergiovanni and Starratt, 1988, 29) ได้กล่าวถึงหลักการนิเทศ การศึกษาดังนี้

1. การนิเทศการศึกษาต้องคำนึงถึง การปรับปรุงการเรียนการสอน และการดำเนินการ โดยทั่วไปรวมทั้งจัดให้มีความสะดวกสบายทางวัตถุประสงค์ต่างๆ
2. การนิเทศการศึกษาและการบริหารมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด
3. การนิเทศการศึกษาที่ดีต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานทางปรัชญา วิทยาศาสตร์และความเป็น ประชาธิปไตย
4. การนิเทศการศึกษาที่ดีเมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่ไม่สามารถใช้วิธีการทาง วิทยาศาสตร์ ได้อาจใช้วิธีการศึกษา ปรับปรุง และประเมินผลการผลิต
5. การนิเทศการศึกษาที่ดีควรเป็นความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
6. การนิเทศการศึกษาที่ดีต้องมีการวางแผนอย่างเป็นระเบียบ มีการประสาน ความร่วมมือ และจัดให้มีกิจกรรมต่อเนื่อง

7. การนิเทศการศึกษาที่ดีต้องเป็นวิชาชีพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2546, 24-25) ได้กล่าวถึงหลักการนิเทศ ภายในไว้ดังนี้

1. การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นภาระของผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่ม สาระการเรียนรู้ และคณะครูอาจารย์ภายในโรงเรียน มีหน้าที่นิเทศกันเอง
2. ประสานความร่วมมือระหว่างเครือข่ายการนิเทศระดับเขตพื้นที่การศึกษา กลุ่มโรงเรียน และแหล่งวิทยาการ ให้บริการช่วยเหลืองานวิชาการ ของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพและคล่องตัว
3. การนิเทศภายในโรงเรียนจะได้ผลดี ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูด้วยกัน ได้รับขวัญและกำลังใจจากผู้บริหาร และยอมรับในความรู้ความสามารถของผู้ให้การนิเทศ พร้อมทั้งผู้รับการนิเทศภายในโรงเรียนให้การสนับสนุนด้วย

ธีรศักดิ์ เลื่อยไรสง (2550, 2) ได้นำเสนอ หลักการของการนิเทศภายในดังนี้

1. ดำเนินการตามกระบวนการอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง
2. ส่งเสริมให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมและรับผิดชอบ

3. กิจกรรมการนิเทศตรงกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครู
4. จัดสภาพแวดล้อม และแหล่งวิทยาการให้เอื้อต่อการดำเนินงาน
5. สร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และเสริมสร้างขวัญกำลังใจแก่ครู

กรองทอง จิระเชษฐกุล (2550, 5) กล่าวว่าหลักการนิเทศภายในโรงเรียนมีดังนี้

1. การดำเนินการนิเทศ จะต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ตามขั้นตอนกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน

2. บุคลากรที่เป็นหลักสำคัญในการดำเนินการพัฒนาระบบนิเทศภายในโรงเรียน คือผู้บริหารสถานศึกษา

3. การนิเทศภายในโรงเรียน จะต้องสอดคล้องกับความต้องการ/จำเป็นในการพัฒนาครู และนักเรียนจากแนวความคิดดังกล่าว พอสรุปได้ว่าหลักการนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง การดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ตรงกับความต้องการของครู เพื่อปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และสร้างบรรยากาศอย่างเป็นกันเองตามหลักประชาธิปไตย สร้างสรรค์ สร้างสรรค์ยึดหยุ่น และเชื่อในความสามารถและศักยภาพของแต่ละบุคคล

โรงเรียนราชประชาสมาสัย ฝ่ายมัธยม รัชดาภิเษก ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2554, 6) ได้นำเสนอหลักการของการนิเทศภายในดังนี้

1. การนิเทศการศึกษา ควรมีความถูกต้องตามหลักวิชาการ การนิเทศการศึกษาที่ดีควรจะเป็นไปตามวัตถุประสงค์และนโยบายที่วางไว้ ควรเป็นไปตามความจริงและกฎเกณฑ์ที่แน่นอน

2. การนิเทศการศึกษามีกระบวนการเป็นลำดับขั้น มีระเบียบข้อมูลต่างๆ ได้มาด้วยความถูกต้องและเชื่อถือได้ ฉะนั้นการนิเทศการศึกษาจึงเป็นวิทยาศาสตร์

3. การนิเทศการศึกษาจะต้องมีความเคารพในความคิดของบุคคลและเปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นตามหลักการของประชาธิปไตย

4. การนิเทศการศึกษาเป็นการแสวงหาคุณสมบัติพิเศษของแต่ละบุคคล มาใช้ให้เป็นประโยชน์ แล้วเปิดโอกาสให้ได้แสดงออกและพัฒนาความสามารถเหล่านั้นอย่างเต็มที่

5. การนิเทศการศึกษา จะต้องเคารพความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นความร่วมมือร่วมใจในการดำเนินงาน ใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน เพื่อให้งานนั้นไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ

6. การนิเทศการศึกษา มุ่งให้ครูรู้จักวิธี คิดค้นการทำงานด้วยตนเอง มีความสามารถในการนำตนเอง และสามารถ ตัดสินปัญหาของตนเองได้

7. การนิเทศที่ดี จะต้องสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง ยั่วยุและสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันและต้องทำให้ครูรู้สึกว่าจะช่วยให้เขาพบวิธีที่ดีกว่าในการทำงาน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์

8. การนิเทศการศึกษาคควรเป็นไปอย่างเรียบง่ายๆ ไม่มีพิธีรีตอง

จากหลักการนิเทศภายในสถานศึกษาสรุปได้ว่า หลักการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเป็นแนวทางที่ผู้นิเทศ ควรยึดเป็นหลักในการปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุตามความคาดหวังของการนิเทศ การศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพควรมีการวางแผนการดำเนินงานในรูปโครงการและมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน มีขั้นตอนในการทำงานที่ชัดเจน การนิเทศที่ดีต้องถือหลักประชาธิปไตย ใ้บุคคลมีส่วนร่วมในการทำงานเน้นความร่วมมือร่วมใจและใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ให้แต่ละบุคคลที่มีความสามารถพิเศษได้แสดงออกมา และพัฒนาความสามารถอย่างเต็มที่ เคารพและรับฟังความคิดเห็นของกันและกัน มีความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานสร้างมนุษยสัมพันธ์และอยู่ร่วมกันด้วยดี พร้อมทั้งสร้างสภาพแวดล้อมในการทำงาน ส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมาย หลักการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนจึงมุ่งที่ครูเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อพฤติกรรมนักเรียน หากครูได้แสดงถึงความรู้ความสามารถและปฏิบัติการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เหมาะสมแล้ว คุณภาพการเรียนของนักเรียนย่อมดีด้วย

กระบวนการการนิเทศภายในสถานศึกษา

การนิเทศภายในสถานศึกษามีกระบวนการการนิเทศ ซึ่งมีผู้ให้ทรรศนะไว้ดังนี้

วิชรา เล่าเรียนดี (2548, 27-28) ยังได้เสนอถึงกระบวนการนิเทศภายในที่เป็นการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนโดยตรงดังนี้

1. วางแผนร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ
2. เลือกประเด็นหรือเรื่องที่น่าสนใจจะปรับปรุงและพัฒนา
3. นำเสนอโครงการที่จะพัฒนาและขั้นตอนการปฏิบัติให้ผู้บริหารโรงเรียนได้รับทราบ

เพื่ออนุมัติการดำเนินการ

4. ให้ความรู้หรือแสวงหาความรู้จากเอกสารต่างๆ และการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับเทคนิคการสังเกตการสอนในชั้นเรียนและความรู้เกี่ยวกับวิธีการสอนและนวัตกรรมใหม่ๆ ที่น่าสนใจ

5. จัดทำแผนการนิเทศ กำหนด วัน เวลา ที่จะสังเกตการสอน ประชุมปรึกษาหารือเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์

6. ดำเนินการตามแผนการนิเทศที่ได้วางไว้โดยครูและผู้นิเทศ

7. สรุปและประเมินผลการปรับปรุงและพัฒนา รายงานผลสำเร็จ

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ฝ่ายมัธยม รัชดาภิเษก ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2554, 11) การนิเทศของผู้นิเทศ ซึ่ง ได้แก่ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้าฝ่าย หัวหน้างาน ครูแกนนำ

ครูที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทางและผู้อื่นๆ ควรเป็นไปอย่างเป็นกระบวนการดัง
 ดำเนินการในเบื้องต้นต่อไปนี้ กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การกำหนดปัญหาและความต้องการจำเป็น (Need)

ขั้นที่ 2 การกำหนดจุดประสงค์ที่วัดได้ (Measurable Goals)

ขั้นที่ 3 การกำหนดอุปสรรคและข้อจำกัดต่างๆ (Constraints)

ขั้นที่ 4 การกำหนดวิธีการที่เป็นทางเลือกใน การแก้ปัญหา (Alternatives)

ขั้นที่ 5 การเลือกทางเลือกในขั้นที่ 4 มาปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหา (Selection)

ขั้นที่ 6 การนำทางเลือกที่เลือกแล้วไปทดลองใช้ (Implementation)

ขั้นที่ 7 การประเมินผลการทดลอง เพื่อพิจารณาว่า ได้ผลตามวัตถุประสงค์หรือไม่

(Evaluation)

ขั้นที่ 8 การปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่องหลังจากทดลองดูแล้ว (Modification)

กระบวนการนิเทศการศึกษา หมายถึงการดำเนินการในการนิเทศให้ได้รับความสำเร็จ

ศูนย์ประสานงานการจัดการมัธยมศึกษาอุดรธานี (2552, 14) กระบวนการนิเทศ
 (Process of supervision) หมายถึง ขั้นตอนในการดำเนินงานและ การปฏิบัติงานนิเทศอย่างมีระบบ
 มีการประเมินสภาพการทำงาน การจัดลำดับงานที่ต้องทำการออกแบบงาน การประสานงาน
 ตลอดจนการอำนวยความสะดวกให้งานลุล่วงไป ได้แบ่งกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาออกเป็น
 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นการวางแผน

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นปฏิบัติการ

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นประเมินผล

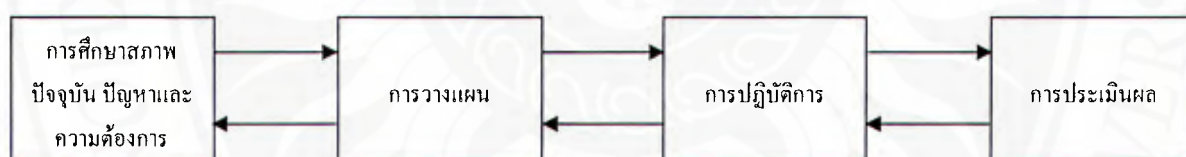
ซึ่งในแต่ละขั้นตอน มีรายละเอียดในการดำเนินการดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความ ต้องการ ประกอบด้วย การวิเคราะห์
 ความต้องการในการพัฒนาของครู ได้แก่ ข้อมูลเชิงคุณภาพ เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน
 การสอบไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำของผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง การตกซ้ำชั้น และคุณลักษณะอันพึงประสงค์
 ตามเกณฑ์มาตรฐาน โดยใช้การสำรวจความต้องการของครูจากแบบ สอบถามและแบบสำรวจข้อมูล
 เชิงคุณภาพของผู้เรียน และหรือการตรวจสอบพฤติกรรมการสอน แผนการจัดการเรียนรู้การสังเกต
 การสอน ตลอดจนการตรวจเยี่ยมชั้นเรียน แล้วนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม แบบสำรวจข้อมูล
 เชิงคุณภาพของผู้เรียน มาจัดลำดับความสำคัญของปัญหาวิเคราะห์ปัญหา และสาเหตุโดยวิเคราะห์
 หาจุดเด่นและจุดด้อย เพื่อกำหนดจุดหรือเป้าหมายในการพัฒนา พร้อมทั้งหาแนวทางเลือกเพื่อพัฒนา

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผน เป็นการนำเอาทางเลือกที่ 1 มากำหนดรายละเอียดกิจกรรม โดยการจัดทำแผนการนิเทศ ประกอบด้วย การเขียนโครงการนิเทศ มีสาระสำคัญคือหลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ผู้รับผิดชอบโครงการ แผนการดำเนินงาน ระยะเวลา สถานที่งบประมาณ การประเมินผล และผลที่คาดว่าจะได้รับ

ขั้นตอนที่ 3 การปฏิบัติการนิเทศ เป็นขั้นตอนลงมือตามโครงการนิเทศที่กำหนดเป็นหลัก โดยคำนึงถึงหลักการนิเทศ เทคนิค ทักษะ สื่อ และเครื่องมือนิเทศ การเตรียมความพร้อมเพื่อสร้างความเข้าใจรวมทั้งการเสริมแรงให้กำลังใจ ช่วยเหลือสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย การสร้างเครื่องมือนิเทศ เช่น แบบบันทึกการสังเกตการสอน แบบบันทึกการนิเทศ แบบสำรวจข้อมูลเชิงคุณภาพของผู้เรียน แบบบันทึกการศึกษาดูงาน แบบประเมินงานงานวิจัยในชั้นเรียนและการวางแผน การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน เช่น การจัดทำปฏิทินปฏิบัติการนิเทศ และการปฏิบัติการนิเทศตามปฏิทินการนิเทศที่กำหนด

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผล คือขั้นตอนการตรวจสอบผลการดำเนินงานนิเทศตามโครงการที่กำหนดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ โดยมีการประเมิน 3 ระยะ คือ ระยะก่อนการดำเนินการ นิเทศ ระหว่างการดำเนินการนิเทศ และหลังการดำเนินการนิเทศ ซึ่งประเมินจากความคิดเห็นโดยแบบสอบถาม ความคิดเห็นหรือแบบสรุปรายงานผลการปฏิบัติการนิเทศจากกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษารวมผลการประเมินข้อมูลป้อนกลับ เพื่อการปรับปรุงต่อไปซึ่งกระบวนการทั้ง 4 ขั้นตอนสามารถกำหนดเป็นแผนภาพได้ดังนี้

ภาพที่ 2 กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา

ที่มา: ศูนย์ประสานงานการจัดการมัธยมศึกษาอุดรธานี, 2552, 14

เฮอร์ริส (Harris, 1985) ได้กำหนดกระบวนการนิเทศการศึกษาออกเป็น 6 ขั้นตอน คือ

1. การประเมินสภาพการทำงาน (Assessing) เป็นกระบวนการศึกษาถึงสภาพต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลเพื่อเป็นตัวกำหนดการเปลี่ยนแปลง ซึ่งมีขั้นตอนย่อยดังนี้
 - 1.1 การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อจะศึกษาถึงธรรมชาติและความสัมพันธ์ของเรื่องต่างๆ
 - 1.2 การสังเกตมองสิ่งรอบตัวด้วยความละเอียดถี่ถ้วน
 - 1.3 การทบทวนตรวจสอบสิ่งรอบตัวอย่างตั้งใจ

- 1.4 การวัดพฤติกรรมการทำงาน
- 1.5 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการทำงาน
2. การจัดลำดับความสำคัญของงาน (Prioritizing) เป็นกระบวนการกำหนดความสำคัญของงานตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของกิจกรรมตามลำดับความสำคัญซึ่งประกอบด้วยงานต่อไปนี้
 - 2.1 การกำหนดเป้าหมาย
 - 2.2 การกำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะ
 - 2.3 การกำหนดทางเลือก
 - 2.4 การจัดลำดับความสำคัญของงาน
3. การออกแบบวิธีการทำงาน (Designing) เป็นกระบวนการวางแผนหรือกำหนดโครงการต่างๆเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง โดยประกอบด้วยงานต่อไปนี้
 - 3.1 การจัดสายงาน และส่วนประกอบของงานต่างๆ ให้สัมพันธ์กัน
 - 3.2 การหาวิธีนำเอาทฤษฎีหรือหลักการไปสู่การปฏิบัติ
 - 3.3 การเตรียมการต่างๆ ให้พร้อมที่จะทำงาน
 - 3.4 การจัดระบบการทำงาน
 - 3.5 การกำหนดแผนในการทำงาน
4. การจัดสรรทรัพยากร (Allocating Resources) เป็นกระบวนการกำหนดทรัพยากรต่างๆให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการทำงาน ซึ่งประกอบด้วยงานต่อไปนี้
 - 4.1 การกำหนดทรัพยากรที่ต้องใช้ ตามความต้องการของหน่วยงาน
 - 4.2 การจัดสรรทรัพยากรไปให้หน่วยงาน
 - 4.3 การกำหนดทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้สำหรับความมุ่งหมายเฉพาะอย่าง
 - 4.4 การมอบหมายบุคลากรให้ทำงานในแต่ละโครงการหรือแต่ละเป้าหมาย
5. การประสานงาน (Coordination) เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับ งาน เวลา วัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกทุกอย่าง เพื่อให้การเปลี่ยนแปลงบรรลุผล ซึ่งประกอบด้วยงานต่อไปนี้
 - 5.1 การประสานการปฏิบัติงานในฝ่ายต่างๆให้ดำเนินการไปด้วยความราบรื่น
 - 5.2 การสร้างความกลมกลืนและความพร้อมเพรียงกัน
 - 5.3 การปรับการทำงานในฝ่ายต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด
 - 5.4 การกำหนดเวลาในการทำงานในแต่ละช่วง
 - 5.5 การสร้างความสัมพันธ์ให้เกิดขึ้น

6. การอำนวยความสะดวก (Directing) เป็นกระบวนการที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติ เพื่อให้เกิดสภาพที่เหมาะสมที่จะสามารถบรรลุผลแห่งการเปลี่ยนแปลงให้มากที่สุด ได้แก่นงานต่อไปนี้

6.1 การแต่งตั้งบุคลากร

6.2 การกำหนดแนวทางหรือกฎเกณฑ์ในการทำงาน

6.3 การกำหนดระเบียบแบบแผนเกี่ยวกับเวลา ปริมาณหรืออัตราเร่งในการทำงาน

6.4 การแนะนำการปฏิบัติงาน

6.5 การตัดสินใจเกี่ยวกับทางเลือกในการปฏิบัติงานกระบวนการนิเทศที่ Harris กำหนดขึ้นดังกล่าวมีความเหมาะสมกับการนิเทศการศึกษาเพราะเป็นกระบวนการที่มุ่งเน้นการวางแผนการปฏิบัติงานมากกว่าการควบคุมงาน เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการนิเทศการศึกษา (ศูนย์ประสานงานการจัดการมัธยมศึกษาอุดรธานี, 2552, 26)

ประภิต สิงห์ทอง (2552, 34-35) ได้เสนอกระบวนการและขั้นตอนของการนิเทศในสถานศึกษาว่าประกอบด้วยส่วนสำคัญ 4 ส่วน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ เป็นไปเพื่อกำหนดสิ่งที่ต้องการหรือสิ่งที่ต้องปฏิบัติ เพื่อจัดทำให้ประสบผลสำเร็จ

2. การวางแผน เป็นขั้นตอนและเค้าโครงการทำงานให้บรรลุผลที่ต้องการด้วยวิธีที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพมากที่สุด ภายใต้สภาพแวดล้อมและข้อจำกัดที่มีอยู่

3. การลงมือปฏิบัติ เป็นการลงมือดำเนินงานตามขั้นตอนและเค้าโครงการทำงานในแต่ละเรื่องตามที่กำหนดไว้

4. การนิเทศติดตามผล เป็นการกำกับติดตามดูแลช่วยเหลือ สนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถทำงานได้บรรลุผลสำเร็จ

จากกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาของนักวิชาการและนักการศึกษาสรุปได้ว่ากระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยทั่วไป มี 4 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นการสำรวจสภาพปัจจุบันและปัญหา

2. ขั้นวางแผนการนิเทศ

3. ขั้นลงมือปฏิบัติการนิเทศ

4. ขั้นประเมินผลและปรับปรุงผลการดำเนินงานจากการนิเทศ

ความมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา

การนิเทศเป็นการพัฒนาบุคลากร ผู้นิเทศจึงจำเป็นต้องเข้าใจในจุดมุ่งหมายของการนิเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้บรรลุผล ซึ่งนักการศึกษาและหน่วยงานทางการนิเทศภายในได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการนิเทศไว้ดังนี้

ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546, 225) ยังได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการนิเทศภายในไว้ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการบริหารและงานวิชาการของสถานศึกษา
2. เพื่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. เพื่อสำรวจ วิเคราะห์ วิจัยและประเมินผลเพื่อปรับปรุงคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
4. เพื่อพัฒนาหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐาน และเอกสารทางวิชาการให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการ และจำเป็นของสถานศึกษาและครูอาจารย์
5. เพื่อพัฒนาบุคลากร โดยเฉพาะครูอาจารย์ให้มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์อันจำเป็นที่จะนำไปใช้ในการเรียนการสอน การจัดการศึกษาทั้งให้สามารถแก้ปัญหาเหล่านั้นได้

ธีรศักดิ์ เลื่อยไธสง (2550, 2) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในโรงเรียนไว้ 4 ประการ ดังนี้

1. พัฒนาคคน คือ เน้นความรู้ ทักษะ เจตคติ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดี
2. พัฒนางาน คือ เน้นภารกิจหลัก ได้แก่ การสอน เทคนิควิธีการสอน
3. ประสานสัมพันธ์ คือ เน้นความร่วมมือ ความเข้าใจ ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน
4. สร้างขวัญและกำลังใจ คือ เน้นการส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ให้เกิดความมั่นใจในการทำงาน

คลิกแมน (Glickman, 1990, 43) ได้จัดขอบข่ายงานนิเทศ ภายในโรงเรียนไว้ 5 งาน ได้นำแนวคิดนี้มาใช้ในการกำหนด งานนิเทศภายใน โรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย 5 ดังนี้

1. การให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง (Direct Assistance to Teachers)
2. การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม (Group Development)
3. การพัฒนาทางวิชาชีพ (Professional Development)
4. การพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development)

โรงเรียนราชประชาสมาสัย ฝ่ายมัธยมรัชดาภิเษก ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2554, 6)

จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในโรงเรียนมีดังนี้

1. เพื่อช่วยเหลือครูให้เข้าใจเด็กดีขึ้น
2. เพื่อช่วยพัฒนาครูให้เกิดความรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ เป็นที่ยอมรับของผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน
3. เพื่อช่วยครูในการจัดหาและเลือกสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่จะนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการสอน
4. เพื่อช่วยครูปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น

5. เพื่อสร้างลักษณะการเป็นผู้นำให้แก่ครู โดยการนำเอาความรู้ความสามารถพิเศษและประสบการณ์ของเขามาใช้ให้เป็นประโยชน์ สามารถแนะนำให้คำปรึกษาแก่ผู้บริหารได้
 6. เพื่อช่วยให้ครูรู้จักการประเมินผลการเรียนของเด็กอย่างมีประสิทธิภาพ
 7. เพื่อกระตุ้นให้ครูรู้จักการประเมินผลงานของตนเอง
 8. เพื่อช่วยให้ครูมีความรู้สึกว่าได้รับผลสำเร็จ มีความอบอุ่นใจ ปลอดภัยและมีความเชื่อมั่นในตนเอง
 9. เพื่อกระตุ้นให้ครูร่วมมือกันพัฒนาหลักสูตรหรือเพื่อปรับปรุงเนื้อหาของหลักสูตรให้เหมาะสมกับท้องถิ่น
 10. ช่วยเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ช่วยให้ชุมชนเข้าถึงแผนการศึกษาของโรงเรียน ปัญหาของโรงเรียนและนักเรียน
- กรองทอง จิตรเดชากุล (2550, 3) กล่าวว่าจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายใน โรงเรียน คือ
1. จุดมุ่งหมายทั่วไป
 - 1.1 เพื่อให้ผู้บริหารและคณะกรรมการนิเทศภายในของสถานศึกษามีความรู้และความเข้าใจในการปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษาได้
 - 1.2 เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถของครู
 - 1.3 เพื่อช่วยเหลือและจัดสรรเครื่องมือ สื่อการเรียนรู้ ตลอดจนช่วยเหลือและปรับปรุงวิธีการจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียน
 - 1.4 เพื่อให้ครู เกิดความเจริญงอกงามทางวิชาชีพ
 2. จุดมุ่งหมายเฉพาะ เพื่อให้ครูสามารถพัฒนาพฤติกรรมการทำงานในเรื่องต่อไปนี้
 - 2.1 เพื่อให้สถานศึกษา มีแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา
 - 2.2 เพื่อเน้นให้มีการวิเคราะห์ ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาและในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ได้รับมอบหมาย
 - 2.3 เพื่อให้ครูจัดการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การบูรณาการ และเน้นทักษะกระบวนการคิด
 - 2.4 เพื่อปรับปรุงและพัฒนากระบวนการการสอน/วิธีการจัดการเรียนรู้ของครู
 - 2.5 เพื่อให้มีการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม
 - 2.6 เพื่อพัฒนาการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้
 - 2.7 เพื่อให้มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และปรับปรุงกระบวนการวัดและประเมินผลให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

จากความมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษาสรุปได้ว่า การนิเทศภายในโรงเรียน มีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาครูให้มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยการประสานความร่วมมือ การช่วยเหลือแนะนำของผู้บริหารและเพื่อนครูเป็นสำคัญ เพื่อสร้างลักษณะความเป็นผู้นำให้แก่ครู โดยนำเอาความสามารถพิเศษและประสบการณ์มาใช้ให้เป็นประโยชน์ นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของคณะครูในโรงเรียน อันจะส่งผลถึงประสิทธิภาพ และประสิทธิผลตามอุดมการณ์และหลักการจัดการศึกษาของชาติ

ขอบเขตของการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษา

สิ่งที่มีความสำคัญต่อการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียน คือ ผู้ปฏิบัติงานนิเทศจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบข่ายงานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนให้ชัดเจนจึงจะทำให้การปฏิบัติงานได้สำเร็จตามที่กำหนดไว้ ซึ่งได้มีผู้ให้ทรรศนะเกี่ยวกับขอบเขตงานนิเทศภายในโรงเรียนไว้ดังนี้

กลีคแมน (Glickman, 1985, 18-19) ได้จัดขอบข่ายงานนิเทศในการนิเทศการสอนไว้ดังนี้

1. การให้ความช่วยเหลือครูโดยตรง หมายถึง การที่ผู้นิเทศให้ความช่วยเหลือครูในการปรับปรุงการเรียนการสอนและมุ่งที่จะนิเทศครูในห้องเรียนเป็นสำคัญ โดยใช้กระบวนการนิเทศแบบคลินิก เพื่อต้องการให้ผู้ได้รับข้อมูลป้อนกลับในการปรับปรุงการสอนของตนให้ดียิ่งขึ้น

2. การพัฒนาทีมงาน หมายถึง การทำงานร่วมกันของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป โดยมีเป้าหมายการทำงานเดียวกัน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์เดียวกัน สมาชิกของกลุ่มต้องมีความรับผิดชอบร่วมกัน ช่วยเหลือพึ่งพากัน เพื่อให้งานประสบผลสำเร็จ เมื่อทำงานเสร็จแล้วจะต้องพิจารณาว่างานนั้นประสบความสำเร็จหรือไม่ โดยจะต้องมีการประเมินผล และเมื่อประเมินผลแล้วหากได้ผลงานมีคุณภาพน่าพอใจจะมีการให้รางวัลแก่กลุ่ม

3. การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม หมายถึง การส่งเสริมการเรียนรู้ ทักษะการทำงานร่วมกับกลุ่มเพื่อแก้ปัญหาการสอน และเป็นวิธีการสำคัญอย่างหนึ่งของงานนิเทศการศึกษา กลุ่มที่มีประสิทธิภาพจะประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 2 ด้าน คือ ด้านเนื้องาน และด้านเนื้องานบุคคล

3.1 การพัฒนาหลักสูตร ในที่นี้จะกล่าวถึงการพัฒนาหลักสูตรที่ผู้นิเทศจะมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งขั้นตอนการนำหลักสูตรไปใช้ ผู้นิเทศและครูซึ่งเป็นผู้ใช้หลักสูตร โดยตรงจะต้องเข้าใจและทราบปัญหาได้เป็นอย่างดีกว่าใครๆ ว่าหลักสูตรมีส่วนใดบ้างที่ติดอยู่และส่วนใดควรปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น ดังนั้น การพัฒนาหลักสูตร ครูผู้สอนควรที่จะได้มีส่วนร่วมในการเลือกปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรด้วยเสมอ หากหลักสูตรเป็นไปตามความต้องการของครูและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสถานการณ์ในปัจจุบันแล้ว ครูก็จะยอมรับหลักสูตรนั้นไปปฏิบัติด้วยความเต็มใจ

3.2 การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน เป็นรูปแบบการวิจัยชนิดหนึ่งที่เน้นกระบวนการให้ได้ข้อมูล หรือการนำผลการวิจัยไปใช้ปรับปรุงการปฏิบัติงานให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อหน่วยงานนั้น การวิจัยเชิงปฏิบัติการนับได้ว่าเป็นวิถีทางสำคัญที่จะนำความต้องการของครูแต่ละคนไปสู่เป้าหมายขององค์กรได้อย่างดีเยี่ยม จึงมีจุดเน้นที่การปรับปรุงการสอนของกลุ่มคณาจารย์ และเกี่ยวข้องกับกิจกรรมหลายประเภท เช่น การช่วยเหลือครูโดยตรง กิจกรรมให้บริการทางวิชาการ กิจกรรมการพัฒนากลุ่ม และกิจกรรมการพัฒนาหลักสูตร ผู้บริหาร โรงเรียนหรือผู้นิเทศภายในโรงเรียนจะต้องรับผิดชอบงานเหล่านี้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนในโรงเรียน

บทบาทของบุคลากรในการนิเทศภายในสถานศึกษา

ในการนิเทศภายในสถานศึกษานั้น ครูในสถานศึกษาจะต้องมีบทบาทอย่างใดอย่างหนึ่งคือ ผู้นิเทศ กับผู้รับการนิเทศ หรืออาจเป็นได้ทั้งสองบทบาท ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสถานการณ์และความจำเป็น

โรงเรียนราชประชาสมาสัย ฝ่ายมัธยม รัชดาภิเษก ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2554, 8)

บทบาทผู้นิเทศหรือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้กับการนิเทศภายใน

1. ศึกษาทำความเข้าใจ เกี่ยวกับการนิเทศภายในอย่างละเอียด
2. ประชุม สรุปสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้
3. วางแผนจัดทำกิจกรรมนิเทศภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ พร้อมทั้งกำหนดปฏิทิน

ปฏิบัติงาน เป็นลายลักษณ์อักษร

4. ให้ความรู้เกี่ยวกับการนิเทศภายในแก่ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้
5. ฝึกตนเอง ให้มีเทคนิคและทักษะของผู้นิเทศ ได้แก่ ทักษะผู้นำ ทักษะการจัดการ ทักษะการสังเกตการจัดกระบวนการเรียนรู้ เทคนิคการพูด เทคนิคการให้ข้อมูลป้อนกลับ เทคนิคการนิเทศทางอ้อม เป็นต้น

6. นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน
7. เสริมสร้างขวัญ และกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน
8. สรุป และรายงานผลการดำเนินงานต่อผู้บริหารสถานศึกษา

บทบาทของครูผู้สอนหรือผู้รับการนิเทศกับการนิเทศภายใน

1. ศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศแบบร่วมพัฒนาอย่างละเอียด
2. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามผลการเรียนที่คาดหวัง โดยเน้นความรู้ กระบวนการ ความดี ที่เน้นการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่นักเรียนเป็นสำคัญ

3. ผลิตสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี สำหรับใช้การจัดการกระบวนการเรียนรู้
4. ฝึกหัด สังเกตและวิเคราะห์การจัดกระบวนการเรียนรู้
5. ฝึกสร้างเครื่องมือสังเกตการณ์จัดการกระบวนการเรียนรู้

6. ฝึกใช้เครื่องมือสังเกตการจัดกระบวนการเรียนรู้และฝึกวิเคราะห์/สังเคราะห์ข้อมูลจากการเครื่องมือ

7. วางแผนดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้และดำเนินการนิเทศการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามปฏิทินการปฏิบัติงาน

8. นำผลการนิเทศมาปรับปรุง แก้ไข และพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้

9. สรุปผลการดำเนินงานและรายงานผลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

10. ประชาสัมพันธ์เผยแพร่และขยายผลการดำเนินงาน

ผู้นิเทศภายในสถานศึกษา คือ ผู้ที่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาหารือ ช่วยเหลือ สนับสนุน ประสานงานให้เกิดความร่วมมือทางวิชาการ โดยบทบาทหน้าที่ของผู้นิเทศภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหาร รองผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระและบุคลากรครูที่มีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ในการนิเทศเป็นที่ยอมรับของคณะครูในสถานศึกษานั้นๆ

ผู้รับการนิเทศ คือ บุคลากรครูที่ต้องการพัฒนาตนเอง พัฒนางาน ในด้านที่เป็นความรู้ และทักษะจำเป็นต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ โดยควรคำนึงถึงเรื่องต่อไปนี้

1. ให้ความร่วมมือในกิจกรรมพัฒนาตนเอง พัฒนางาน ที่ เป็นความต้องการจำเป็นของกลุ่มและของสถานศึกษา

2. กล้าที่จะเปลี่ยนแปลง ไม่ใช่ใช้วิธีการซ้ำแบบเดิมๆ

3. ไม่มองการพัฒนาตนเอง โดยเห็นเป็นการเพิ่มภาระแก่ตนเอง

4. มีความใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นและยอมรับในความสามารถของเพื่อนครู ช่วยกันเอง ให้โอกาสเพื่อนครูที่มีความเชี่ยวชาญ มีความสามารถ ได้เป็นผู้นำในการพัฒนาและแก้ปัญหา

5. ร่วมมือกันในการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้นำทางวิชาการ มุ่งสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ

Oliva, P. & Pawlas, G. (2004, 23) กล่าวไว้ว่าบทบาทของผู้นิเทศการศึกษาควรเป็นดังนี้

1. เป็นผู้ประสานงาน ทำหน้าที่ประสานงานเกี่ยวกับ รายการปฏิบัติงาน กลุ่มทำงาน และการรายงานผล ทำหน้าที่เชื่อมโยงระหว่างรายการปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้อง ต้องมีความรู้ ในเนื้อหาของกระบวนการศึกษา เป็นผู้นำในการพัฒนาบุคลากร แผนงานของผู้นิเทศ ร่วมวางแผน การประเมิน และการให้บริการทางการศึกษาสำหรับบุคลากรครูในสถานศึกษา

2. เป็นผู้ให้คำปรึกษาที่ดี ให้คำปรึกษาในฐานะที่เป็น ผู้เชี่ยวชาญในด้านหลักสูตร วิธีการสอน การพัฒนาบุคลากร ตลอดจนให้การบริการสำหรับบุคลากรครูแต่ละคนหรือเป็นกลุ่ม พร้อมทั้งจัดหาสารสนเทศที่จำเป็นสำหรับครู หรือช่วยเหลือครูในการตั้งเป้าหมายในบาง โอกาส

และควรเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการพัฒนาครูให้มีทักษะในการปฏิบัติงานและการเรียนการสอนเพิ่มมากขึ้น

3. เป็นผู้นำกลุ่มผู้นิเทศคือผู้นำของกลุ่มที่ช่วยให้สมาชิกในกลุ่มค้นพบความสามารถของตนเอง เพื่อพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอน ตลอดจนพัฒนาตนเอง ดังนั้นผู้นิเทศต้องมีความรู้เกี่ยวกับการรวมเป็นกลุ่มที่มีความยืดหยุ่น ต้องมีภาวะผู้นำในการแสดงความคิดเห็น และสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของกลุ่มพร้อมทั้งนำกลุ่มไปสู่เป้าหมายได้โดยใช้กระบวนการทางประชาธิปไตยที่สมบูรณ์แบบ โดยผู้นำกลุ่มจะเป็นผู้ที่ได้รับเลือกและสนับสนุนจากสมาชิกภายในกลุ่มนั้นๆ

4. เป็นผู้ประเมิน ผู้นิเทศจะต้องช่วยเหลือครูในการประเมินการสอนและประเมินหลักสูตร ช่วยหาคำตอบของปัญหาของหลักสูตร การสอน จำแนก วิจัย เกี่ยวกับการเรียนการสอนเป็นผู้นำในโครงการวิจัย และช่วยในการประเมินความสำเร็จของชั้นเรียน

จากบทบาทของบุคลากรในการนิเทศภายในสถานศึกษาสรุปได้ว่า บทบาทของครูกับการนิเทศภายในสถานศึกษา แบ่งออกได้เป็น 2 บทบาท คือบทบาทของผู้ให้การนิเทศ และบทบาทของผู้รับการนิเทศ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะมีบทบาทในฐานะผู้ให้การนิเทศมากกว่า โดยควรมีภาวะผู้นำทางวิชาการ และมีหน้าที่สนับสนุน ส่งเสริมประสานงาน เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศคนอื่นๆ ตลอดจนเสริมสร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ทั้งนี้ผู้นิเทศที่ได้รับมอบหมายของผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องที่จะนิเทศ เป็นอย่างดี เป็นที่ยอมรับของบุคลากรอื่นๆ ในสถานศึกษา

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษา

ผู้บริหารเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จในการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา บทบาทของผู้บริหารต่อการนิเทศในสถานศึกษานั้นมีบทบาทใน 2 ลักษณะคือ 1) บทบาทในฐานะผู้บริหารจัดการการนิเทศในสถานศึกษาบทบาทนี้ถือเป็นบทบาทในหน้าที่การบริหารงานนิเทศ เพื่อให้งานนิเทศประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ และ 2) บทบาทในฐานะผู้นิเทศการศึกษา บทบาทนี้เป็นบทบาทที่ผู้บริหารดำเนินการนิเทศเพื่อมุ่งเปลี่ยนแปลงและพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอน บทบาทของผู้บริหารทั้ง 2 บทบาท จึงสามารถแสดงถึงความสัมพันธ์ของภาระหน้าที่การบริหารและการนิเทศการศึกษาได้เป็นอย่างดี ซึ่งจะเห็นได้ว่าแต่ละบทบาทเป็นบทบาทที่ส่งเสริมสนับสนุนซึ่งกันและกัน บทบาททั้ง 2 ลักษณะมีสาระสำคัญนำเสนอดังต่อไปนี้

โรงเรียนราชประชาสมาสัย ฝ่ายมัธยม รัชดาภิเษก ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2554, 8)

1. การสร้างความตระหนักให้เกิดขึ้นแก่บุคลากรทุกคนในโรงเรียน เห็นความสำคัญ และมีความมั่นใจในการนิเทศภายใน โรงเรียนที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และถือเป็นงานหลักของสถานศึกษาในการที่จะต้องปรับปรุงพัฒนาาร่วมกัน

2. เสริมสร้างบรรยากาศในการนิเทศภายในที่เป็นไปในลักษณะการมีส่วนร่วม ในการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู โดยให้การยอมรับ ให้เกียรติ จริงใจ ไว้วางใจ ช่วยเหลือเกื้อกูลและร่วมมือกันรวมทั้งให้ช่วยเหลือ แนะนำให้คำปรึกษา ตลอดจนอำนวยความสะดวกและประสานงาน ฝ่ายต่างๆ

3. นิเทศและติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ และหาแนวทางร่วมกันปรับปรุงแก้ไขพัฒนา รูปแบบและกิจกรรมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

4. ส่งเสริมสนับสนุนปัจจัยพื้นฐานในการดำเนินการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างขวัญ และกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานตามโอกาสต่างๆ เช่น

- 4.1 ปฐมนิเทศครูใหม่
- 4.2 จัดประชุมก่อนเปิดภาคเรียน
- 4.3 สังเกตการณ์จัดกระบวนการเรียนรู้ในชั้นเรียน
- 4.4 เยี่ยมชั้นเรียน
- 4.5 สังเกตการณ์จัดกระบวนการเรียนรู้
- 4.6 นิเทศเป็นรายบุคคลหรือหมู่คณะ
- 4.7 อบรมครู
- 4.8 จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ
- 4.9 สัมมนาครู
- 4.10 จัดหาหนังสือที่ดีมีคุณค่าให้ห้องสมุด
- 4.11 จัดหา สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ให้แก่ครู
- 4.12 สนับสนุนให้ครูไปศึกษาเพิ่มเติมระหว่างปิดภาคเรียน

บทบาทนี้เป็นบทบาทที่ผู้บริหารแสดงบทบาทของผู้นิเทศในสถานศึกษา ซึ่งเน้นบทบาทในการเข้าไปสนับสนุนส่งเสริมให้ครูได้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนของตน ซึ่งเป็นบทบาทผู้นิเทศการศึกษา

Beach and Reinhartz (2000, 16-18) ได้นำเสนอบทบาทของผู้นิเทศไว้ดังต่อไปนี้

1. ผู้นำ (Leader) ผู้นิเทศต้องแสดงภาวะผู้นำ เพื่อโน้มน้าวให้ครูได้ทำการเรียนรู้ร่วมกัน อันจะนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยผู้นิเทศสามารถทำงานกับครูเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

การจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาและช่วยให้ครูปรับแผนการจัดการเรียนการสอนให้ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนอย่างเสมอภาค รวมทั้งช่วยให้ครูยอมรับหลักสูตรและรูปแบบการจัดการเรียนการสอนใหม่ บทบาทนี้เป็นบทบาทที่มีความคล้ายคลึงกับบทบาทการเป็นผู้พัฒนาองค์กรและการเป็นนักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ต้องใช้ความพยายามอย่างกว้างขวางในการรวบรวมการปฏิบัติการต่างๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนา

2. นักวางแผน/นักจัดการ (Planner/Organizer) บทบาทนี้เป็นบทบาทที่มีความสำคัญที่สุดสำหรับผู้นิเทศทั้งนี้เพราะการวางแผนเป็นการคาดการณ์ถึงสิ่งที่ควรปฏิบัติและแนวทางที่จะปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จ ผู้นิเทศจะร่วมดำเนินการวางแผนทั้งในระดับสถานศึกษา โดยการวางแผนพัฒนาครูทั้งหมดในสถานศึกษาและวางแผนระดับย่อย คือการพัฒนาครูในเรื่องเฉพาะเจาะจง การวางแผนทั้งระยะสั้นและระยะยาวเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้นิเทศต้องดำเนินการ เพราะแผนเป็นตัวกำหนดเป้าหมายและการจัดลำดับความสำคัญของการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ภาระหน้าที่ของผู้นิเทศคือช่วยในการจัดตารางการเรียน จัดเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและจัดผู้สอนและทรัพยากรที่ใช้ตามเวลาที่กำหนด

3. ผู้เอื้ออำนวย (Facilitator) วัตถุประสงค์หลักของผู้นิเทศคือการพัฒนาครูให้มีความงอกงามในวิชาชีพ ผู้นิเทศต้องมีหน้าที่ในการเอื้ออำนวยและสนับสนุนให้ครูซึ่งมีความต้องการและความสามารถแตกต่างกันให้ปฏิบัติการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการสนับสนุนช่วยเหลือครูทั้งในทางตรงด้วยการสอนแนะครู และโดยทางอ้อมด้วยการจัดหาสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน จัดหาทุน การสนับสนุนให้มีทีมนิเทศ การสังเกต และรับฟังการสะท้อนการสอนของครูเพื่อช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งในการปฏิบัติการสอนของครู

4. ผู้ประเมิน (Appraiser/Assessor) เป็นบทบาทที่มีประเด็นโต้แย้งกันอยู่ นักวิชาการบางคนมองว่า การประเมินเป็นการทำเพื่อประโยชน์ขององค์กรไม่ใช่ประโยชน์ของครู และบทบาทในการประเมินอาจทำให้เกิดความไม่ไว้วางใจของครูต่อผู้นิเทศ อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันนักวิชาการกลุ่มหนึ่งให้ความเห็นว่า การประเมินการสอนโดยผู้นิเทศที่อาจต้องปฏิบัติไปพร้อมกับการสอนแนะและการช่วยเหลือสนับสนุนครูเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาการเรียนการสอน

5. ผู้เสริมกำลังใจ (Motivator/Encourager) บทบาทสำคัญบทบาทหนึ่งของผู้นิเทศคือการจูงใจให้ครูเป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพของสถานศึกษา การเสริมกำลังใจด้วยการเสริมสร้างความภาคภูมิใจ ความเชื่อมั่นในและการเห็นคุณค่าในตนเอง จะช่วยในการสร้างแรงบันดาลใจต่อการพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอน และช่วยให้ครูมีทัศนคติที่ดีต่อการพัฒนาตนเอง

6. นักสื่อสาร (Communication) ผู้นิเทศต้องเป็นนักสื่อสารที่ดี ความสามารถในการเป็นผู้นิเทศที่มีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับความสามารถในการฟังและการตอบโต้ของผู้นิเทศเอง ดังนั้น

จึงมีความจำเป็นที่ผู้นิเทศต้องสามารถสื่อสาร ความคิดและข้อมูลสารสนเทศกับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย รวมถึงชุมชน ได้อย่างมีคุณภาพ

7. ผู้ตัดสินใจ (Decision maker) ผู้นิเทศต้องมีความสามารถในการตัดสินใจที่ส่งผลกระทบต่อ นักเรียน ครู บุคลากรอื่นๆ และต่อองค์กร เรื่องที่ต้องตัดสินใจ ได้แก่ การปรับปรุงการเรียนการสอน หลักสูตร และการพัฒนาบุคลากรกระบวนการนิเทศจึงต้องอาศัยการตัดสินใจอย่างต่อเนื่องโดยการมีส่วนร่วมของ ครู ผู้ปกครอง นักเรียน อย่างไรก็ตาม การตัดสินใจที่จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนการสอนขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้นิเทศภายใต้ข้อมูลที่ชัดเจนของ

8. ผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change agent) ผู้นิเทศโดยตำแหน่งแล้วจะต้องเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะในเรื่องการเรียนการสอน แต่การเปลี่ยนแปลงจะเกิดขึ้นได้สมาชิกต้องมีความเต็มใจ และมีความรู้ความสามารถในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงนั้น ผู้นิเทศจะเป็นผู้ปรับเปลี่ยนแผนและกระบวนการทำงานของครูที่จะส่งผลในทางบวกกับการเรียนการสอนในชั้นเรียน

9. ผู้สอนแนะ/พี่เลี้ยง (Coach/Mentor) เป็นบทบาทที่สำคัญที่จะช่วยเหลือส่งเสริมเกี่ยวกับการรับรู้ การตัดสินใจ และการใช้ทักษะทางสติปัญญา นอกจากนี้ยังช่วยในการจัดหาทรัพยากร และให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ครูเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนบทบาทในการนิเทศการศึกษา ซึ่ง Beach and Reinhartz นำเสนอนี้ เป็นบทบาทของผู้นิเทศการศึกษา ซึ่งอาจจะเป็นผู้บริหารหรือผู้นิเทศในบทบาทต่างๆ ควรยึดถือปฏิบัติ ซึ่งในบางบทบาท เช่น บทบาทในการวางแผน การจัดการ หรือบทบาทในการเป็นผู้ตัดสินใจ ก็เป็นบทบาทในลักษณะเดียวกันกับบทบาทของผู้บริหารในการบริหารจัดการการนิเทศในสถานศึกษานั้นเอง

คุณลักษณะที่พึงประสงค์เกี่ยวกับบุคลากรทางการนิเทศการศึกษา

จำเป็นจะต้องมีก็คือ ความสามารถในการเป็นผู้นำ เพราะการนิเทศการศึกษาคือการเป็นผู้นำทางวิชาการ ดังนั้นถ้าหากผู้นำขาดความรู้ทักษะและประสบการณ์ในการเป็นผู้นำแล้ว ผลงานทางนิเทศอาจไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ผู้นิเทศจึงต้องมีคุณลักษณะของผู้นำที่ดีดังนี้

1. เป็นผู้มีความรู้ ผู้ที่รู้ตนเองย่อมสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง คนที่ขาดความรู้นั้นไม่สามารถจะลวงคนอื่นได้นาน ไม่จำกัดความรู้ในวิชาหน้าที่ แต่ควรมีความรอบรู้ในข่าวและเหตุการณ์ต่างๆ ไปซึ่งการทำให้เป็นผู้มีความรู้อาจจะทำได้โดยการอ่านนิตยสารการศึกษาคู่มือ ปฏิบัติราชการ สนทนาในเรื่องที่เป็นข่าว สังเกตการปฏิบัติของผู้นำอื่นๆ ที่ได้อย่างใกล้ชิด

2. มีความซื่อตรง ซึ่งอาจทำได้โดยการฝึกฝนความซื่อสัตย์ รักษาความจริงด้วยตนเองตลอดเวลา พுகจริงทั้งในและนอกราชการ ยืนหยัดต่อสู้ในสิ่งที่เชื่อว่าถูกต้อง ยึดมั่นในความซื่อสัตย์ และหน้าที่เหนือสิ่งอื่นใด

3. มีความกล้า ผู้นิเทศควรจะมี ความกล้า มีขวัญดีในเมื่อตนเองทำถูกต้องแล้วอาจจะปฏิบัติ โดยการทำตามความโน้มเอียงของตนเองก่อน พุดจาด้วยสำเนียงปกติ ยืนหยัดแต่ สิ่งที่ถูกต้องแม้ว่า จะเผชิญกับสิ่งที่ไม่ชอบอย่า โยนความผิดของตนให้กับผู้อื่น

4. การตัดสินใจเด็ดขาด เป็นเรื่องของการปฏิบัติและความชำนาญ อาจปฏิบัติโดยปรับปรุง จิตใจให้สุขุมมั่นใจในตนเองด้วยการเพิ่มพูนความรู้ ฝึกการตัดสินใจเด็ดขาดด้วยตนเอง ศึกษาและ ปรับปรุงงานจากความคิดของตนและของผู้อื่น สำรองการตัดสินใจในสิ่งที่ทำและพุดไปแล้ว

5. ความเป็นที่เชื่อถือได้ ฝึกในเรื่องความซื่อตรง ทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ถูกต้อง เข้าใจในความจงรักภักดี และทำให้ตนเองมีความจงรักภักดี ออกสั่งเป็นลายลักษณ์อักษร

6. ความคิดริเริ่ม ผู้นำจะต้องสร้างบรรยากาศให้ผู้ใต้บังคับบัญชา มีความคิดริเริ่ม โดย การมอบงาน และให้ดำเนินไปจนสำเร็จ สำรองตัวเองว่ามีความเกียจคร้านทางร่างกายและทางจิตใจ หรือไม่ ฝึกคนให้ว่องไวทั้งกายและใจ พิจารณาว่าจะต้องทำอะไรต่อไป และทำโดยไม่ต้องสั่ง คิดก่อนทำ

7. มีกาลเทศะ ผู้นำจะต้องรู้กาลเทศะในการช่วยเหลือผู้ใต้บังคับบัญชาทั้งเรื่องส่วนตัว หรือเรื่องยุ่งยากอื่นๆ เอาใจใส่ผู้ที่เกี่ยวข้องด้วยความอึดแน่นแจ่มใส ศึกษาวิธีปฏิบัติงานของผู้นำที่ดี และมีความสามารถในการปกครอง สำรองตัวเองว่ามีความเห็นขัดแย้งกับผู้อื่น หรือไม่และพยายาม แก้ไขข้อบกพร่องนั้น ปฏิบัติงานเป็นทีม

8. มีความยุติธรรม การเลือกที่รักมักที่ชัง มีอคติ เป็นสิ่งที่ทำลายขวัญของผู้อยู่ใต้บังคับ บัญชามากที่สุด สำรองตัวเองว่ามีอคติหรือไม่ และหาทางแก้ไขจิตใจให้พ้นจากความมีอคติ พิจารณาว่าผู้ใต้บังคับบัญชาคนใดควรได้รับการชมเชยหรือตำหนิ พยายามค้นหาความจริงทุกๆ เรื่องและจงซื่อสัตย์ต่อตนเอง

9. ความกระตือรือร้น การแสดงความสนใจอย่างมากในงานที่ได้รับมอบหมายทำด้วยความ เต็มใจ จงเข้าใจ รู้จักเชื่อมั่นในงานที่ตนทำอยู่ ทำงานด้วยความพอใจและมองโลกในแง่ดี นำเอาผลงานที่ทำสำเร็จแล้ว ชั่วๆ ให้กระตือรือร้นที่จะทำงานต่อไป ไม่ควรหมกมุ่นอยู่แต่งาน ควรมี เวลาเป็นของตัวเองชั่วระยะเวลาหนึ่งจะทำให้การทำงานดีขึ้น

10. การวางตัว ท่าทางความประพฤติ อากัปกริยาภาษาอยู่ในสภาพที่ได้รับการควบคุม ทำตนให้สงบมั่นคง หลีกเลียงความประพฤติที่ไม่ดี ควบคุมการฝึกการใช้เสียง การดีสีหน้าและ การแสดงท่าทาง อย่าตำหนิคนจนออกนอกหน้า และต่อหน้าคนหมู่มาก ทำตนให้มี มาตรฐานดีเป็น ตัวอย่างแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา

11. ความอดทน มีความอดทนเมื่อประสบกับความเหนื่อย ความยากลำบาก ความปวดร้าว ทางกายและใจ ทำงานทุกอย่างให้สำเร็จโดยไม่คำนึงถึงอุปสรรคใดๆ หมั่นออกกำลังกาย ซึ่งจะช่วยให้

ร่างกายแข็งแรงขึ้น หลีกเลียงต่อสิ่งที่จะทำให้เกิดความท้อถอยทางกายและใจ บังคับตนเองเมื่อเกิดความเหนื่อย อ่อนแอและเกียจคร้าน

12. ความไม่เห็นแก่ตัว ผู้นำที่ดีจะไม่เห็นแก่ตัวเอาเปรียบลูกน้องหาผลประโยชน์ใส่ตน เอาใจใส่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา เข้าใจในปัญหาของงานในหน้าที่ สนใจความสะดวกสบาย ความพอใจของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา เมื่อได้มอบหมายงานไปแล้ว

อัมพร วัฒนนิรันคร (2542, 81-82) ลักษณะของผู้นำทางการนิเทศการศึกษามีข้อที่แตกต่างจากผู้นำด้านการบริหารเป็นอันมาก เพราะผู้นำแบบนี้เป็นผู้ให้วิชาการมากกว่าควบคุม เน้นการส่งเสริมปรับปรุงแก้ไขมากกว่าการลงโทษ ผู้นำทางการนิเทศการศึกษาจึงต้องสร้างสมความคิด (บารมี) ซึ่งมีความดีจะเป็น เครื่องเชื่อมศรัทธาความเชื่อถือจากครู เมื่อครูมีศรัทธาต่อผู้นำนิเทศแล้ว การเผยแพร่ความคิด หลักการและแผนงานต่างๆ ทางการศึกษา ย่อมจะสัมฤทธิ์ผลได้

จากคุณลักษณะที่พึงประสงค์เกี่ยวกับบุคลากรทางการนิเทศการศึกษาคคุณลักษณะที่พึงประสงค์เกี่ยวกับบุคลากรทางการนิเทศการศึกษาสรุปได้ว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์เกี่ยวกับบุคลากรทางด้านการศึกษา จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในเชิงวิชาการสูง มีความเข้าใจในพฤติกรรมของมนุษย์ พฤติกรรมขององค์กร และจะต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีด้วย นอกจากนี้ที่กล่าวมาแล้วยังต้องเป็นบุคคลที่มีผลงานเป็นที่ยอมรับของครูในโรงเรียน มีความรับผิดชอบในงานสูง อุทิศเวลาให้แก่งานและกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาระบบการทำงานของครูให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น และส่งผลในการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

การดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามแนวคิดของ Glickman (1985)

จากการศึกษาการปฏิบัติงานนิเทศในสถานศึกษาตามแนวคิดของ Glickman (1985) และกระบวนการนิเทศการศึกษาที่มีความสอดคล้องกับสภาพสังคมไทยของ สัจด์ อุทรานนท์ (2545) โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิเคราะห์แล้วจึงรวมกระบวนการนิเทศการศึกษา และแนวคิดการปฏิบัติงานนิเทศดังกล่าว ที่มีลักษณะความหมายสอดคล้องและคล้ายคลึงเข้าเป็นข้อเดียวกัน ซึ่งสามารถจัดเรียบเรียงและแบ่งออกเป็นแนวทางปฏิบัติงานนิเทศภายในได้ดังนี้

1. การวางแผนการนิเทศ หมายถึง ขั้นตอนของผู้บริหาร ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ จะทำการประชุมปรึกษาหารือเพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาและความต้องการจำเป็นที่จะต้องมีการนิเทศ รวมทั้งวางแผนถึงขั้นตอนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศ และรายงานขั้นตอนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศที่จัดขึ้น

2. การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง งานที่เกี่ยวกับการพิจารณา ทบทวนและปรับปรุงเนื้อหาสาระในบทเรียน การวางแผนการเรียนการสอน การจัดวัสดุอุปกรณ์ในชั้นเรียน

3. การวิจัยเชิงปฏิบัติการ หมายถึง งานเกี่ยวกับการศึกษาเรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน และในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบโดยคณะทำงาน เพื่อไปสู่จุดประสงค์ในการเรียนการสอนและการมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

4. การฝึกอบรมครูประจำการ หมายถึง การให้ความรู้ก่อนการดำเนินการนิเทศเป็นการบริการเกี่ยวกับการสนับสนุน โอกาสในการเรียนรู้แก่คณะครูในสถานศึกษา เพื่อจัดหาคณะทำงานที่เหมาะสม รวมถึงการให้โอกาสแก่คณะครูในการรับรู้เกี่ยวกับการลงโทษและการสนับสนุนตามกฎคำสั่ง ระเบียบของสถานศึกษา เป็นขั้นตอนของการให้ความรู้ความเข้าใจ ในสิ่งที่จะดำเนินการ จะต้องอาศัยความรู้ ความสามารถอย่างไรบ้าง จะมีขั้นตอนในการดำเนินการอย่างไร และจะทำอย่างไร จึงจะให้ได้ผลงานอย่างมีคุณภาพ ขั้นนี้จำเป็นทุกครั้งที่สำหรับการเริ่มการนิเทศที่จัดขึ้นใหม่ไม่ว่าจะเป็นเรื่องใดก็ตาม และมีความจำเป็นสำหรับงานนิเทศที่ไม่ได้ผล หรือได้ผลไม่ถึงขั้นที่พอใจ ซึ่งจำเป็นจะต้องทำการทบทวนให้ความรู้ในการปฏิบัติงานที่ถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง

5. การพัฒนากลุ่มและดำเนินการปฏิบัติงานนิเทศ หมายถึง งานเกี่ยวกับการให้คณะครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนในสถานศึกษา การทดสอบความรู้ รวมทั้งทักษะต่างๆ เพื่อพัฒนาวิชาชีพครู และการฝึกให้ครูรู้จักทำงานกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นผู้สามารถดำเนินการปฏิบัติงานนิเทศ ซึ่งประกอบด้วย การปฏิบัติงาน 3 ลักษณะ คือ 1) การปฏิบัติงานของผู้รับการนิเทศ ขั้นนี้ผู้รับการนิเทศลงมือปฏิบัติงานตามความรู้ความสามารถ 2) การปฏิบัติงานของครูในการนิเทศ ขั้นนี้ผู้ให้การนิเทศและควบคุมคุณภาพ ให้งานสำเร็จออกมาทันตามกำหนดเวลา และมีคุณภาพสูง 3) การปฏิบัติงานของผู้สนับสนุนการนิเทศผู้บริหารที่จะให้การบริการ สนับสนุนในเรื่องวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนเครื่องมือใช้ต่างๆ ที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างได้ผล

6. การสร้างเสริมกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศเพื่อให้ความช่วยเหลือครูโดยตรง หมายถึง งานที่ให้ความช่วยเหลือครูโดยตรง เป็นขั้นตอนของการเสริมแรงของผู้บริหารเพื่อให้ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจ และยังเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ขั้นนี้อาจดำเนินการไปพร้อมๆ กันกับขณะที่ครูรับการนิเทศ ก่อนปฏิบัติงานหรือหลังการปฏิบัติงานเสร็จก็ได้ เป็นการช่วยเหลือครูโดยตรง ในเรื่องของการสังเกตการณ์สอนการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ครูโดยตรงในการปรับปรุงการสอน การช่วยเหลือครูเกี่ยวกับการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน

7. การประเมินผลการนิเทศ หมายถึง ขั้นตอนที่ผู้นิเทศทำการประเมินผล การดำเนินงานที่ได้ดำเนินการนิเทศผ่านไปแล้วว่าเป็นอย่างไร หลังจากการประเมินผลการนิเทศ หากพบว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคอย่างหนึ่งอย่างใด ที่ทำให้การดำเนินงานไม่ได้ผลก็สมควรจะต้องทำการปรับปรุงแก้ไข ซึ่งการปรับปรุงแก้ไขอาจจะทำโดยการให้ความรู้เพิ่มเติมในสิ่งที่ทำใหม่อีกครั้งหนึ่ง ในกรณีที่ผลงานออกมายังไม่ถึงขั้นที่น่าพอใจ หรือการดำเนินงานเป็นไปไม่ได้ผลตามวัตถุประสงค์ต้องดำเนินการ

ปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานทั้งหมด และถ้าประเมินผลเกิดประสพผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้แล้ว ถ้าหากต้องการจะดำเนินการนิเทศต่อไปก็สามารถทำได้เลยไม่ต้องให้ความรู้เรื่องนั้นอีก

จากการจัดกิจกรรมการนิเทศภายใน สรุปได้ว่าการดำเนินงานนิเทศภายในเป็นวิธีการสำคัญที่จะช่วยพัฒนาการจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการเรียนการสอนให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพได้นั้น ผู้บริหารจะต้องจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนที่สนับสนุนในเรื่องของการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน เพื่อที่จะนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อตัวนักเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Learning achievement)

อนันต์ บุญแต่ง (2545, 65) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่าหมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ รวมทั้งทัศนคติอันเกิดจากการเรียนรู้ ซึ่งอาจวัดได้จากการทดสอบ หรือวิธีการอื่นๆ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นอกจากจะเป็นตัวบ่งบอกถึงคุณภาพของผลผลิต คือ ผู้เรียนแล้ว ยังแสดงให้เห็นถึงความสามารถของผู้สอน รวมทั้งความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา นอกจากนี้ยังสามารถใช้เป็นข้อมูลตัวบ่งชี้ถึงคุณภาพของสถานศึกษาได้อีกด้วย

คาร์เตอร์ วี กู๊ด (Carter V. Good, 1973, 7) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ (Achievement) ว่า หมายถึงความสำเร็จ (Accomplishment) หรือความชำนาญในการใช้ทักษะหรือความรู้ต่างๆ ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Learning achievement) หมายถึง ความรู้หรือทักษะอันเกิดจากการเรียนรู้ในวิชาต่างๆ ที่ได้เรียนมาแล้ว ซึ่งได้จากผลการสอบของผู้สอน หรือผู้รับผิดชอบในการสอน หรือทั้งสองอย่างรวมกัน

จากความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สรุปได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ระดับของความรู้ความเข้าใจ และความสามารถในตัวผู้เรียนที่เกิดจากการเรียนรู้ในรายวิชาต่างๆ ที่ได้เรียนมาแล้ว ซึ่งอาจวัดได้จากการสังเกต การตรวจผลงาน แบบทดสอบของผู้สอน หรือหน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้นๆ ซึ่งนิยมแปรผลออกมาในรูปของเกรด (Grade)

ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (O-NET)

ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (O-NET) หมายถึง ความรู้ความสามารถของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สามารถทำแบบทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2554, 4)

ความเป็นมาของการจัดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากการที่กระทรวงศึกษาธิการได้มีการกระจายอำนาจในการวัดและประเมินผลการศึกษา ผู้ระดับสถานศึกษา การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนทั้งในระดับการเรียนการสอน การตัดสินใจได้หรือตก ตลอดจนการอนุมัติการจบหลักสูตรหรือสำเร็จการศึกษาให้เป็นอำนาจของสถานศึกษา ซึ่งแม้สถานศึกษาทั่วประเทศจะใช้หลักสูตรเดียวกันของกระทรวงศึกษาธิการ แต่เนื่องจากมีความหลากหลายในทางปฏิบัติโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อ อุปกรณ์และนวัตกรรมที่ต่างกันตามสภาพและบริบทของโรงเรียน ซึ่งส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานั้นๆ และเชื่อมโยงกับการศึกษาต่อของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาที่มีการกำหนดเงื่อนไขในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่จะเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดให้มีการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ ทั้งนี้เพื่อ (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2555)

1. ทำให้สามารถเปรียบเทียบผลระหว่างสถานศึกษา ภูมิภาคและรัฐได้อย่างสมเหตุสมผล โดยกำหนดให้มีการประเมินทั้งผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการตามหลักสูตรและตามความถนัดทางการเรียนของผู้เรียน

2. ส่งเสริมและกระตุ้นให้สถานศึกษาให้ความสนใจอย่างจริงจังในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่สำคัญตามที่หลักสูตรกำหนด

3. นำผลการประเมินที่ได้ไปใช้เป็นประโยชน์ทั้งในระดับผู้เรียนเป็นรายบุคคล ระดับสถานศึกษาและระดับชาติได้

4. เป็นการสร้างแรงจูงใจ และกระตุ้นให้ผู้เรียนทุกคนตั้งใจ ใฝ่เรียนรู้

การประเมินผลสัมฤทธิ์ระดับชาติในต่างประเทศ

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารจากเว็บไซต์ของหน่วยงานที่รับผิดชอบในการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับชาติของประเทศต่างๆ เช่น สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ออสเตรเลียและสิงคโปร์ พบว่ามีการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับชาติ 2 รูปแบบใหญ่ๆ ได้แก่

1. การประเมินในระดับชาติที่ไม่มีผลต่อการตัดสินใจผลการเรียน เป้าหมายของการประเมินคือการได้มาซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาของชาติในลักษณะของภาพรวม ผลการประเมินแสดงให้เห็นถึงคุณภาพการศึกษา ณ เวลาที่ประเมินและแสดงแนวโน้มในระยะยาว โดยใช้การวิเคราะห์เปรียบเทียบ ตัวอย่างของการประเมินแบบนี้ ได้แก่ National Assessment of Educational Progress (NAEP) ของสหรัฐอเมริกา และ Qualifications and Curriculum Authority (QCE) National Test

ของสหราชอาณาจักร แต่ QCE และ NAEP มีความแตกต่างที่สำคัญคือ NAEP เป็นการสอบเฉพาะผู้ที่เป็กลุ่มตัวอย่าง ส่วน QCE เป็นการสอบสำหรับนักเรียนทุกคนที่มีอายุครบ 7 ปี 11 ปี และ 14 ปี ตามลำดับดังนั้นผลการสอบของ QCE จึงสามารถใช้แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับรายบุคคลได้

2. การประเมินในระดับชาติ เพื่อตัดสินผลการเรียนของผู้เรียน เช่น การสอบ OLevel และ A-Level ของสหราชอาณาจักร การสอบ Higher school Certificate ในรัฐ New SouthWales ของประเทศออสเตรเลีย และการสอบ Primary school Leaving Examination (PSLE), General Certificate of Education (GNE) N-Level, GNEO-Level และ GNEA-Level ของประเทศสิงคโปร์ การประเมินรูปแบบนี้แม้จะเป็นการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนของผู้เรียน แต่ก็มี การนำข้อมูลจากการประเมินไปเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษาของชาติได้อย่างน่าเชื่อถือ

การประเมินผลสัมฤทธิ์ระดับชาติในประเทศไทย

การพัฒนาการด้านการวัดผลและประเมินผลในวงการศึษาของไทย ตามข้อกำหนดของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรา 3 และมาตรา 9 เกี่ยวกับการตัดสินผลการเรียนในระดับชาติ กระทรวงศึกษาธิการได้ใช้รูปแบบที่คล้ายคลึงกับรูปแบบ NAEP ของสหรัฐอเมริกา และ NT ของประเทศสหราชอาณาจักร โดยกรมวิชาการได้ทำการศึกษารูปแบบ วิธีการดำเนินงาน ข้อดีข้อเสีย และได้เสนอรูปแบบใหม่ที่ผสมผสานกัน โดยเป็นแบบทดสอบแบบ National Test (NT) ซึ่งมีลักษณะและแนวทางการดำเนินการดังนี้

1. เป็นการประเมินตามระดับช่วงชั้นที่หลักสูตรกำหนด คือ ป.3, ป.6, ม.3 และ ม. 6
2. เป็นการประเมินที่ให้ผู้เรียนทุกคนในช่วงชั้นที่กำหนดได้รับโอกาสเข้าสอบ
3. เป็นการประเมินเฉพาะวิชาหรือสมรรถภาพที่จำเป็นและมีความสำคัญตามระดับชั้น
4. เป็นการประเมินที่ใช้เครื่องมือทั้งแบบ High-Quality Multiple Choices แบบเขียน

ตอบและแบบ Performance

5. ผลการประเมินสามารถนำไปใช้เปรียบเทียบระหว่างสถานศึกษาและภูมิภาคได้อย่างน่าเชื่อถือและสามารถเปรียบเทียบข้ามเวลาเพื่อดูแนวโน้มของการพัฒนาได้

6. ผลการประเมินสามารถเป็นเครื่องบ่งชี้คุณภาพการศึกษาระดับชาติ ระดับภูมิภาค ระดับสถานศึกษา และระดับผู้เรียนเป็นรายบุคคล ได้อย่างสมเหตุสมผล

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

รัตนา สุวรรณใจ (2544) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นของครูด้านกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนกับผลการประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่าครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการของโรงเรียนในการพัฒนาครูด้านกระบวนการเรียนการสอนทุกๆ ด้านอยู่ในระดับมาก และมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติของครูด้านการเรียนการสอนในระดับมากด้วย ความพึงพอใจของนักเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นต่อการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก แต่ความพึงพอใจของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายต่อการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง โดยภาพรวมนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมากขึ้นกว่าก่อนการพัฒนา และมีความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการพัฒนาด้านกระบวนการเรียนการสอนกับการปฏิบัติของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลางถึงมาก

ศิรินันต์ ชื่นจิตกุลถาวร (2548) ศึกษากระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกด้านผู้เรียน ซึ่งหมายความว่าถ้ามีการสนับสนุนการนิเทศ การจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องจริงจังแล้ว ผลของการนิเทศย่อมช่วยส่งเสริมคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครู และส่งผลถึงประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ในที่สุด

ศรีสุดา แสงพันธ์ (2550) ศึกษาผลของการใช้การนิเทศภายในแบบเพื่อนช่วยเพื่อนที่มีต่อคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูปฐมวัย พบว่าโดยภาพรวมมีการเปลี่ยนแปลงคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนก่อนระหว่างและหลังได้รับการนิเทศภายในแบบเพื่อนช่วยเพื่อนของแต่ละช่วงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 (2551) ศึกษาการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียน ปีการศึกษา 2550 โดยสรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติดิจากแบบทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET) ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เปรียบเทียบระหว่างปีการศึกษา 2549 -2550 พบว่ากลุ่มสาระที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเพิ่มสูงขึ้น ได้แก่ กลุ่มสาระภาษาไทย และคณิตศาสตร์ และกลุ่มสาระที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของผู้เรียนลดต่ำลง ได้แก่ กลุ่มสาระสังคมศึกษาฯ วิทยาศาสตร์ และภาษาต่างประเทศ และผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โดยภาพรวมพบว่ามีบางกลุ่มสาระในแต่ละชั้นปีที่มีแนวโน้มจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนต่ำลง

เพ็ญจันทร์ มินะจรัส (2551) ศึกษาคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการของครูปฐมวัยที่ได้รับการนิเทศภายในแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน เมื่อวิเคราะห์คะแนนคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการของครูปฐมวัยแยกรายด้าน พบว่าคุณภาพด้านแผนจัดประสบการณ์แบบบูรณาการของครูปฐมวัย สัปดาห์ก่อนการทดลอง และระหว่างช่วงการทดลอง สัปดาห์ที่ 1-8 มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$ ($F = 85.543$)

ประกิต สิงห์ทอง (2552) ได้ศึกษาการดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 พบว่าสภาพการดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

คมกริช นพรัตน์ (2552) ศึกษาการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนบ้านหนองตะลุงปึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 3 พบว่ากระบวนการพัฒนาการนิเทศภายในครูผู้รับการพัฒนามีความรู้ความเข้าใจเรื่องการนิเทศภายใน ผู้รับการนิเทศ มีความมั่นใจในการจัดทำแผนการสอนมากขึ้น เพราะได้ผ่านกระบวนการตรวจจากเพื่อนร่วมงานและได้รับข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยได้สังเกตการสอนระหว่างกันทำให้ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์และเทคนิควิธีการสอนที่หลากหลายมากขึ้น ในด้านคุณภาพของผู้เรียนพบว่าภายหลังการดำเนินการวิจัยผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น โดยเฉลี่ยทุกชั้นเรียน ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2551 สูงกว่า ปีการศึกษา 2550 ร้อยละ 21.66

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน สรุปได้ว่าการนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นกิจกรรมทางวิชาการอย่างหนึ่งในสถานศึกษา ที่เกิดขึ้นระหว่างบุคลากรในสถานศึกษาด้วยกันเอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาครูผู้สอน กระบวนการเรียนการสอน การปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งหลักสูตรสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ตรงตามความต้องการของบุคลากรทั้งในสถานศึกษาและชุมชน ในอันที่จะส่งผลต่อผู้เรียนในสถานศึกษา ในด้านคุณภาพ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และเป้าหมายของการจัดการศึกษาของชาติ ดังนั้นบุคลากรซึ่งเป็นผู้นิเทศภายในสถานศึกษาจึงควรมีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรมการนิเทศการศึกษา เพื่อให้การดำเนินการนิเทศดังกล่าว ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และมีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ในสถานศึกษานั้นๆ

งานวิจัยต่างประเทศ

แอนเนลโล (Anello, 1996) ได้วิจัยเรื่อง พฤติกรรมและทัศนคติของครูและครูใหญ่ที่มีต่อประสิทธิภาพของการนิเทศ จุดมุ่งหมายในการวิจัยเรื่องนี้ เพื่อต้องการศึกษาพฤติกรรมและเจตคติของครูและครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาในสปริงฟิลด์ รัฐแมสซาชูเซตส์ ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหาร

โรงเรียนรับรู้ว่าคุณสามารถทำการนิเทศภายในโรงเรียนของคุณได้เป็นอย่างดี ส่วนครูที่ต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมอย่างจริงจังมากขึ้นในการนิเทศภายในโรงเรียนโดยครูรู้สึกพอใจในการนิเทศภายในที่ครูได้รับด้วย

Bhaowises (2005) ระบุว่า การปฏิรูปการจัดการเรียนรู้ภายในห้องเรียนนั้นจะประสบความสำเร็จได้ ก็ด้วยการได้รับการสนับสนุนจากผู้ที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการพัฒนาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การวิจัยในชั้นเรียน การสอนแบบบูรณาการ และการใช้สื่อตามสภาพจริง ตลอดจนการสนับสนุนทางด้านการนิเทศเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาที่ครูต้องรับผิดชอบ

ลี แอนด์กรีน (Lee & Green, 2009) ได้ศึกษาและกล่าวถึงการใช้คำถามในการอภิปรายในส่วนของขั้นตอนการนิเทศ การวิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับงานด้านการปฏิบัติการสอนและการทดสอบในการวิจัยอยู่ในระดับที่เข้มข้นเอาจริงเอาจัง การอภิปรายผลและการนิเทศจะมีการยกกรณีเปรียบเทียบและใช้วิธีการสื่อสารทางภาษา ซึ่งอาจก่อให้เกิดผลกระทบและการขัดแย้งกันในทางเหตุผลขึ้นได้ ความขัดแย้งนั้นอาจรุนแรง แต่ก็จะนำมาซึ่งข้อสรุปที่เป็นเหตุเป็นผล การนิเทศเป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถเปิดกรอบความคิดให้กว้างขึ้นและการนิเทศก็เป็นวิธีการทางการพูดให้คำปรึกษาหรือการพูดที่หาหรือกันเพื่อทำให้เกิดภาพความคิดเป็นรูปธรรมและในมหาวิทยาลัยสมัยใหม่นี้ก็ใช้วิธีการนี้กันอยู่

จากทฤษฎีหลักการแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า การนิเทศภายในโรงเรียนมุ่งพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและส่งเสริมให้มีความมั่นคงและความเจริญก้าวหน้าในอาชีพ โดยส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนซึ่งเป็นเป้าหมายของหลักสูตร การนิเทศการศึกษาจึงเป็นงานที่มีขอบเขตกว้างขวางจึงต้องเลือกวิธีนิเทศที่เหมาะสมกับเงื่อนไขและสภาพแวดล้อมที่มีลักษณะต่อเนื่องและเป็นพลวัต คือพร้อมที่จะแก้ไขปรับเปลี่ยนได้ การนิเทศในปัจจุบันเน้นวิธีเรียนและการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้นักเรียนสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้ สิ่งสำคัญในการจัดการนิเทศการศึกษาให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายขั้นตอนในการปฏิบัติงานทางการนิเทศทางการศึกษา คือกระบวนการนิเทศ การศึกษาจะเน้นกระบวนการนิเทศมากกว่าบทบาททางการนิเทศ กระบวนการนิเทศนับได้ว่า เปิดใจกว้างสำหรับผู้ปฏิบัติ ยอมรับในความสำคัญของบุคคลและสร้างมนุษยสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นในหมู่คณะ กระบวนการนิเทศการศึกษาเป็นแบบแผนของการนิเทศการศึกษาที่ลำดับขั้นตอนของการดำเนินงานต่อเนื่องกันอย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกรณีศึกษาในกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำนวน 179 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 179 คน หัวหน้างานวิชาการ จำนวน 179 คนและครูผู้สอน จำนวน 1,633 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 1,991 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำนวนทั้งสิ้น 322 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 29 คน หัวหน้างานวิชาการ จำนวน 29 คนและครูผู้สอน จำนวน 264 คน โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970) และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างมีสัดส่วนและการสุ่มอย่างง่าย

กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970) สุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลากและแบ่งชั้นอย่างมีจำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 29 คน หัวหน้างานวิชาการ จำนวน 29 คนและครูผู้สอน จำนวน 264 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 322 คน

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอำเภอของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

ผู้เกี่ยวข้องในการนิเทศ	ประชากร (N)	กลุ่มตัวอย่าง (n)
ผู้บริหารสถานศึกษา	179	29
หัวหน้างานวิชาการ	179	29
ครูผู้สอน	1,633	265
รวมทั้งสิ้น	1,991	322

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการนิเทศภายในกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน โดยมีรายละเอียดดังนี้คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วย สถานภาพ ขนาดสถานศึกษา และกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ทำการสอน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการนิเทศภายในสถานศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแบบของ Likert's (Likert's five rating scale) โดยมีค่าระดับคะแนนดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, 121)

5 หมายถึง มีการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง มีการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับ มาก

3 หมายถึง มีการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง มีการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับ น้อย

1 หมายถึง มีการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และภาษาต่างประเทศ โดยข้อมูลที่ได้ เป็นค่าเฉลี่ยร้อยละของผลการทดสอบแบบประเมินผลระดับชาติ (O-NET)

ในแต่ละกลุ่มสาระ มาแปลผลตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ โดยมีค่าระดับคะแนนดังนี้ (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2555)

ร้อยละ 90 หมายถึง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน อยู่ในระดับ ดีมาก

ร้อยละ 65 – 89 หมายถึง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน อยู่ในระดับ ดี

ร้อยละ 50 – 64 หมายถึง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน อยู่ในระดับ พอใช้

ต่ำกว่าร้อยละ 50 หมายถึง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน อยู่ในระดับ ปรับปรุง

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้มีลำดับขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในสถานศึกษาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา

2. กำหนดกรอบแนวคิด และขอบข่ายในการสร้างเครื่องมือให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

3. สร้างเครื่องมือตามกรอบแนวคิด และวัตถุประสงค์การวัดตามนิยามศัพท์โดยแบบสอบถามการนิเทศภายในสถานศึกษาจากกรอบแนวคิดของ Glickman (1985) เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแบบของ Likert's และ แบบสอบถามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

4. เสนอเครื่องมือต่อประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบ และนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

5. นำเครื่องมือให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ซึ่งเป็นผู้ที่มีความสามารถ ความเชี่ยวชาญในการบริหารการศึกษา ด้านการนิเทศภายในของสถานศึกษา และสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ตรวจสอบเพื่อพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และนำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item – Objective Congruence Index : IOC)

6. ได้ข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปมาสร้างแบบสอบถาม

7. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขเสร็จแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบแก้ไขอีกครั้ง

8. หาความตรง (Validity) โดยปรึกษาอาจารย์และผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบในด้านความตรงของเนื้อหา (Content Validity) ได้ความตรงเท่ากับ 0.96

9. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำมาวิเคราะห์หาความเที่ยง (Reliability) โดยใช้สูตร

สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของของ Cronbach (1970) ได้ค่าความเที่ยงของสัมประสิทธิ์เครื่องมือเท่ากับ 0.98

10. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบปรับปรุง แก้ไข จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ให้ออกหนังสือไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 เพื่อขอให้ให้ออกหนังสือของความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอน

2. ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามพร้อมด้วยหนังสือของความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัยจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ถึงกลุ่มตัวอย่างและขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

3. ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ และจำนวนของแบบสอบถามทุกชุดภายหลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการคำนวณค่าสถิติต่างๆ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าสถิติค่าแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) แบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งสอบถามเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยใช้วิธีวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทั้งรายด้านและภาพรวม โดยผู้วิจัยค่าระดับคะแนนดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, 121)

ค่าเฉลี่ย 4.51 ถึง 5.00 หมายถึง การนิเทศภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 ถึง 4.50 หมายถึง การนิเทศภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 ถึง 3.50 หมายถึง การนิเทศภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 ถึง 2.50 หมายถึง การนิเทศภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 ถึง 1.50 หมายถึง การนิเทศภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

2. วิเคราะห์ตอนที่ 3 ซึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ที่เกิดจากการทำแบบทดสอบประเมินผลระดับชาติ (O - NET) ใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และภาษาต่างประเทศ โดยข้อมูลที่ได้ เป็นค่าเฉลี่ยร้อยละของผลการทดสอบแบบประเมินผลระดับชาติ (O-NET) ในแต่ละกลุ่มสาระ โดยใช้เกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของ สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) ดังนี้ (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2555)

ร้อยละ 90 หมายถึง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน อยู่ในระดับ ดีมาก

ร้อยละ 65 – 89 หมายถึง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน อยู่ในระดับ ดี

ร้อยละ 50 – 64 หมายถึง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน อยู่ในระดับ พอใช้

ต่ำกว่าร้อยละ 50 หมายถึง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน อยู่ในระดับ ปรับปรุง

3. การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในสถานศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยใช้สถิติหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) โดยใช้เกณฑ์การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ค่า r จะอยู่ระหว่าง -1 ถึง +1 ถ้าค่า r เข้าใกล้ -1 และ +1 แสดงถึงความสัมพันธ์ในระดับสูง และถ้าค่า r เข้าใกล้ 0 แสดงว่าความสัมพันธ์ในระดับต่ำ ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ดังนี้ (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2554, 283)

ค่า $|r|$ มีค่า 0.81 ขึ้นไป หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก

ค่า $|r|$ มีค่าอยู่ระหว่าง 0.61 – 0.80 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับสูง

ค่า $|r|$ มีค่าอยู่ระหว่าง 0.41 – 0.60 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

ค่า $|r|$ มีค่าอยู่ระหว่าง 0.21 – 0.40 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำ

ค่า $|r|$ มีค่าต่ำกว่า 0.20 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

ค่า r มีค่าเป็นบวก (+) หมายถึง ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันทางบวก

ค่า r มีค่าเป็นบวก (-) หมายถึง ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันทางลบ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และการหาค่าร้อยละ

1.2 วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X})

1.3 วิเคราะห์โดยหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) แบบ Pearson's Product Moment Correlation Coefficient

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยส่งแบบสอบถามจำนวน 322 ฉบับ และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 322 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้เสนอไว้ตามลำดับดังนี้

1. สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

2.2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการและครูผู้สอน เกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

2.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ที่เกิดจากการทำแบบทดสอบประเมินผลระดับชาติ (O - NET) ใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และภาษาต่างประเทศ

2.4 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการและครูผู้สอน เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความสะดวกในการนำเสนอและแปลความหมายการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นที่เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายข้อมูลดังต่อไปนี้

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย (mean)

S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

r แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

- SS แทน การนิเทศภายใน (Supervision in Schools)
- Pla แทน ด้านการวางแผนการนิเทศ (Planning supervision)
- Dec แทน ด้านการพัฒนาหลักสูตร (Development of the Course)
- Det แทน ด้านการพัฒนาการเรียนการสอน (Development of Teaching)
- Dev แทน ด้านการพัฒนาครูผู้สอน (Development of Teachers)
- Dei แทน ด้านการพัฒนากลุ่มและดำเนินการปฏิบัติงานนิเทศ
(Development and implementation)
- Pro แทน ด้านการสร้างเสริมกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศ
(Promotion encouraged to workers supervision)
- Eva แทน ด้านการวัดผลประเมินผล (Evaluation of supervision)
- AS แทน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Achievement in Schools)
- Tha แทน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (Thai)
- Mat แทน กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (Mathematics)
- Sci แทน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ (Science)
- Soc แทน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
(Social studies religion and culture)
- Eng แทน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (English)
- ** แทน ค่าทดสอบความเป็นนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม เป็นผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 มีดังละเอียด

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพขนาดโรงเรียนและกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ทำการสอน (n = 322)

ที่	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (n = 322)	ร้อยละ
1	สถานภาพ		
	- ผู้บริหารสถานศึกษา	29	9.00
	- หัวหน้างานวิชาการ	29	9.00
	- ครูผู้สอน	264	82.00
	รวม	322	100
2	ขนาดโรงเรียน		
	- ขนาดเล็ก	118	36.60
	- ขนาดกลาง	120	37.30
	- ขนาดใหญ่	84	26.10
	รวม	322	100
3	กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ทำการสอน		
	- ภาษาไทย	53	20.08
	- คณิตศาสตร์	53	20.08
	- วิทยาศาสตร์	53	20.08
	- สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	53	20.08
	- ภาษาต่างประเทศ	52	19.68
	รวม	264	100
	รวมทั้งสิ้น	322	100

จากตารางที่ 2 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน จำนวน 264 คน คิดเป็นร้อยละ 82.00 รองลงมาเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานวิชาการ จำนวนเท่ากัน จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 9.00 ส่วนใหญ่สอนในโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 37.30 สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก ร้อยละ 36.60 และสอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ร้อยละ 26.10 และสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จำนวน 53 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 20.08 และสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 19.68

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการนิเทศภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการนิเทศภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 มีการนิเทศภายใน 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนการนิเทศ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนาการเรียนการสอน ด้านพัฒนาครูผู้สอน ด้านพัฒนาครูผู้สอน และดำเนินการปฏิบัติงานนิเทศ ด้านการสร้างเสริมกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศ ด้านการประเมินผลการนิเทศ ดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการนิเทศภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 (n = 322)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ด้านการวางแผนการนิเทศ	4.01	0.28	มาก
2	ด้านการพัฒนาหลักสูตร	3.92	0.44	มาก
3	ด้านการพัฒนาการเรียนการสอน	3.81	0.40	มาก
4	ด้านการพัฒนาครูผู้สอน	3.92	0.57	มาก
5	ด้านการพัฒนาครูผู้สอนและดำเนินการปฏิบัติงานนิเทศ	3.70	0.26	มาก
6	ด้านการสร้างเสริมกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศ	3.90	0.27	มาก
7	ด้านการประเมินผลการนิเทศ	3.09	0.32	ปานกลาง
	รวม	3.76	0.19	มาก

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอน เกี่ยวกับการนิเทศภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเกี่ยวกับการนิเทศภายในของสถานศึกษาด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวางแผนการนิเทศ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านการพัฒนาครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) ส่วนความคิดเห็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการประเมินผลการนิเทศอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.09$)

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการนิเทศภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ด้านการวางแผนการนิเทศ โดยภาพรวมและรายข้อ (n = 322)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ให้ความรู้เรื่องการนิเทศภายในแก่ครูผู้ทำหน้าที่เป็นผู้นิเทศ	4.27	0.54	มาก
2	จัดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการนิเทศให้ทำหน้าที่นิเทศภายใน	4.23	0.51	มาก
3	กำหนดขั้นตอนและวิธีการนิเทศภายในที่มีประสิทธิภาพก่อนดำเนินการนิเทศ	3.69	0.54	มาก
4	จัดเตรียมเครื่องมือประกอบการนิเทศภายใน	3.96	0.62	มาก
5	การจัดลำดับขั้นตอนการนิเทศภายในไว้ล่วงหน้าก่อนดำเนินการนิเทศ	3.95	0.50	มาก
6	จัดให้มีการประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพของเครื่องมือประกอบการนิเทศ	3.95	0.59	มาก
รวม		4.01	0.28	มาก

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอน เกี่ยวกับการนิเทศภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ด้านการวางแผนการนิเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การให้ความรู้เรื่องการนิเทศภายในแก่ครูผู้ทำหน้าที่เป็นผู้นิเทศ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) รองลงมา คือ การจัดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการนิเทศให้ทำหน้าที่นิเทศภายใน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ กำหนดขั้นตอนและวิธีการนิเทศภายในที่มีประสิทธิภาพก่อนดำเนินการนิเทศ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$)

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการนิเทศภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ด้านการพัฒนาหลักสูตร โดยภาพรวมและรายข้อ (n = 322)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ผู้นิเทศให้ความช่วยเหลือครูทำความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้	3.72	0.47	มาก
2	โรงเรียนจัดให้มีการนิเทศภายใน ในเรื่องการวางแผนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	3.79	0.49	มาก
3	โรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ	4.36	0.62	มาก
4	โรงเรียนมีการประชุมบุคลากรครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนด	4.11	0.79	มาก
5	โรงเรียนส่งเสริมให้ครูนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในชั้นเรียนอย่างทั่วถึงและเป็นระบบ	4.23	0.69	มาก
6	โรงเรียนมีการวิเคราะห์จุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาของหลักสูตรสถานศึกษาในแต่ละปีการศึกษา	3.95	0.91	มาก
7	โรงเรียนได้นำผลการวิเคราะห์จุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาของหลักสูตรสถานศึกษาไปพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.54	0.53	มาก
8	โรงเรียนได้ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาเอกสารหลักสูตรสถานศึกษาและเอกสารประกอบหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน	3.80	0.47	มาก
9	ผู้นิเทศให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนและส่งเสริมให้ครูได้มีการทำวิจัยเกี่ยวกับการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในชั้นเรียน	3.55	0.54	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
10	โรงเรียนมีการนำเสนอผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา	3.77	0.45	มาก
11	ผู้นิเทศให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนให้มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและนโยบายต้นสังกัด	4.12	0.71	มาก
12	โรงเรียนมีโครงการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาในแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและโครงการนิเทศภายใน ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องทุกปี	4.10	0.70	มาก
	รวม	3.92	0.44	มาก

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอน เกี่ยวกับการนิเทศภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ด้านการพัฒนาหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา อย่างเป็นระบบอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$) รองลงมาคือ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในชั้นเรียนอย่างทั่วถึงและเป็นระบบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$) และข้อที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้นิเทศให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน และส่งเสริมให้ครูได้มีการทำวิจัย เกี่ยวกับการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในชั้นเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$)

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการนิเทศภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ด้านการพัฒนาการเรียนการสอน โดยภาพรวมและรายข้อ (n = 322)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	โรงเรียนมีการประชุมครูเพื่อร่วมวางแผนการนิเทศภายใน ในเรื่องการพัฒนาการเรียนการสอน	3.63	0.53	มาก
2	โรงเรียนจัดให้มีการนิเทศภายใน ในเรื่องการจัดแผนการจัดการเรียนรู้	3.88	2.95	มาก
3	โรงเรียนจัดให้มีการนิเทศภายใน ในเรื่องการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน	3.49	0.52	ปานกลาง
4	โรงเรียนจัดให้มีการนิเทศภายใน ในเรื่องการจัดการเรียนการสอนในแต่ละกลุ่มสาระและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	3.42	0.53	ปานกลาง
5	โรงเรียนได้มีการประเมินความเหมาะสมในการใช้วัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	3.36	0.49	ปานกลาง
6	โรงเรียนได้มีการประเมินความเหมาะสมในการใช้แบบเรียน แบบทดสอบในการจัดการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลการเรียน	4.00	0.55	มาก
7	โรงเรียนมีการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และภาษาต่างประเทศในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	4.01	0.55	มาก
8	โรงเรียนมีการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ในแต่ละกลุ่มสาระ โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลักในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	4.02	0.55	มาก

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
9	โรงเรียนจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในระดับชั้นเรียน	4.00	0.88	มาก
10	โรงเรียนจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในระดับเขตพื้นที่การศึกษา	3.98	0.72	มาก
11	โรงเรียนจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในระดับชาติ	3.39	0.50	ปานกลาง
12	โรงเรียนส่งเสริมให้ครูนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนจากการประเมินในระดับต่างๆ ไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง	4.01	0.50	มาก
13	โรงเรียนมีการนำผลการนิเทศภายใน ในเรื่องของการเรียนการสอนในชั้นเรียนมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	4.02	0.49	มาก
14	โรงเรียนมีการประเมินผลกิจกรรมในโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และนำผลการประเมินมา กำหนดระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ในปีการศึกษาต่อไป	4.02	0.48	มาก

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
15	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โดยเฉลี่ยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการทำแบบทดสอบระดับชาติ (O-NET) ใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลักต่อไปนี้ (ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม) โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดไว้	3.98	0.77	มาก
16	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โดยเฉลี่ยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการทำแบบทดสอบระดับชาติ (O-NET) ใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลักต่อไปนี้ (ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม) โดยภาพรวม เพิ่มขึ้นจากการศึกษาที่ผ่านมา	3.97	0.65	มาก
	รวม	3.81	0.40	มาก

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอน เกี่ยวกับการนิเทศภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ด้านการพัฒนาการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ข้อ คือ โรงเรียนมีการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ในแต่ละกลุ่มสาระ โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลักในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมีการนำผลการนิเทศภายใน ในเรื่องของการเรียนการสอนในชั้นเรียนมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และโรงเรียนมีการประเมินผลกิจกรรมในโครงการระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และนำผลการประเมินมากำหนดระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในปีการศึกษาต่อไป อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ โรงเรียนได้มีการประเมินความเหมาะสมในการใช้

วัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$)

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการนิเทศภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ด้านการพัฒนาครูผู้สอน โดยภาพรวมและรายข้อ (n = 322)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	โรงเรียนมีการประชุมวางแผนและมีโครงการพัฒนาบุคลากรด้านการเรียนการสอน	4.04	0.77	มาก
2	โรงเรียนได้นำผลการนิเทศภายในเรื่องการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้มาช่วยพัฒนาครูให้สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับหลักสูตรและจุดประสงค์การเรียนรู้มากขึ้น	3.61	0.82	มาก
3	โรงเรียนมีการกำหนดรูปแบบวิธีการในการประเมินผลการสอนของครูอย่างหลากหลาย เช่น ครูประเมินตนเอง ให้เพื่อนครูประเมิน ให้นักเรียนประเมิน และกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษาประเมิน	3.72	0.80	มาก
4	โรงเรียนส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้พัฒนาตนเอง โดยการเข้ารับการอบรมพัฒนาศักยภาพในด้านการเรียนการสอน และงานในหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง	3.78	0.79	มาก
5	โรงเรียนส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ครูในโรงเรียนได้แลกเปลี่ยนนิเทศซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มสาระเดียวกัน	3.88	0.70	มาก
6	โรงเรียนส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการพัฒนาตนเองและพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา	4.11	0.78	มาก

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
7	โรงเรียนส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการพัฒนาตนเองและพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	4.02	0.70	มาก
8	โรงเรียนส่งเสริมให้ครูได้มีโอกาสศึกษาดูงานด้านการเรียนการสอนจากโรงเรียนอื่นๆ ในระดับการศึกษาเดียวกันเพื่อนำมาพัฒนาการเรียนการสอนของตนเอง	3.97	0.62	มาก
9	โรงเรียนกำหนดให้ครูได้ทำการวิจัยในชั้นเรียนในรายวิชาหลักที่สอนเพื่อนำผลการวิจัยไปพัฒนาตนเองและพัฒนาการเรียนการสอน	4.11	0.50	มาก
10	โรงเรียนได้ทำการประเมินผลการพัฒนาของครูผู้สอนในแต่ละปีการศึกษา	3.97	0.62	มาก
	รวม	3.92	0.57	มาก

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอน เกี่ยวกับการนิเทศภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ด้านการพัฒนาครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 ข้อ คือ โรงเรียนส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการพัฒนาตนเองและพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และโรงเรียนกำหนดให้ครูได้ทำการวิจัยในชั้นเรียนในรายวิชาหลักที่สอนเพื่อนำผลการวิจัยไปพัฒนาตนเองและพัฒนาการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) รองลงมาคือโรงเรียนมีการประชุมวางแผนและมีโครงการพัฒนามูลุกลาดกรด้านการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ โรงเรียนได้นำผลการนิเทศภายในเรื่องการบริหารจัดการเรียนรู้มาช่วยพัฒนาครูให้สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับหลักสูตรและจุดประสงค์การเรียนรู้มากขึ้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$)

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ด้านการพัฒนากลุ่มและดำเนินการปฏิบัติงานนิเทศ โดยภาพรวมและรายข้อ (n = 322)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อปรับปรุงและแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนของสถานศึกษา	4.12	0.49	มาก
2	จัดครูเข้ากลุ่มทำงานตามความสามารถและความถนัด	3.85	0.65	มาก
3	ส่งเสริมให้ครูแต่ละคนได้พัฒนาศักยภาพของตนเองเพื่อทำงานกลุ่มที่มีประสิทธิภาพ	4.12	0.40	มาก
4	ชี้แจงให้สมาชิกกลุ่มเข้าใจบทบาทและหน้าที่ของผู้นำและผู้ตามเมื่อมีการปฏิบัติงานกลุ่ม	3.59	0.57	มาก
5	สร้างบรรยากาศในการทำงานที่เกื้อกูลและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	3.61	0.58	มาก
6	แก้ไขและยุติปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในกลุ่มขณะปฏิบัติงาน	3.77	0.64	มาก
7	กำหนดผู้รับผิดชอบเพื่อดำเนินการปฏิบัติงานนิเทศตามแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา	3.70	0.65	มาก
8	จัดระบบการปฏิบัติงานนิเทศเป็นขั้นตอนไม่ซ้ำซ้อนและปรับปรุงงานนิเทศอยู่เสมอ	3.31	0.48	ปานกลาง
9	ควบคุม ดูแล การปฏิบัติงานนิเทศอย่างต่อเนื่อง	3.07	0.55	ปานกลาง
10	สนับสนุน และส่งเสริมความคิดริเริ่มที่ดีในการปฏิบัติงานนิเทศ	3.60	0.51	มาก
11	ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกด้านต่างๆ ในการปฏิบัติงานนิเทศ	3.97	0.64	มาก
	รวม	3.70	0.26	มาก

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอน เกี่ยวกับการนิเทศภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ด้านการพัฒนากลุ่มและดำเนินการปฏิบัติงานนิเทศ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 ข้อ คือ แต่งตั้ง คณะทำงานเพื่อปรับปรุงและแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนของสถานศึกษา และส่งเสริมให้ ครูแต่ละคนได้พัฒนาศักยภาพของตนเอง เพื่อทำงานกลุ่มที่มีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$) รองลงมาคือ ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวก ด้านต่างๆ ในการปฏิบัติงาน นิเทศ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ควบคุม ดูแล การปฏิบัติงาน นิเทศอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.07$)

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ด้านการส่งเสริม กำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศ โดยภาพรวมและรายข้อ (n = 322)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ยกย่อง ชมเชยและให้เกียรติแก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศ ทุกคน	4.12	0.51	มาก
2	ให้ความสนใจต่อความก้าวหน้า ตลอดจนปัญหา และอุปสรรคในการปฏิบัติงานนิเทศ	3.61	0.53	มาก
3	ให้การสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ และทรัพยากร ต่างๆ ตามความจำเป็น	3.37	0.51	ปานกลาง
4	ตระหนักในความสำคัญของการนิเทศ	3.86	0.62	มาก
5	ส่งเสริมให้ครูมีความรู้และสามารถจัดกิจกรรม การเรียนการสอนที่หลากหลายเน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ	4.30	0.80	มาก
6	ส่งเสริมให้ครูมีการวัดผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ	4.15	0.55	มาก
7	ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้รับการปรับปรุง การสอนด้วยการสังเกตการสอนจากกลุ่มนิเทศ หรือครูนิเทศ เพื่อนครูด้วยกัน	3.83	0.45	มาก

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
8	มีสัมพันธภาพที่ดีกับครู และมีปฏิสัมพันธ์ด้านการนิเทศการสอนกับครูได้อย่างเหมาะสม ครูมีความพึงพอใจ	3.91	0.32	มาก
9	โรงเรียนได้ทำการประเมินผลการพัฒนาของครูผู้สอนในแต่ละปีการศึกษาและให้ขวัญกำลังใจแก่ครูผู้สอนที่มีการพัฒนาตนเองและการเรียนการสอนจนเป็นที่ยอมรับ	3.97	0.62	มาก
รวม		3.90	0.27	มาก

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอน เกี่ยวกับการนิเทศภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ด้านการส่งเสริมกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 5 ส่งเสริมให้ครูมีความรู้และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) รองลงมาคือ ส่งเสริมให้ครูมีการวัดผลก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ให้การสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ และทรัพยากรต่างๆ ตามความจำเป็น มีการนิเทศภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37$)

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการนิเทศภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ด้านการประเมินผลการนิเทศ โดยภาพรวมและรายข้อ (n = 322)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	มีการประเมินผลการนิเทศระหว่างดำเนินการนิเทศเป็นระยะ	3.99	0.64	มาก
2	จัดให้มีการประเมินผลการนิเทศเมื่อสิ้นสุดกระบวนการนิเทศแต่ละครั้ง	2.56	0.61	ปานกลาง
3	ศึกษาจุดอ่อนและจุดแข็งของกระบวนการนิเทศภายในเพื่อนำสู่การปรับปรุงหรือพัฒนามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	2.61	0.59	ปานกลาง
4	ประเมินผลสำเร็จของการนิเทศร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ	2.88	0.44	ปานกลาง
5	มีการนำเสนอข้อมูลย้อนกลับเมื่อสิ้นสุดกระบวนการนิเทศระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ	3.02	0.24	ปานกลาง
6	นำข้อมูลจากการประเมินไปจัดเข้าระบบสารสนเทศเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน	3.50	0.53	ปานกลาง
รวม		3.09	0.32	ปานกลาง

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอน เกี่ยวกับการนิเทศภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ด้านการประเมินผลการนิเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.09$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการประเมินผลการนิเทศระหว่างดำเนินการนิเทศเป็นระยะ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) รองลงมาคือ นำข้อมูลจากการประเมินไปจัดเข้าระบบสารสนเทศเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ จัดให้มีการประเมินผลการนิเทศเมื่อสิ้นสุดกระบวนการนิเทศแต่ละครั้ง มีการนิเทศภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.56$)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ที่เกิดจากการทำแบบทดสอบประเมินผลระดับชาติ (O - NET) ใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และภาษาต่างประเทศ

หาค่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของสถานศึกษา จำนวน 50 แห่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จากการทำแบบทดสอบประเมินผลระดับชาติ (O-NET) ในปีการศึกษา 2555 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และภาษาต่างประเทศ

ตารางที่ 11 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน จากการทำแบบทดสอบประเมินผลระดับชาติ (O-NET) ในปีการศึกษา 2555 แยกตามรายสถานศึกษา

ลำดับ	กลุ่มสาระ สถานศึกษา	ภาษาไทย		คณิตศาสตร์		วิทยาศาสตร์		สังคมศึกษา		ภาษาต่างประเทศ	
		\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล
1	โรงเรียนที่ 1	60.5	พอใช้	55	พอใช้	48.75	ปรับปรุง	56.86	พอใช้	48.33	ปรับปรุง
2	โรงเรียนที่ 2	55.33	พอใช้	50.67	พอใช้	44.94	ปรับปรุง	56.67	พอใช้	46.25	ปรับปรุง
3	โรงเรียนที่ 3	55.14	พอใช้	48.75	ปรับปรุง	44.93	ปรับปรุง	54.67	พอใช้	45.67	ปรับปรุง
4	โรงเรียนที่ 4	55	พอใช้	47.5	ปรับปรุง	44.73	ปรับปรุง	54	พอใช้	45	ปรับปรุง
5	โรงเรียนที่ 5	54.93	พอใช้	47.14	ปรับปรุง	44.71	ปรับปรุง	53.56	พอใช้	44	ปรับปรุง
6	โรงเรียนที่ 6	54.67	พอใช้	46.25	ปรับปรุง	42.87	ปรับปรุง	51.2	พอใช้	41.97	ปรับปรุง
7	โรงเรียนที่ 7	53.73	พอใช้	46	ปรับปรุง	42.69	ปรับปรุง	50.5	พอใช้	41.67	ปรับปรุง
8	โรงเรียนที่ 8	53.08	พอใช้	45.59	ปรับปรุง	42.21	ปรับปรุง	50.17	พอใช้	41.64	ปรับปรุง
9	โรงเรียนที่ 9	52.89	พอใช้	43.33	ปรับปรุง	42.17	ปรับปรุง	50	พอใช้	41.56	ปรับปรุง
10	โรงเรียนที่ 10	52.67	พอใช้	43.33	ปรับปรุง	41.78	ปรับปรุง	49.68	ปรับปรุง	41.46	ปรับปรุง
11	โรงเรียนที่ 11	52.57	พอใช้	42.69	ปรับปรุง	41.54	ปรับปรุง	49.4	ปรับปรุง	41.25	ปรับปรุง
12	โรงเรียนที่ 12	52.11	พอใช้	42.62	ปรับปรุง	41.34	ปรับปรุง	49.1	ปรับปรุง	41.11	ปรับปรุง
13	โรงเรียนที่ 13	51.62	พอใช้	42.5	ปรับปรุง	41.08	ปรับปรุง	49	ปรับปรุง	40.83	ปรับปรุง
14	โรงเรียนที่ 14	51.54	พอใช้	42.11	ปรับปรุง	40.89	ปรับปรุง	48.89	ปรับปรุง	40.83	ปรับปรุง
15	โรงเรียนที่ 15	50.75	พอใช้	41.88	ปรับปรุง	40.42	ปรับปรุง	48.67	ปรับปรุง	40	ปรับปรุง

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ลำดับ	กลุ่มสาระ	ภาษาไทย		คณิตศาสตร์		วิทยาศาสตร์		สังคมศึกษา		ภาษาต่างประเทศ	
		\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล
16	โรงเรียนที่ 16	50.31	พอใช้	41.79	ปรับปรุง	40.31	ปรับปรุง	48.33	ปรับปรุง	40	ปรับปรุง
17	โรงเรียนที่ 17	50.3	พอใช้	41.67	ปรับปรุง	40	ปรับปรุง	48.25	ปรับปรุง	39.64	ปรับปรุง
18	โรงเรียนที่ 18	50.21	พอใช้	41.67	ปรับปรุง	39.82	ปรับปรุง	48	ปรับปรุง	39.29	ปรับปรุง
19	โรงเรียนที่ 19	50.15	พอใช้	41.48	ปรับปรุง	39.71	ปรับปรุง	48	ปรับปรุง	38.75	ปรับปรุง
20	โรงเรียนที่ 20	50.14	พอใช้	41.25	ปรับปรุง	39.69	ปรับปรุง	47.73	ปรับปรุง	38.02	ปรับปรุง
21	โรงเรียนที่ 21	49.71	ปรับปรุง	41.19	ปรับปรุง	39.5	ปรับปรุง	47.72	ปรับปรุง	37.5	ปรับปรุง
22	โรงเรียนที่ 22	49.7	ปรับปรุง	41	ปรับปรุง	39.44	ปรับปรุง	47.71	ปรับปรุง	37.14	ปรับปรุง
23	โรงเรียนที่ 23	49.6	ปรับปรุง	41	ปรับปรุง	39.31	ปรับปรุง	47.69	ปรับปรุง	36.67	ปรับปรุง
24	โรงเรียนที่ 24	49.33	ปรับปรุง	41	ปรับปรุง	39.27	ปรับปรุง	47.54	ปรับปรุง	36.67	ปรับปรุง
25	โรงเรียนที่ 25	49.14	ปรับปรุง	40.83	ปรับปรุง	39.25	ปรับปรุง	47.5	ปรับปรุง	36.25	ปรับปรุง
26	โรงเรียนที่ 26	49	ปรับปรุง	40.77	ปรับปรุง	39.2	ปรับปรุง	47.5	ปรับปรุง	36.17	ปรับปรุง
27	โรงเรียนที่ 27	49	ปรับปรุง	40.33	ปรับปรุง	39	ปรับปรุง	47.22	ปรับปรุง	35.83	ปรับปรุง
28	โรงเรียนที่ 28	48.97	ปรับปรุง	40.26	ปรับปรุง	38.86	ปรับปรุง	47.2	ปรับปรุง	35.77	ปรับปรุง
29	โรงเรียนที่ 29	48.95	ปรับปรุง	40	ปรับปรุง	38.69	ปรับปรุง	46.95	ปรับปรุง	35.73	ปรับปรุง
30	โรงเรียนที่ 30	48.67	ปรับปรุง	40	ปรับปรุง	38.59	ปรับปรุง	46.93	ปรับปรุง	35.42	ปรับปรุง

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ลำดับ	กลุ่มสาระ สถานศึกษา	ภาษาไทย		คณิตศาสตร์		วิทยาศาสตร์		สังคมศึกษาฯ		ภาษาต่างประเทศ	
		\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล
31	โรงเรียนที่ 31	48.57	ปรับปรุง	39.53	ปรับปรุง	38.58	ปรับปรุง	46.77	ปรับปรุง	35.14	ปรับปรุง
32	โรงเรียนที่ 32	48.5	ปรับปรุง	39.33	ปรับปรุง	38.5	ปรับปรุง	46.67	ปรับปรุง	35	ปรับปรุง
33	โรงเรียนที่ 33	48.4	ปรับปรุง	39.29	ปรับปรุง	38.45	ปรับปรุง	46.67	ปรับปรุง	35	ปรับปรุง
34	โรงเรียนที่ 34	48.29	ปรับปรุง	39.23	ปรับปรุง	38.25	ปรับปรุง	46.62	ปรับปรุง	35	ปรับปรุง
35	โรงเรียนที่ 35	48.2	ปรับปรุง	39	ปรับปรุง	38.2	ปรับปรุง	46.4	ปรับปรุง	34.81	ปรับปรุง
36	โรงเรียนที่ 36	48.13	ปรับปรุง	38.67	ปรับปรุง	38.12	ปรับปรุง	46.22	ปรับปรุง	34.55	ปรับปรุง
37	โรงเรียนที่ 37	48.13	ปรับปรุง	38.33	ปรับปรุง	38.1	ปรับปรุง	46.2	ปรับปรุง	34.5	ปรับปรุง
38	โรงเรียนที่ 38	48.11	ปรับปรุง	37.86	ปรับปรุง	38.08	ปรับปรุง	46.15	ปรับปรุง	34.42	ปรับปรุง
39	โรงเรียนที่ 39	48	ปรับปรุง	37.5	ปรับปรุง	38.08	ปรับปรุง	45.9	ปรับปรุง	34.21	ปรับปรุง
40	โรงเรียนที่ 40	48	ปรับปรุง	37.5	ปรับปรุง	38	ปรับปรุง	45.89	ปรับปรุง	34.06	ปรับปรุง
41	โรงเรียนที่ 41	48	ปรับปรุง	37.31	ปรับปรุง	37.91	ปรับปรุง	45.83	ปรับปรุง	34	ปรับปรุง
42	โรงเรียนที่ 42	48	ปรับปรุง	37.08	ปรับปรุง	37.72	ปรับปรุง	45.58	ปรับปรุง	33.93	ปรับปรุง
43	โรงเรียนที่ 43	48	ปรับปรุง	36.94	ปรับปรุง	37.6	ปรับปรุง	45.27	ปรับปรุง	33.93	ปรับปรุง
44	โรงเรียนที่ 44	48	ปรับปรุง	36.67	ปรับปรุง	37.33	ปรับปรุง	45.2	ปรับปรุง	33.75	ปรับปรุง
45	โรงเรียนที่ 45	48	ปรับปรุง	36.67	ปรับปรุง	37.21	ปรับปรุง	45.2	ปรับปรุง	33.75	ปรับปรุง

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ลำดับ	ภาษาไทย		คณิตศาสตร์		วิทยาศาสตร์		สังคมศึกษา		ภาษาต่างประเทศ	
	\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล
46	47.9	ปรับปรุง	36.59	ปรับปรุง	36.95	ปรับปรุง	45.14	ปรับปรุง	33.75	ปรับปรุง
47	47.33	ปรับปรุง	36.43	ปรับปรุง	36.9	ปรับปรุง	45.07	ปรับปรุง	33.5	ปรับปรุง
48	47.25	ปรับปรุง	36.4	ปรับปรุง	36.78	ปรับปรุง	44.92	ปรับปรุง	33.5	ปรับปรุง
49	47.14	ปรับปรุง	36.33	ปรับปรุง	36.76	ปรับปรุง	44.9	ปรับปรุง	33.28	ปรับปรุง
50	46.92	ปรับปรุง	36.11	ปรับปรุง	36.7	ปรับปรุง	44.88	ปรับปรุง	33.17	ปรับปรุง
\bar{X}	50.17	พอใช้	28.56	ปรับปรุง	29.83	ปรับปรุง	31.90	ปรับปรุง	26.60	ปรับปรุง
S.D.	2.81		3.99		2.57		2.89		3.95	

จากตารางที่ 11 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของสถานศึกษา จำนวน 50 แห่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จากการทำแบบทดสอบประเมินผลระดับชาติ (O-NET) ในปีการศึกษา 2555 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และภาษาต่างประเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปรับปรุง โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละของ คะแนนสอบอยู่ระหว่าง 33.17 – 60.50 เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีค่าเฉลี่ยร้อยละของผลกาทดสอบสูงสุด คือ ภาษาไทย (\bar{X} = 50.17, S.D. = 2.81) รองลงมา คือ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (\bar{X} = 31.90, S.D. = 2.89) และกลุ่มสาระที่มีค่าเฉลี่ยร้อยละของผลการ ทดสอบต่ำสุด คือ ภาษาอังกฤษ (\bar{X} = 37.67, S.D. = 3.95)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 3

ตารางที่ 12 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
สุราษฎร์ธานี เขต 3

มาตราวัด	SS	AS	Pla	Dec	Det	Dev	Dei	Pro	Eva	Tha	Mat	Sci	Soc	Eng
SS														
AS	.763**													
Pla	.162**	.651**												
Dec	.627**	.717**	.140**											
Det	.663**	.755**	.480**	.333**										
Dev	.885**	.573**	.481**	.499**	.499**									
Dei	.304**	.563**	.534**	.111**	.276**	.377**								
Pro	.511**	.772**	.225**	.410**	.737**	.302**	.230**							
Eva	.223**	.162**	.173**	.092**	.299**	.135**	.383**	.100**						
Tha	.679**	.983**	.743**	.892**	.791**	.617**	.480**	.832**	.173**					
Mat	.857**	.984**	.677**	.658**	.646**	.608**	.751**	.800**	.141**	.956**				
Sci	.654**	.994**	.713**	.639**	.832**	.541**	.645**	.874**	.157**	.986**	.972**			

ตารางที่ 12 (ต่อ)

มาตราวัด	SS	AS	Pla	Dec	Det	Dev	Dei	Pro	Eva	Tha	Mat	Sci	Soc	Eng
Soc	.838**	.978**	.619**	.524**	.800**	.555**	.717**	.842**	.139**	.931**	.978**	.968**		
Eng	.775**	.976**	.579**	.896**	.760**	.575**	.350**	.611**	.181**	.962**	.931**	.967**	.930**	
Mean	3.76	33.41	4.01	3.92	3.81	3.92	3.70	3.90	3.09	50.17	28.56	29.83	31.90	26.60
S.D	0.19	3.24	0.28	0.44	0.40	0.57	0.26	0.27	0.32	2.81	3.99	2.57	2.89	3.95

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 12 พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง 14 ตัวแปรมีค่าระหว่าง .100 ถึง .994 แสดงว่าการนิเทศภายในของสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 การนิเทศภายในของสถานศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์โดยรวมทางบวก อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($r = .763$) เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของการนิเทศภายในของสถานศึกษาในแต่ละด้านกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ด้านที่มีความสัมพันธ์สูงมากที่สุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ อยู่ในระดับสูงมาก ($r = .896$) รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย อยู่ในระดับสูงมาก ($r = .892$) และด้านที่มีความสัมพันธ์กันต่ำสุด คือ ด้านการวัดผลประเมินผลกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม อยู่ในระดับต่ำ ($r = .139$)

เมื่อพิจารณาการนิเทศภายในของสถานศึกษาเป็นรายด้านกับความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแต่ละด้านได้ดังนี้

1. การนิเทศภายในของสถานศึกษาด้านการสร้างเสริมกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศ (Pro) มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (AS) โดยภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($r = .772$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

2. การนิเทศภายในของสถานศึกษาด้านการวางแผนการนิเทศ (Pla) มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (AS) โดยภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($r = .763$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

3. การนิเทศภายในของสถานศึกษาด้านการพัฒนาการเรียนการสอน (Det) มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (AS) โดยภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($r = .755$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

4. การนิเทศภายในของสถานศึกษาด้านการพัฒนาหลักสูตร (Dec) มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (AS) โดยภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($r = .717$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

5. การนิเทศภายในของสถานศึกษาด้านการพัฒนาครูผู้สอน (Dev) มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (AS) โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($r = .573$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

6. การนิเทศภายในของสถานศึกษาด้านการพัฒนากลุ่มและดำเนินการปฏิบัติงานนิเทศ (Dei) มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (AS) โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($r = .563$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

7. การนิเทศภายในของสถานศึกษาด้านการประเมินผลการนิเทศ (Eva) มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (AS) โดยภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ ($r = .162$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ซึ่งจะนำเสนอการศึกษาวิจัยตามลำดับดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระบบการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เกิดจากการทำแบบทดสอบประเมินผลระดับชาติ (O-NET) ใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลักสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เกิดจากการทำแบบทดสอบประเมินผลระดับชาติ (O-NET) ใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำนวน 179 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 179 คน หัวหน้างานวิชาการ จำนวน 179 คนและครูผู้สอน จำนวน 1,633 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 1,991 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำนวนทั้งสิ้น 322 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 29 คน หัวหน้างานวิชาการ จำนวน 29 คน และครูผู้สอน

จำนวน 264 คน โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970) และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างมีสัดส่วนและการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ซึ่งมีจำนวน 1 ฉบับใช้สอบถามผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการและครูผู้สอนเกี่ยวกับการนิเทศภายในและผลสัมฤทธิ์ทางการของสถานศึกษาของตนเองตามสภาพการปฏิบัติหรือสภาพจริงที่เกิดขึ้นกับตนเอง แบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถานภาพขนาดของสถานศึกษา และกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ทำการสอนเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแบบของ Likert's และตอนที่ 3 เป็นแบบสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ที่เกิดจากการทำแบบทดสอบประเมินผลระดับชาติ (O - NET) ใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลักได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และภาษาต่างประเทศ โดยข้อมูลที่ได้ เป็นค่าเฉลี่ยร้อยละของผลการทดสอบแบบประเมินผลระดับชาติ (O-NET) ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยใช้เกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของ สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการรวบรวมข้อมูลไปติดต่อกับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยการนำแบบสอบถามไปส่งให้แต่ละโรงเรียนจำนวน 322 ฉบับ พร้อมสำเนาหนังสือของอนุญาตและรับแบบสอบถามกลับ โดยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 3 สัปดาห์ และทำการนับและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกชุดปรากฏว่าแบบสอบถามสมบูรณ์ทุกฉบับ จำนวน 322 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จึงดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และเสนอผลการวิเคราะห์โดยใช้ตารางประกอบการบรรยาย แบบสอบถามการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทั้งรายด้านและภาพรวม และนำเสนอผลการวิเคราะห์เป็นตารางประกอบการบรรยาย ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป แบบสอบถามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ที่เกิดจากการทำแบบทดสอบประเมินผลระดับชาติ (O - NET) ใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลักวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทั้งรายกลุ่มสาระการเรียนรู้และภาพรวมและนำเสนอผลการวิเคราะห์เป็นตารางประกอบการบรรยาย ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และนำเสนอผลการวิเคราะห์เป็นตารางประกอบการบรรยาย ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปประเด็นสำคัญของการวิจัยได้ดังนี้

1. การนิเทศภายในของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการและครูผู้สอน ผลการวิเคราะห์การนิเทศภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศภายในของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก 6 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวางแผนการนิเทศ รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านการพัฒนาครูผู้สอน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการประเมินผล การนิเทศ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีข้อค้นพบดังนี้

- 1.1 ด้านการวางแผนการนิเทศ การนิเทศภายในของสถานศึกษาด้านการวางแผนการนิเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ

การให้ความรู้เรื่องการนิเทศภายในแก่ครูผู้ทำหน้าที่เป็นผู้นิเทศ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การกำหนดขั้นตอนและวิธีการนิเทศภายในที่มีประสิทธิภาพก่อนดำเนินการนิเทศ

1.2 ด้านการพัฒนาหลักสูตร การนิเทศภายในของสถานศึกษาด้านการพัฒนาหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้นิเทศให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน และส่งเสริมให้ครูได้มีการทำวิจัยเกี่ยวกับการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในชั้นเรียน

1.3 ด้านการพัฒนาการเรียนการสอน การนิเทศภายในของสถานศึกษาด้านการพัฒนาการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ข้อ คือ โรงเรียนมีการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ในแต่ละกลุ่มสาระ โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลักในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมีการนำผลการนิเทศภายใน ในเรื่องของการเรียนการสอนในชั้นเรียนมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และโรงเรียนมีการประเมินผลกิจกรรมในโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และนำผลการประเมินมากำหนดระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในปีการศึกษาต่อไป และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ โรงเรียนได้มีการประเมินความเหมาะสมในการใช้วัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

1.4 ด้านการพัฒนาครูผู้สอน การนิเทศภายในของสถานศึกษาด้านการพัฒนาครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 ข้อ คือ โรงเรียนส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการพัฒนาตนเองและพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา และโรงเรียนกำหนดให้ครูได้ทำการวิจัยในชั้นเรียนในรายวิชาหลักที่สอนเพื่อนำผลการวิจัยไปพัฒนาตนเองและพัฒนาการเรียนการสอน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ โรงเรียนได้นำผลการนิเทศภายในเรื่องการจัดแผนการจัดการเรียนรู้ มาช่วยพัฒนาครูให้สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับหลักสูตรและจุดประสงค์ การเรียนรู้มากขึ้น

1.5 ด้านการพัฒนากลุ่มและดำเนินการปฏิบัติงานนิเทศ การนิเทศภายในของสถานศึกษาด้านการพัฒนากลุ่มและดำเนินการปฏิบัติงานนิเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 ข้อ คือ แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อปรับปรุงและแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนของสถานศึกษา และส่งเสริมให้ครูแต่ละคนได้พัฒนาศักยภาพ

ของตนเอง เพื่อทำงานกลุ่มที่มีประสิทธิภาพ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ควบคุม ดูแล การปฏิบัติงานนิเทศอย่างต่อเนื่อง

1.6 ด้านการสร้างเสริมกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศ การนิเทศภายในของสถานศึกษา ด้านการสร้างเสริมกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมให้ครูมีความรู้และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่หลากหลายเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ให้การสนับสนุนด้านวัสดุ อุปกรณ์ และทรัพยากรต่างๆ ตามความจำเป็น มีการนิเทศภายในสถานศึกษา

1.7 ด้านการประเมินผลการนิเทศ การนิเทศภายในของสถานศึกษาด้านการประเมินผล การนิเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการประเมินผลการนิเทศระหว่างดำเนินการนิเทศเป็นระยะ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ จัดให้มีการประเมินผลการนิเทศเมื่อสิ้นสุดกระบวนการนิเทศแต่ละครั้ง มีการนิเทศภายในสถานศึกษา

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จากการทำแบบทดสอบประเมินผล ระดับชาติ (O-NET) ในปีการศึกษา 2555 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และภาษาต่างประเทศ ผลการวิเคราะห์โดยภาพรวม อยู่ในระดับปรับปรุง เมื่อพิจารณารายกลุ่มสาระการเรียนรู้ พบว่ากลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีค่าเฉลี่ย ร้อยละของผลการทดสอบสูงสุด คือ ภาษาไทย รองลงมาคือ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีค่าเฉลี่ยร้อยละของผลการทดสอบต่ำสุด คือ ภาษาต่างประเทศ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

การนิเทศภายในมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 การนิเทศภายในมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา โดยรวมทางบวกอยู่ในระดับค่อนข้างสูง เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของการนิเทศภายในแต่ละด้าน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในแต่ละด้านมีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ด้านที่มีความสัมพันธ์สูงมากที่สุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษา ต่างประเทศ อยู่ในระดับสูงมาก รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย อยู่ในระดับสูงมาก และด้านที่มีความสัมพันธ์กันต่ำสุด คือ ด้านการวัดผลประเมินผลกับกลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม อยู่ในระดับต่ำ รองลงมาคือ ด้านการวัดผลประเมินผล กับกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ อยู่ในระดับต่ำ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกรณีศึกษาในกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผู้วิจัยมีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. กรณีศึกษาในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 6 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน สอดคล้องกับ คมกริช นพรัตน์ (2552) ที่ได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนบ้านหนองตะลุมปึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษบุรีรัมย์ เขต 3 พบว่ากระบวนการพัฒนาการนิเทศภายในอยู่ในระดับมากทั้งรายด้านและภาพรวมทำให้ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สูงขึ้น ยังสอดคล้องกับ ศรีสุดา แสงพันธ์ (2550) ที่ได้ศึกษาผลของการใช้กรณีศึกษาในแบบเพื่อนช่วยเพื่อนที่มีต่อคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูปฐมวัย พบว่าโดยภาพรวมมีการเปลี่ยนแปลงคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนก่อนระหว่างและหลังได้รับการนิเทศภายในแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ยังสอดคล้องกับ Anello (1996) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมและทัศนคติของครูและครูใหญ่ที่มีต่อประสิทธิภาพของการนิเทศ พบว่าผู้บริหารโรงเรียนรับรู้ว่าคุณเองสามารถทำการนิเทศภายในโรงเรียนของตนเองได้เป็นอย่างดี ส่วนครูก็ต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมอย่างจริงจังมากขึ้นในการนิเทศภายในโรงเรียนโดยครูรู้สึกพอใจในการนิเทศภายในที่ครูได้รับด้วย และยังสอดคล้องกับ ประกิต สิงห์ทอง (2552) ที่ได้ศึกษาการดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 พบว่าสภาพการดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา อยู่ในระดับ มาก

เมื่อพิจารณารายด้านที่มีการนิเทศภายในสถานศึกษาด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวางแผนการนิเทศ อยู่ในระดับมาก สถานศึกษาให้ความสำคัญและจัดให้มีการวางแผนการปฏิบัติงานการนิเทศภายในของสถานศึกษา ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการและครูผู้สอนจะต้องให้การสนับสนุนส่งเสริมให้มีการนิเทศภายใน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการประเมินผลการนิเทศ สถานศึกษาไม่เห็นความสำคัญในการประเมินผลการนิเทศภายในทำให้ไม่มีข้อมูลย้อนกลับว่าสถานศึกษามีปัญหาในด้านใดบ้างที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เกิดจากการทำแบบทดสอบระดับชาติ (O-NET)

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จากการทำแบบทดสอบประเมินผลระดับชาติ (O-NET) ในปีการศึกษา 2555 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และภาษาต่างประเทศ ผลการวิเคราะห์

โดยภาพรวมอยู่ในระดับปรับปรุง เมื่อพิจารณารายกลุ่มสาระการเรียนรู้ พบว่ากลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีค่าเฉลี่ยร้อยละของผลการทดสอบสูงสุด คือ ภาษาไทย และกลุ่มสาระที่มีค่าเฉลี่ยร้อยละของผลการทดสอบต่ำสุด คือ ภาษาต่างประเทศ สอดคล้องกับ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 (2551) ศึกษาการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียน ปีการศึกษา 2550 พบว่ากลุ่มสาระที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเพิ่มสูงขึ้น ได้แก่ ภาษาไทย และคณิตศาสตร์ และกลุ่มสาระที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนลดต่ำลง ได้แก่ กลุ่มสาระสังคมศึกษาฯ วิทยาศาสตร์ และภาษาต่างประเทศ และผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนโดยภาพรวมพบว่ามีบางกลุ่มสาระในแต่ละชั้นปีที่มีแนวโน้มจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนต่ำลง และยังคงสอดคล้องกับ ทมกริช นพรัตน์ (2552) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาระบบการนิเทศภายใน โรงเรียนบ้านหนองตะลุงปึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 3 พบว่าระบบการพัฒนาระบบการนิเทศภายในอยู่ในระดับมากทั้งรายด้านและภาพรวมทำให้ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สูงขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเกณฑ์ที่คาดหวังของหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาของประเทศ คือ กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงเกินไป เนื่องจากผู้บริหารหรือนักวิชาการมีมุมมองเปรียบเทียบระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนกับประเทศใกล้เคียงที่เป็นประเทศคู่แข่งในการพัฒนาหรือประเทศที่พัฒนาแล้ว หรือสถานศึกษาส่วนใหญ่จัดการศึกษาไม่ครอบคลุมตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กระทรวงกำหนด เป็นเหตุให้ผู้เรียนไม่สามารถทำแบบทดสอบได้หรือทำได้น้อยและมีผู้ผ่านเกณฑ์น้อย

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ด้านที่มีความสัมพันธ์กันสูงมากที่สุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ อยู่ในระดับสูงมาก รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย อยู่ในระดับสูงมาก ส่วนด้านที่มีความสัมพันธ์ต่ำสุด คือ ด้านด้านการวัดผลประเมินผลกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม อยู่ในระดับต่ำ สอดคล้องกับ รัตนา สุวรรณใจ (2544) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นของครูด้านระบบการพัฒนาระบบการเรียนการสอนกับผลการประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ กรุงเทพมหานคร พบว่าครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการของโรงเรียนในการพัฒนาครู ด้านระบบการเรียนการสอนต่างๆ ด้านอยู่ในระดับมาก โดยความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง ถึงมาก และยังคงสอดคล้องกับ ศิรินันต์ ชื่นจิตกุลถาวร (2548) ที่ได้ศึกษากระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกด้านผู้เรียน ซึ่งพบว่าถ้ามีการ

สนับสนุนการนิเทศ การจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องจริงจังกแล้ว ผลของการนิเทศ
ย่อมช่วยส่งเสริมคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครู และส่งผลถึงประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของ
ผู้เรียน ได้ในที่สุด

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผู้วิจัยขอเสนอแนะ
เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศให้แก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 และ
หน่วยงานอื่นๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษาให้เหมาะสม
กับยุคปัจจุบันดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ควรผลักดันให้เกิด
นโยบายพัฒนาการนิเทศภายในของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ควรวางแผนในการจัด
อบรมผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอน เรื่องการนิเทศภายในของสถานศึกษา
เพราะจะได้นำความรู้ที่นำมาพัฒนาระบบการบริหารสถานศึกษาต่อไป

3. ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี
เขต 3 ควรมีการมอบหมายงานที่ชัดเจน และให้บุคลากรในสถานศึกษาศึกษารูปแบบการนิเทศ
ภายในและตระหนักถึงการนิเทศภายในของสถานศึกษา ซึ่งจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
ผู้เรียน

4. ผลจากการวิจัยพบว่าการนิเทศภายใน มีบางประเด็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้
การส่งเสริม และสนับสนุนการนิเทศให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น และให้ความสำคัญในการกำกับ
นิเทศ ติดตามและประเมินผล การปฏิบัติงานการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง เพื่อให้การ
นิเทศภายในส่งผลต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษา

จากผลการวิจัยปรากฏว่า การนิเทศภายในมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของสถานศึกษาในระดับค่อนข้างสูง ฉะนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องพัฒนา ศึกษารูปแบบการนิเทศ
ให้มากยิ่งขึ้นเพื่อให้สถานศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้นด้วย อันจะส่งผลต่อ
ประสิทธิภาพของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษารูปแบบการนิเทศภายในของสถานศึกษาให้มีความทันสมัยที่สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา
2. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษาโดยใช้แนวคิด ทฤษฎีของนักวิชาการท่านอื่นๆ

บรรณานุกรม

- กรองทอง จิระเชชากุล. (2550). คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร: ชารอักษร.
- เขตพื้นที่การศึกษาเลข เขต 1, สำนักงาน. (2551). ศึกษาการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียน ปีการศึกษา 2550.
- เขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 4, สำนักงาน. (2552). เอกสารประกอบการประชุมปฏิบัติการ การนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (NT, LAS) และการสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ไปใช้วางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา. นครราชสีมา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 4.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2546). การนิเทศเพื่อส่งเสริมระบบการประกันคุณภาพภายใน. กรุงเทพมหานคร: เจ เอ็ม ที.
- _____. (2550). รายงานประเมินผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O -NET). คณะกรรมการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. (2544). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2545 – 2549.
- คมกริช นพรัตน์. (2552). การพัฒนากระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนบ้านหนองตะลุงปึก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุขิรัมย์ เขต 3. ค้นเมื่อ 9 มิถุนายน 2556, จาก http://www.bec.bed.go.th/News/evaluation_Nationaltest.pdf.
- ชาญชัย อาจิณสมาจาร. (2547). การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: K&P Books.
- ทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, สถาบัน. (2555). คู่มือการจัดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET). กรุงเทพมหานคร: สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ.
- ธีรศักดิ์ เลื่อยไธสง. (2550). การนิเทศภายในโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร: สาส์นนิเทศการศึกษา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ปฏิรูปการศึกษา, สำนักงาน. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- ประกิต สิงห์ทอง. (2552). การดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลย เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษามบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2546). การนิเทศการสอน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สี่เสริมกรุงเทพ.

- _____ . (2548). การนิเทศการสอน. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.
- พิชิต ฤทธิรัฐ. (2554). สถิติและการวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เพ็ญจันทร์ มินะจรัส. (2551). ผลของการใช้การนิเทศภายในแบบเพื่อนนิเทศเพื่อนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการของครูปฐมวัย. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ภควัต เทศน์ธรรม. (2552). ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- รัตนา สุวรรณใจ. (2544). ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นของครูด้านกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนกับผลการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาศาสนาบัณฑิตวิทยาลัยสวนดุสิต.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2551). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คพับลิเคชันส์.
- ราชประชาสมาสัย, โรงเรียน. (2554). แผนปฏิบัติการประจำปีโรงเรียนราชประชาสมาสัย ฝ่ายมัธยมรัชดาภิเษกในพระบรมราชูปถัมภ์. กรุงเทพมหานคร: ฝ่ายวิชาการ. ถ่ายเอกสาร.
- เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. (2551). รายงานการติดตามและประเมินผล การจัดการเรียนรู้ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- วรายา เพชรประดับ. (2546). การทดลองใช้รูปแบบการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในกลุ่มโรงเรียน. วารสารการวิจัยทางการศึกษา 21 (2) (เมษายน - มิถุนายน) :37 - 44.
- วราภรณ์ แสงพลสิทธิ์. (2554). ความต้องการการนิเทศการสอนของครูเครือข่ายโรงเรียนอัสสัมชัญ แผนกประถม : โรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม.
- วัชรวิภา เล่าเรียนดี. (2548). การนิเทศการสอน. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.
- _____ . (2550). การนิเทศการสอน สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ. นครปฐม: ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- _____ . (2553). การนิเทศการสอน สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ. นครปฐม: ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วัดประดู่ฉิมพลี, โรงเรียน. (2551). แผนปฏิบัติการประจำปีโรงเรียนวัดประดู่ฉิมพลี สำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร: ฝ่ายวิชาการ. ถ่ายเอกสาร.
- ศิรินันต์ ชื่นจิตกุลถาวร. (2548). ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติการนิเทศภายในของผู้บริหารศึกษากับผลการประเมินคุณภาพภายนอกผู้เรียน. นครปฐม: ม.ป.พ.
- ศรีสุดา แสงพันธ์. (2550). ศึกษาผลของการใช้การนิเทศภายในแบบเพื่อนช่วยเพื่อนที่มีต่อคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูปฐมวัย.
- ศูนย์ประสานงานการจัดการมัธยมศึกษา ศูนย์ที่ 18 เลข. (2552). การยกระดับคุณภาพการมัธยมศึกษาจังหวัดเลย. ม.ป.ท.: ม.ป.พ.
- ศูนย์ประสานงานการจัดการมัธยมศึกษา ศูนย์ที่ 19 อุดรธานี. (2552). การนิเทศภายในสถานศึกษาสำหรับครูผู้ร่วมนิเทศ เครือข่ายนิเทศการมัธยมศึกษาที่ 10. ม.ป.ท.: ม.ป.พ.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2546. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____ . (2550). แผนพัฒนาการพัฒนาระดับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554). กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____ . (2550). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. กรุงเทพมหานคร: คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- _____ . (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: ชุมชมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สัจด์ อุทรานันท์. (2545). การนิเทศการศึกษา: หลักการทฤษฎีและปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มิตรสยาม.
- สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2546). การนิเทศภายใน หัวใจของการปฏิรูปการเรียนรู้ภายในโรงเรียน. วารสารวิชาการ, 5 (8) : 22-26.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2547). การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: Acheson.
- อนันต์ บุญแดง. (2545). คุณภาพงานวิชาการที่ส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- Bhaowises, C. (2005). **Exploring the implementation of educational change at classroom level :Views of EFL teachers in Thailand.** Birmingham: The University of Birmingham.
- Burton, W.H., and Brueckner, L. J. (1955). **Supervision : A social process.** New York: Harper Collins.
- Beach and Reinhartz (2000, 16-18).
- CarterV.Good. (1973, 7) **Dictionary of education.** New York: McGraw-Hill.
- Cogan, M. L. (1973). **Clinical supervision.** Boston: Houghton Mifflin.
- Glickman, C. D. (1985). **Supervision and Instructional Leadership: A Developmental.**
_____. (1990). **Supervision and Instructional Leadership: A Developmental.**
_____. (2004). **Supervision and Instructional Leadership: A Developmental.**
- Lee, Alison.; & Green, Bill. (2009, September). **Supervision as Metaphor. Studies in Higher Education, v34 n6.615-630.**
- Oliva, P. & Pawla, G. (2004). **Supervision for today's schools.** United State of America: Malloy Lithographing.
- Sergiovanni, T. J.; & Starratt, R. J. (1998). **Supervision: A Redefinition. (6thed.).** NewYork: McGraw – Hill.
- Wiles, J. and Bondi, J. (2004). **Curriculum development : A guide to practice.** New Jersey: Prentice-Hall.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ดร.นุรินทร์ภัฏ พรหมมาศ ศษ.ด. (การบริหารการศึกษา)
ผู้อำนวยการกองการศึกษาเทศบาลตำบลท่าแพ
สังกัดกรมการปกครองส่วนท้องถิ่น
2. นางอัมพรพิสุทธิ์ เทวพงษ์ ศษ.ม. (สาขาไทยคดีศึกษา)
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3
3. นายประพิศ คงกุลทอง ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา)
ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านเมรัย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3
4. นายสุราษฎร์ สุภาวงศ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา)
ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านโคกมะม่วง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3
5. นางอุบล สันตธรรม ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา)
ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านเมรัย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการวิจัย

ที่ ศธ พิเศษ ว 228/2556

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจิว อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

2 ธันวาคม 2556

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.บุรินทร์ภัฏ พรหมมาศ (ผู้อำนวยการกองการศึกษา เทศบาลตำบลท่าแพ)

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการวิจัย

จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางชวิตา พรหมขวัญ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัย เพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างกรณีศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยมีคณะกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ดร.อรุณ จุติผล เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.สมพร ญาณสูตร เป็นกรรมการที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการตรวจสอบเนื้อหาโครงสร้างและการใช้ภาษาในประเด็นคำจำมู พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อนำไปปรับปรุงแบบสอบถามให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อนึ่ง นักศึกษาจะขอนำเครื่องมืองานวิจัย ไปประสานงานกับท่านด้วยตนเอง ตามวันและเวลาที่ท่านกรุณานัดหมายให้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ ขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา)
หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
โทรศัพท์. 0-7537-7438
โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศธ พิศษ ๖ 228/2556

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจี่ว อำเภอมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

2 ธันวาคม 2556

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณอัมพรพิสุทธิ เทวพงศ์ (รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3)

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการวิจัย

จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางชวิตา พรหมขวัญ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัย เพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศการศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยมีคณะกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ดร.อรุณ จุติผล เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.สมพร ญาณสูตร เป็นกรรมการที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการตรวจสอบเนื้อหาโครงสร้างและการใช้ภาษาในประเด็นคำถาม พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อนำไปปรับปรุงแบบสอบถามให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อนึ่ง นักศึกษาจะขอนำเครื่องมืองานวิจัย ไปประสานงานกับท่านด้วยตนเอง ตามวันและเวลาที่ท่านกรุณานัดหมายให้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ ขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศธ พิเศษ ว 228/2556

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าวี อำเภอมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

2 ธันวาคม 2556

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
เรียน คุณสุราษฎร์ สุภาวงศ์ (ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโคกมะม่วง)
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการวิจัย

จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางชวิตา พรหมขวัญ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัย เพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างกรณีศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยมีคณะกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ดร.อรุณ จุติผล เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.สมพร ญาณสูตร เป็นกรรมการที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการตรวจสอบเนื้อหาโครงสร้างและการใช้ภาษาในประเด็นคำถาม พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อนำไปปรับปรุงแบบสอบถามให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อนึ่ง นักศึกษาจะขอนำเครื่องมืองานวิจัย ไปประสานงานกับท่านด้วยตนเอง ตามวันและเวลาที่ท่านกรุณาดำเนินการให้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ ขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา)
หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
โทรศัพท์. 0-7537-7438
โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศธ พิเศษ ว 228/2556

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจี้ อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

2 ธันวาคม 2556

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณประพิศ คงกุลทอง (ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเมรัย)

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการวิจัย

จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางชวิตา พรหมขวัญ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัย เพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างกรณีศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยมีคณะกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ดร.อรุณ จุติผล เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.สมพร ญาณสูตร เป็นกรรมการที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการตรวจสอบเนื้อหาโครงสร้างและการใช้ภาษาในประเด็นคำถาม พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อนำไปปรับปรุงแบบสอบถามให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อนึ่ง นักศึกษาจะขอนำเครื่องมืองานวิจัย ไปประสานงานกับท่านด้วยตนเอง ตามวันและเวลาที่ท่านกรุณานัดหมายให้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ ขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศธ พิเศษ ว 228/2556

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจิว อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

2 ธันวาคม 2556

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณอุบล สันตธรรม (ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านเมรัย)

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการวิจัย

จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางชวิศา พรหมขวัญ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัย เพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศการศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยมีคณะกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ดร.อรุณ จูติผล เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.สมพร ญาณสูตร เป็นกรรมการที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการตรวจสอบเนื้อหาโครงสร้างและการใช้ภาษาในประเด็นคำถาม พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อนำไปปรับปรุงแบบสอบถามให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อนึ่ง นักศึกษาจะขอนำเครื่องมืองานวิจัย ไปประสานงานกับท่านด้วยตนเอง ตามวันและเวลาที่ท่านกรุณานัดหมายให้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ ขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศร พิเศษ ว 020/2557

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจี่ อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

18 มกราคม 2557

เรื่อง ขอความร่วมมือทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านควนยุง

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการวิจัย

จำนวน ชุด

ด้วยนางชวิตา พรหมขวัญ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัย เพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างกรณีศึกษาในกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วย ดร.อรุณ จุติผล เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.สมพร ญาณสูตร เป็นกรรมการที่ปรึกษา

ในการนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยการแจกแบบสอบถามการวิจัยมาทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนบ้านควนยุง เพื่อนำไปหาค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยนักศึกษาจะไปประสานด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นางชวิตา พรหมขวัญ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา)
หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศธ พิเศษ ว 020/2557

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจั่ว อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

18 มกราคม 2557

เรื่อง ขอความร่วมมือทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคลองกุ่ม

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการวิจัย

จำนวน ชุด

ด้วยนางชวิตา พรหมขวัญ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัย เพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วย ดร.อรุณ จุติผล เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.สมพร ญาณสูตร เป็นกรรมการที่ปรึกษา

ในการนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยการแจกแบบสอบถาม การวิจัยทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนบ้านคลองกุ่ม เพื่อนำไปหาค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยนักศึกษาจะไปประสานด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นางชวิตา พรหมขวัญ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศธ พิเศษ ว 020/2557

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจิว อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

18 มกราคม 2557

เรื่อง ขอความร่วมมือทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยทรายขาว

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการวิจัย

จำนวน ชุด

ด้วยนางชวิตา พรหมขวัญ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัย เพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างกรณีศึกษาภายในกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วย ดร.อรุณ จุติผล เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.สมพร ญาณสูตร เป็นกรรมการที่ปรึกษา

ในการนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยการแจกแบบสอบถาม การวิจัยมาทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนบ้านห้วยทรายขาว เพื่อนำไปหาค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยนักศึกษาจะไปประสานด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นางชวิตา พรหมขวัญ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทร์หา)
หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศธ พิเศษ ว 020/2557

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจิว อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

18 มกราคม 2557

เรื่อง ขอความร่วมมือทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่งไชน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการวิจัย

จำนวน ชุด

ด้วยนางชวิตา พรหมขวัญ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัย เพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วย ดร.อรุณ จุติผล เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.สมพร ญาณสูตร เป็นกรรมการที่ปรึกษา

ในการนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยการแจกแบบสอบถาม การวิจัยทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนบ้านทุ่งไชน เพื่อนำไปหาค่าอำนาจ จำแนกและความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยนักศึกษาจะไปประสานด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นางชวิตา พรหมขวัญ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เมตรี จันทรา)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศธ พิเศษ 006/2557

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจิว อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

15 มกราคม 2557

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

จำนวน ชุด

ด้วยนางชวิตา พรหมขวัญ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัย เพื่อเสนอ เป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างกรณีศึกษาในกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วย ดร.อรุณ จุติผล เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.สมพร ญาณสูตร เป็นกรรมการที่ปรึกษา

ในการนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยการแจกแบบสอบถาม กับผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 3 ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นางชวิตา พรหมขวัญ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานและบุคลากรดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

**แบบสอบถามผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอน
เพื่อใช้เป็นข้อมูลการทำวิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช**

เรียน ท่านผู้ตอบแบบสอบถาม

ด้วยดิฉัน นางสาววิชา พรหมขวัญ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติจากโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างกรณีศึกษาภายในกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ซึ่งขณะนี้ได้ดำเนินการวิจัยถึงขั้นตอนของการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ซึ่งมีทั้งหมด 3 ตอน ได้แก่

แบบสอบถามนี้ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างกรณีศึกษาภายในกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับกรณีศึกษาภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำนวน 70 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ที่เกิดจากการทำแบบทดสอบประเมินผลระดับชาติ (O - NET) ใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก จำนวน 5 ข้อ

คำตอบทั้งหมดของท่านจะนำไปวิเคราะห์ตามหลักวิชาการเท่านั้น โดยไม่มีการนำข้อมูลไปเปิดเผยเป็นรายบุคคล ดังนั้นจึงไม่มีผลกระทบต่อการทำงานของท่านแต่ประการใด จึงขอความกรุณาท่านตอบคำถามให้ครบทุกข้อเพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูล

ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ท่านได้กรุณาเสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม

นางวิชา พรหมขวัญ

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ความสัมพันธ์ระหว่างกรณีศึกษาในกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () หน้ารายการที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. สถานภาพ

- () ผู้บริหารสถานศึกษา
- () หัวหน้างานวิชาการ
- () ครูผู้สอน

2. ขนาดสถานศึกษา

- () สถานศึกษาขนาดเล็ก (มีนักเรียนน้อยกว่า 121 คน)
- () สถานศึกษาขนาดกลาง (มีนักเรียนตั้งแต่ 121 - 300 คน)
- () สถานศึกษาขนาดใหญ่ (มีนักเรียนตั้งแต่ 301 คน ขึ้นไป)

3. กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ทำการสอน

- () ภาษาไทย
- () คณิตศาสตร์
- () วิทยาศาสตร์
- () สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
- () ภาษาอังกฤษ
- () อื่นๆ.....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแล้วพิจารณาว่าข้อความใดตรงกับการนิเทศภายในของสถานศึกษาของท่าน แล้วกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับผลการดำเนินงานการนิเทศภายในของสถานศึกษาตรงตามสภาพความเป็นจริงมากที่สุดเพียงข้อละ 1 ระดับ โดยแต่ละระดับมีความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง มีการดำเนินงานการนิเทศภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการดำเนินงานการนิเทศภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับ มาก
- 3 หมายถึง มีการดำเนินงานการนิเทศภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการดำเนินงานการนิเทศภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง มีการดำเนินงานการนิเทศภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อที่	รายการ	ผลการดำเนินงาน				
		5	4	3	2	1
0	ให้ความรู้เรื่องการนิเทศภายในแก่ผู้ทำหน้าที่ผู้ นิเทศ		✓			

คำอธิบาย สถานศึกษา มีการนิเทศภายในสถานศึกษาเกี่ยวกับ ให้ความรู้เรื่องการนิเทศภายในแก่ผู้ทำหน้าที่ผู้นิเทศ อยู่ในระดับ “มาก”

ข้อที่	รายการ	ผลการดำเนินงาน				
		5	4	3	2	1
ด้านการวางแผนการนิเทศ						
1	ให้ความรู้เรื่องการนิเทศภายในแก่ครูผู้ทำหน้าที่เป็นผู้นิเทศ					
2	จัดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการนิเทศให้ทำหน้าที่นิเทศภายใน					
3	กำหนดขั้นตอนและวิธีการนิเทศภายในที่มีประสิทธิภาพก่อนดำเนินการนิเทศ					
4	จัดเตรียมเครื่องมือประกอบการนิเทศภายใน					
5	การจัดลำดับขั้นตอนการนิเทศภายในไว้ล่วงหน้าก่อนดำเนินการนิเทศ					
6	จัดให้มีการประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพของเครื่องมือประกอบการนิเทศ					
ด้านการพัฒนาหลักสูตร						
7	ผู้นิเทศให้ความช่วยเหลือครูทำความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้					
8	โรงเรียนจัดให้มีการนิเทศภายใน ในเรื่องการวางแผนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา					
9	โรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ					
10	โรงเรียนมีการประชุมบุคลากรครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนด					
11	โรงเรียนส่งเสริมให้ครูนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในชั้นเรียนอย่างทั่วถึงและเป็นระบบ					
12	โรงเรียนมีการวิเคราะห์จุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาของหลักสูตรสถานศึกษาในแต่ละปีการศึกษา					
13	โรงเรียนได้นำผลการวิเคราะห์จุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาของหลักสูตรสถานศึกษาไปพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง					

ข้อที่	รายการ	ผลการดำเนินงาน				
		5	4	3	2	1
14	โรงเรียนได้ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาเอกสารหลักสูตรสถานศึกษาและเอกสารประกอบหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน					
15	ผู้นิเทศให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน และส่งเสริมให้ครูได้มีการทำวิจัยเกี่ยวกับการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในชั้นเรียน					
16	โรงเรียนมีการนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา					
17	ผู้นิเทศให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนให้มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและนโยบายต้นสังกัด					
18	โรงเรียนมีโครงการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาในแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและโครงการนิเทศภายใน ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องทุกปี					
ด้านการพัฒนาการเรียนการสอน						
19	โรงเรียนมีการประชุมครูเพื่อร่วมวางแผนการนิเทศภายในในเรื่องการพัฒนาการเรียนการสอน					
20	โรงเรียนจัดให้มีการนิเทศภายใน ในเรื่องการจัดแผนการจัดการเรียนรู้					
21	โรงเรียนจัดให้มีการนิเทศภายใน ในเรื่องการจัดจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน					
22	โรงเรียนจัดให้มีการนิเทศภายใน ในเรื่องการจัดจัดการเรียนการสอนในแต่ละกลุ่มสาระและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
23	โรงเรียนได้มีการประเมินความเหมาะสมในการใช้ วัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					

ข้อที่	รายการ	ผลการดำเนินงาน				
		5	4	3	2	1
24	โรงเรียนได้มีการประเมินความเหมาะสมในการใช้แบบเรียน แบบทดสอบในการจัดการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผลการเรียน					
25	โรงเรียนมีโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ หลัก ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6					
26	โรงเรียนมีการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ในแต่ละกลุ่มสาระ โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลักในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6					
27	โรงเรียนจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในระดับชั้นเรียน					
28	โรงเรียนจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในระดับเขตพื้นที่การศึกษา					
29	โรงเรียนจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในระดับชาติ					
30	โรงเรียนส่งเสริมให้ครูนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนจากการประเมินในระดับต่างๆ ไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง					
31	โรงเรียนมีการนำผลการนิเทศภายในเรื่องการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น					

ข้อที่	รายการ	ผลการดำเนินงาน				
		5	4	3	2	1
32	โรงเรียนมีการประเมินผลกิจกรรมในโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และนำผลการประเมินมากำหนดระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในปีการศึกษาต่อไป					
33	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนโดยเฉลี่ยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการทำแบบทดสอบระดับชาติ (O-NET) ใน 5 กลุ่ม สาระการเรียนรู้หลักต่อไปนี้ โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดไว้ (ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษาฯ และภาษาอังกฤษ)					
34	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนโดยเฉลี่ยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการทำแบบทดสอบระดับชาติ (O-NET) ใน 5 กลุ่ม สาระการเรียนรู้หลักต่อไปนี้ (ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษาฯ และภาษาอังกฤษ) โดยภาพรวม เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษาที่ผ่านมา					
ด้านการพัฒนาครูผู้สอน						
35	โรงเรียนมีการประชุมวางแผนและมีโครงการพัฒนาบุคลากรด้านการเรียนการสอน					
36	โรงเรียนได้นำผลการนิเทศภายในเรื่องการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้มาช่วยพัฒนาครูให้สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับหลักสูตรและจุดประสงค์การเรียนรู้มากขึ้น					
37	โรงเรียนมีการกำหนดรูปแบบวิธีการในการประเมินผลการสอนของครูอย่างหลากหลาย เช่นครูประเมินตนเอง ให้เพื่อนครูประเมิน ให้นักเรียนประเมินและกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษาประเมิน					

ข้อที่	รายการ	ผลการดำเนินงาน				
		5	4	3	2	1
38	โรงเรียนส่งเสริม และสนับสนุนให้ครูได้พัฒนาตนเอง โดยการเข้ารับการอบรมพัฒนาศักยภาพในด้านการเรียน การสอน และงานในหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง					
39	โรงเรียนส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ครูในโรงเรียนได้ แลกเปลี่ยนนิเทศซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน กลุ่มสาระเดียวกัน					
40	โรงเรียนส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้ใช้เทคโนโลยีที่ ทันสมัยในการพัฒนาตนเองและพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา					
41	โรงเรียนส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้ใช้เทคโนโลยีที่ ทันสมัยในการพัฒนาตนเองและพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา					
42	โรงเรียนส่งเสริมให้ครูได้มีโอกาสศึกษาดูงานด้านการ เรียนการสอนจาก โรงเรียนอื่นๆ ในระดับการศึกษา เดียวกันเพื่อนำมาพัฒนาการเรียนการสอนของตนเอง					
43	โรงเรียนกำหนดให้ครูได้ทำการวิจัยในชั้นเรียนในรายวิชา หลักที่สอนเพื่อนำผลการวิจัยไปพัฒนาตนเองและ พัฒนาการเรียนการสอน					
44	โรงเรียนได้ทำการประเมินผลการพัฒนาของครูผู้สอน ในแต่ละปีการศึกษา					
ด้านการพัฒนากลุ่มและดำเนินการปฏิบัติงานนิเทศ						
45	แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อปรับปรุงและแก้ปัญหาเกี่ยวกับ การเรียนการสอนของสถานศึกษา					
46	จัดครูเข้ากลุ่มทำงานตามความสามารถและความถนัด					
47	ส่งเสริมให้ครูแต่ละคนได้พัฒนาศักยภาพของตนเอง เพื่อทำงานกลุ่มที่มีประสิทธิภาพ					
48	ชี้แจงให้สมาชิกกลุ่มเข้าใจบทบาทและหน้าที่ของผู้นำ และผู้ตามเมื่อมีการปฏิบัติงานของกลุ่ม					

ข้อที่	รายการ	ผลการดำเนินงาน				
		5	4	3	2	1
49	สร้างบรรยากาศในการทำงานที่เกื้อกูลและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน					
50	แก้ไขและยุติปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในกลุ่มขณะปฏิบัติงาน					
51	กำหนดผู้รับผิดชอบเพื่อดำเนินการปฏิบัติงานนิเทศตามแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา					
52	จัดระบบการปฏิบัติงานนิเทศเป็นขั้นตอนไม่ซ้ำซ้อนและปรับปรุงงานนิเทศอยู่เสมอ					
53	ควบคุม ดูแลการปฏิบัติงานนิเทศอย่างต่อเนื่อง					
54	สนับสนุนและส่งเสริมความคิดริเริ่มที่ดีในการปฏิบัติงานนิเทศ					
55	ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกด้านต่างๆ ในการปฏิบัติงานนิเทศ					
ด้านการสร้างเสริมกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศ						
56	ยกย่อง ชมเชย และให้เกียรติแก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศทุกคน					
57	ให้ความสนใจต่อความก้าวหน้า ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานนิเทศ					
58	ให้การสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ และทรัพยากรต่างๆ ตามความจำเป็น					
59	ตระหนักในความสำคัญของการนิเทศ					
60	ส่งเสริมให้ครูมีความรู้และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
61	ส่งเสริมให้ครูมีการวัดผลก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ					
62	ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้รับการปรับปรุงการสอนด้วยการสังเกตการสอนจากกลุ่มผู้นิเทศหรือครูนิเทศเพื่อนครูด้วยกัน					

ข้อที่	รายการ	ผลการดำเนินงาน				
		5	4	3	2	1
63	มีสัมพันธภาพที่ดีกับครู และมีปฏิสัมพันธ์ด้านการนิเทศการสอนกับครูได้อย่างเหมาะสม ครูมีความพึงพอใจ					
64	โรงเรียนได้ทำการประเมินผลการพัฒนาของครูผู้สอนในแต่ละปีการศึกษาและให้ขวัญกำลังใจแก่ครูผู้สอนที่มีการพัฒนาตนเองและการเรียนการสอนจนเป็นที่ยอมรับ					
ด้านการประเมินผลการนิเทศ						
65	มีการประเมินผลการนิเทศระหว่างดำเนินการนิเทศเป็นระยะ					
66	จัดให้มีการประเมินผลการนิเทศเมื่อสิ้นสุดกระบวนการนิเทศแต่ละครั้ง					
67	ศึกษาจุดอ่อนและจุดแข็งของกระบวนการนิเทศภายในเพื่อนำมาสู่การปรับปรุงหรือพัฒนามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น					
68	ประเมินผลสำเร็จของการนิเทศร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ					
69	มีการนำเสนอข้อมูลย้อนกลับเมื่อสิ้นสุดกระบวนการนิเทศระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ					
70	นำข้อมูลจากการประเมินไปจัดเข้าระบบสารสนเทศเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน					

ตอนที่ 3 แบบสอบเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เกิดจากการทำแบบทดสอบประเมินผลระดับชาติ (O-NET) ใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อมูลค่าเฉลี่ยร้อยละของผลการทดสอบของผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เกิดจากการทำแบบทดสอบประเมินผลระดับชาติ (O-NET) ใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก ลำดับที่ กลุ่มสาระการเรียนรู้หลักค่าเฉลี่ยร้อยละของผลสอบ O-NET)

1. ภาษาไทย
2. คณิตศาสตร์
3. วิทยาศาสตร์
4. สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
5. ภาษาอังกฤษ

ลำดับที่	กลุ่มสาระการเรียนรู้	ค่าเฉลี่ยร้อยละของผลสอบ (O-NET)
1	ภาษาไทย	
2	คณิตศาสตร์	
3	วิทยาศาสตร์	
4	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	
5	ภาษาอังกฤษ	

ภาคผนวก ง

คำดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC)

ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC)

ตอนที่ 2 การนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สุราษฎร์ธานี เขต 3

ข้อที่	ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น					รวม	IOC	ผล
		ของผู้เชี่ยวชาญ							
		1	2	3	4	5			
ด้านการวางแผนการนิเทศ									
1	ให้ความรู้เรื่องการนิเทศภายในแก่ครูผู้ทำหน้าที่เป็นผู้นิเทศ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
2	จัดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในการนิเทศให้ทำหน้าที่นิเทศภายใน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
3	กำหนดขั้นตอนและวิธีการนิเทศภายในที่มีประสิทธิภาพก่อนดำเนินการนิเทศ	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
4	จัดเตรียมเครื่องมือประกอบการนิเทศภายใน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
5	การจัดลำดับขั้นตอนการนิเทศภายในไว้ล่วงหน้าก่อนดำเนินการนิเทศ	1	0	0	1	1	3	0.6	ใช้ได้
6	จัดให้มีการประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพของเครื่องมือประกอบการนิเทศ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
ด้านการพัฒนาหลักสูตร									
7	ผู้นิเทศให้ความช่วยเหลือครูทำความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
8	โรงเรียนจัดให้มีการนิเทศภายในในเรื่องการวางแผนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น					รวม	IOC	ผล
		ของผู้เชี่ยวชาญ							
		1	2	3	4	5			
9	โรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา อย่างเป็นระบบ	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
10	โรงเรียนมีการประชุมบุคลากรครูและผู้ มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนด	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
11	โรงเรียนส่งเสริมให้ครูนำหลักสูตร สถานศึกษาไปใช้ในชั้นเรียนอย่างทั่วถึง และเป็นระบบ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
12	โรงเรียนมีการวิเคราะห์จุดเด่นและจุดที่ ควรพัฒนาของหลักสูตรสถานศึกษาใน แต่ละปีการศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
13	โรงเรียนได้นำผลการวิเคราะห์จุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนาของหลักสูตร สถานศึกษาไปพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
14	โรงเรียนได้ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษาและเอกสารประกอบ หลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและ เป็นปัจจุบัน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
15	ผู้นิเทศให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน และส่งเสริมให้ครูได้มีการทำวิจัยเกี่ยวกับ การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในชั้น เรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
16	โรงเรียนมีการนำผลการวิจัยมาใช้ในการ พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					รวม	IOC	ผล
		ของผู้เชี่ยวชาญ							
		1	2	3	4	5			
17	ผู้นิเทศให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนให้มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและนโยบายต้นสังกัด	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
18	โรงเรียนมีโครงการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาในแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและโครงการนิเทศภายใน ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องทุกปี	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
ด้านการพัฒนาการเรียนการสอน									
19	โรงเรียนมีการประชุมครูเพื่อร่วมวางแผนการนิเทศภายใน ในเรื่องการพัฒนาการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
20	โรงเรียนจัดให้มีการนิเทศภายในในเรื่องการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
21	โรงเรียนจัดให้มีการนิเทศภายในในเรื่องการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
22	โรงเรียนจัดให้มีการนิเทศภายในในเรื่องการจัดการเรียนการสอนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	-1	1	1	1	1	3	0.6	ใช้ได้
23	โรงเรียนได้มีการประเมินความเหมาะสมในการใช้ อุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น					รวม	IOC	ผล
		ของผู้เชี่ยวชาญ							
		1	2	3	4	5			
24	โรงเรียนได้มีการประเมินความเหมาะสมในการใช้แบบเรียน แบบทดสอบในการจัดการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผลการเรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
25	โรงเรียนมีโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
26	โรงเรียนมีการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ในแต่ละกลุ่มสาระ โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
27	โรงเรียนจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในระดับชั้นเรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
28	โรงเรียนจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในระดับเขตพื้นที่การศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
29	โรงเรียนจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในระดับชาติ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
30	โรงเรียนส่งเสริมให้ครูนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนจากการประเมินในระดับต่างๆ ไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น					รวม	IOC	ผล
		ของผู้เชี่ยวชาญ							
		1	2	3	4	5			
31	โรงเรียนมีการนำผลการนิเทศภายใน เรื่องการการเรียนการสอนในชั้นเรียนมา ปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ของครูผู้สอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
32	โรงเรียนมีการประเมินผลกิจกรรมใน โครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของผู้เรียนใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ หลัก ได้แก่ ภาษาไทยคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และนำผลการประเมินมากำหนดระดับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ในปีการศึกษาต่อไป	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
33	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โดยเฉลี่ย ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่6 จากการทำแบบทดสอบระดับชาติ (O-NET) ใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลักต่อไปนี้ โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด ได้ (ภาษาไทยคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษาฯ และภาษาอังกฤษ)	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
34	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โดยเฉลี่ย ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่6 จากการทำแบบทดสอบระดับชาติ (O-NET) ใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก (ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษาฯ และภาษาอังกฤษ) โดยภาพรวมเพิ่มขึ้น จากปีการศึกษาที่ผ่านมา	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					รวม	IOC	ผล
		ของผู้เชี่ยวชาญ							
		1	2	3	4	5			
ด้านการพัฒนาครูผู้สอน									
35	โรงเรียนมีการประชุมวางแผนและมีโครงการพัฒนาบุคลากรด้านการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
36	โรงเรียนได้นำผลการนิเทศภายในเรื่อง การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้มาช่วยพัฒนาครูให้สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับหลักสูตรและจุดประสงค์การเรียนรู้มากขึ้น	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
37	โรงเรียนมีการกำหนดรูปแบบวิธีการในการประเมินผลการสอนของครูอย่างหลากหลาย เช่นครูประเมินตนเอง ให้เพื่อนครูประเมิน ให้นักเรียนประเมิน และกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษาประเมิน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
38	โรงเรียนส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้พัฒนาตนเองโดยการเข้ารับการอบรมพัฒนาศักยภาพในด้านการเรียนการสอน และงานในหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
39	โรงเรียนส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ครูในโรงเรียนได้แลกเปลี่ยนนิเทศซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มสาระเดียวกัน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
40	โรงเรียนส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการพัฒนาตนเองและพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					รวม	IOC	ผล
		ของผู้เชี่ยวชาญ							
		1	2	3	4	5			
41	โรงเรียนส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการพัฒนาตนเองและพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
42	โรงเรียนส่งเสริมให้ครูได้มีโอกาสศึกษาดูงานด้านการเรียนการสอนจากโรงเรียนอื่นๆ ในระดับการศึกษาเดียวกันเพื่อนำมาพัฒนาการเรียนการสอนของตนเอง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
43	โรงเรียนกำหนดให้ครูได้ทำการวิจัยในชั้นเรียนในรายวิชาหลักที่สอนเพื่อนำผลการวิจัยไปพัฒนาตนเองและพัฒนาการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
44	โรงเรียนได้ทำการประเมินผลการพัฒนาของครูผู้สอนในแต่ละปีการศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
ด้านการพัฒนาครูและดำเนินการปฏิบัติงานนิเทศ									
45	แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อปรับปรุงและแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
46	จัดครูเข้ากลุ่มทำงานตามความสามารถและความถนัด	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
47	ส่งเสริมให้ครูแต่ละคนได้พัฒนาศักยภาพของตนเองเพื่อทำงานกลุ่มที่มีประสิทธิภาพ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
48	ชี้แจงให้สมาชิกกลุ่มเข้าใจบทบาทและหน้าที่ของผู้นำและผู้ตามเมื่อมีการปฏิบัติงานของกลุ่ม	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					รวม	IOC	ผล
		ของผู้เชี่ยวชาญ							
		1	2	3	4	5			
49	สร้างบรรยากาศในการทำงานที่เกื้อกูลและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
50	แก้ไขและยุติปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในกลุ่มขณะปฏิบัติงาน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
51	กำหนดผู้รับผิดชอบเพื่อดำเนินการปฏิบัติงานนิเทศตามแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
52	จัดระบบการปฏิบัติงานนิเทศเป็นขั้นตอนไม่ซ้ำซ้อนและปรับปรุงงานนิเทศอยู่เสมอ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
53	ควบคุม ดูแลการปฏิบัติงานนิเทศอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
54	สนับสนุน และส่งเสริมความคิดริเริ่มที่ดีในการปฏิบัติงานนิเทศ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
55	ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกด้านต่างๆ ในการปฏิบัติงานนิเทศ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
ด้านการสร้างเสริมกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศ									
56	ยกย่อง ชมเชยและให้เกียรติแก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศทุกคน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
57	ให้ความสนใจต่อความก้าวหน้า ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานนิเทศ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
58	ให้การสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ และทรัพยากรต่างๆ ตามความจำเป็น	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
59	ตระหนักในความสำคัญของการนิเทศ	1	1	1	1	1	5	1	

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					รวม	IOC	ผล
		ของผู้เชี่ยวชาญ							
		1	2	3	4	5			
60	ส่งเสริมให้ครูมีความรู้และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
61	ส่งเสริมให้ครูมีการวัดผลก่อนเรียนระหว่างเรียนและหลังเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
62	ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้รับการปรับปรุงการสอน ด้วยการสังเกตการสอนจากกลุ่มผู้นิเทศหรือครูนิเทศเพื่อนครูด้วยกัน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
63	มีสัมพันธภาพที่ดีกับครู และมีปฏิสัมพันธ์ด้านการนิเทศการสอนกับครูได้อย่างเหมาะสม ครูมีความพึงพอใจ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
64	โรงเรียนได้ทำการประเมินผลการพัฒนาของครูผู้สอนในแต่ละปีการศึกษาและให้ขวัญกำลังใจแก่ครูผู้สอนที่มีการพัฒนาตนเองและการเรียนการสอนจนเป็นที่ยอมรับ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
ด้านการประเมินผลการนิเทศ									
65	มีการประเมินผลการนิเทศระหว่างดำเนินการเป็นระยะ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
66	จัดให้มีการประเมินผลการนิเทศเมื่อสิ้นสุดกระบวนการนิเทศแต่ละครั้ง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
67	ศึกษาจุดอ่อนและจุดแข็งของกระบวนการนิเทศภายใน เพื่อนำมาสู่การปรับปรุงหรือพัฒนามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					รวม	IOC	ผล
		ของผู้เชี่ยวชาญ							
		1	2	3	4	5			
68	ประเมินผลสำเร็จของการนิเทศร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
69	มีการนำเสนอข้อมูลย้อนกลับเมื่อสิ้นสุดกระบวนการนิเทศระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
70	นำข้อมูลจากการประเมินไปจัดเข้าระบบสารสนเทศเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
จำนวนข้อความทั้งหมด 70 ข้อ		รวมคะแนน 67.2							
ระดับความคิดเห็น = 0.6 จำนวน 2 ข้อ		(0.6 × 2 = 1.2)						0.96	ใช้ได้
ระดับความคิดเห็น = 0.8 จำนวน 10 ข้อ		(0.8 × 10 = 8)							
ระดับความคิดเห็น = 1 จำนวน 58 ข้อ		(1 × 58 = 58)							

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	นางชวิศา พรหมขวัญ
วัน เดือน ปีเกิด	29 มีนาคม 2527
สถานที่เกิด	อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	267 หมู่ 10 ตำบลนาแว อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช
ตำแหน่งปัจจุบัน	ครูโรงเรียนบ้านคลองกุ่ม หมู่ที่ 8 ตำบลช้างกลาง อำเภอช้างกลาง จังหวัดนครศรีธรรมราช
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2542	มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 40 (บ้านควนโพธิ์) อำเภอเมือง จังหวัดสตูล
พ.ศ. 2545	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสตูลวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดสตูล
พ.ศ. 2550	ค.บ. (คณิตศาสตร์) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช อำเภอเมือง จังหวัดจังหวัดนครศรีธรรมราช
พ.ศ. 2557	ค.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช อำเภอเมือง จังหวัดจังหวัดนครศรีธรรมราช